اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۰ تیر ۱۴۰۲
• ۱۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۴
• اول ژوئیه ۲۰۲۳

• سال سی‌وپنجم شماره پیاپی ۳۶۶۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۳۴۸ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

قدرت نمایی به سبک کرمان موتور
خودروی سواری ۴ زدر عراق

سامان فیروزی
مدیرعامل شرکت کرمان موتور:
کشور عراق، مقصد اول کرمان موتور برای صادرات و کشورهای روسیه، کشورهای مستقل مشترک‌المنافع و شمال آفریقا مقصدهای بعدی خواهند بود.
۷

سرمقاله

تحول از سده گذشته تا امروز
۲

تحول در برنامه‌های صنعت خودرو
۴

اهمیت معدن در عصر حاضر
۶

یادداشت‌های امروز

فرصت‌های جهانی توسعه تجارت معدنی
۱۱

صنعت قربانی محدودیت‌ها
۱۲

گفت‌وگو

چالش کمبود نقدینگی و صادرات اجباری
۱۱

پرونده
روز ملی صنعت و معدن
۱۰ تیر

بده‌بستان اقتصاد با صنعت و معدن

راهکارهای چهارگانه برای تنظیم بازار ۳
صنعت و دردسرهای بی‌پایان ۴
تاب‌آوری در گود معدنکاری ۶
آزمون و خطاهای بی‌حاصل ۷
مصرف کننده، رگ حیات تولید ۸
صنعت ساختمان، چشم‌انتظار توسعه ۱۰
سنگ کمبود انرژی پیش پای تولید ۱۲
صنعتی شدن بلیت صعود دانش‌بنیان‌ها ۱۳
دولت مسئول اجرای مصوبات حمایتی مجلس است ۱۴
رشد تولید در گرو رفع موانع همیشگی ۱۶

طرح: صمت

جناب آقای شه‌بخش
مدیرعامل محترم شرکت آلومینای جاجرم

انتصاب جنابعالی را صمیمانه تبریک عرض نموده، برایتان از درگاه ایزد منان، تداوم توفیق، سربلندی و عزت روزافزون مسالت داریم.

ناصر بزرگمهر و همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

آگهی مناقصه عمومی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور به شماره ثبت ۱۲۹۲۶۶ و شماره اقتصادی ۴۱۱۱۵۸۳۷۸۳۴۸ در نظر دارد حمل داخلی خود در استان همدان و کردستان را با مناقصه عمومی به پیمانکاران اجرای فعالیت‌های حمل در مجتمع واجد شرایط واگذار نماید. لذا از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه جزئیات آن به سایت شرکت صبانور به آدرس :www.sabanour.com مراجعه نمایند و یا با شماره ۲۷۶۴۵۰۰۰ داخلی ۳۰۵ تماس حاصل نموده و اسناد و اطلاعات مربوطه را دریافت کنند.

متقاضیان شرکت در این مناقصه می‌توانند پیشنهاد خود را از تاریخ ۱۴۰۲/۴/۱۰ الی ۱۴۰۲/۴/۲۱ آدرس: تهران - سعادت‌آباد - خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) - پلاک ۴۹ طبقه ۳ - دبیرخانه ارسال یا تحویل نمایند.

مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچ گونه ادعا و اعتراضی در این زمینه پذیرفته نخواهد بود.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

مناقصه عمومی ساخت و نصب شل کوره گندله‌سازی

صبانور
شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد ساخت و نصب شل کوره گندله‌سازی خود، واقع در استان همدان را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا پیمانکاران واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱۲۷۶۴۵۳۲۵ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت دربسته مهرو موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۴ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق- خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ -طبقه سوم (واحد دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

معاونت بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور

«مناقصه عمومی»

سمدکار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد ۱۰۰ حلقه لاستیک دامپتراک NT۱۲۰ با مشخصات 480/95R29***GLR39-2S (Front wite inter tube) با برند ادونس Advance موردنیاز خود را به شرح اسناد مناقصه ازطریق مناقصه عمومی خریداری نماید. از متقاضیان محترم دعوت به‌عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر تا ۷ روز کاری بعد از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان خیابان مهدیه خیابان توحید بن‌بست کیانیان درب اول سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی شماره همراه ۰۹۱۸۳۱۸۹۸۲۳ و تلفن ۸۳۷۰۲۳۵-۰۸۱۳ (داخلی ۵) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

«مناقصه عمومی»

سمدکار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد قطعات یدکی دامپتراک NT۱۲۰ مورد نیاز خود را به شرح اسناد مناقصه از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر تا ۷ روز کاری بعد از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان خیابان مهدیه خیابان توحید بن‌بست کیانیان درب اول سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی شماره همراه ۰۹۱۸۳۱۸۹۸۲۳ تلفن ۸۳۷۰۲۳۵-۰۸۱۳ (داخلی ۵) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

«مناقصه عمومی»

سمدکار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد قطعات یدکی بیل مکانیکی FR۶۰۰ مورد نیاز خود را به شرح اسناد مناقصه از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر تا ۷ روز کاری بعد از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان خیابان مهدیه خیابان توحید بن‌بست کیانیان درب اول سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی شماره همراه ۰۹۱۸۳۱۸۹۸۲۳ و تلفن ۸۳۷۰۲۳۵-۰۸۱۳ (داخلی ۵) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

«مناقصه عمومی»

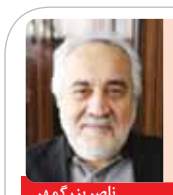
سمدکار باختر

شرکت معدن کار باختر در نظر دارد قطعات یدکی لودر FL۹۷۶ مورد نیاز خود را به شرح اسناد مناقصه از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. از متقاضیان محترم دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر تا ۷ روز کاری بعد از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان خیابان مهدیه خیابان توحید بن‌بست کیانیان درب اول سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی شماره همراه ۰۹۱۸۳۱۸۹۸۲۳ تلفن ۸۳۷۰۲۳۵-۰۸۱۳ (داخلی ۵) اقدام فرمایند.

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

سرمقاله

تحول از سده گذشته تا امروز

ناصر بزرگمهر
nbozorgmehr@yahoo.com
به نام او که هرچه بخواهد همان می‌شود

سال گذشته نوشتم و گفتم که باید از سیر تحولات وزارت صنعت، معدن و تجارت در صدوچند سال گذشته درس‌های بسیار بیاموزیم و بهتر است مقامات دولتی کمی تاریخ بخوانند و بیندیشند. آنچه که بر صنعت و معدن و تجارت در این سال‌ها گذشته، می‌تواند تجربه تاریخی برای همه کسانی باشد که به این سرزمین عشق می‌ورزند و درس ارزنده‌ای برای کسان دیگر باشد که فکر می‌کنند با تغییر نام‌ها می‌توان عملکردها را هم تغییر داد.

آنچه که یک سازمان یا وزارتخانه یا یک اداره کوچک یا کارخانه‌ای بزرگ را می‌سازد، مدیریت است؛ مدیریت می‌تواند یک سرزمین را شاداب و سبز سازد یا آن را به بیابانی خشک تبدیل کند. خلاف آنچه که بعضی تصور می‌کنند، پول و ثروت، همراه با لطف خداوندی در عملکرد مدیریت‌ها نهفته است که در طول زمان بروز خواهد کرد.

سال ۱۲۸۵ در دولت شاهزادگان قاجار، با رفت‌وآمد به فرنگ احساس شد که وجود وزارت تجارت الزامی است و جهت تجمیع اقدامات و سیاست‌گذاری‌های دولت در حوزه تجارت و بازرگانی و صنعت، این وزارتخانه متولد شد.

سال ۱۳۰۲ نام این وزارتخانه به وزارت فوائد عامه تغییر کرد تا شاید فایده‌ای برای عامه مردم داشته باشد.

سال ۱۳۰۸ وزارت فوائد عامه به دو وزارتخانه اقتصاد ملی (متولی امور مربوط به بازرگانی، کشاورزی، صنعت و اداره ثبت علائم تجارتی و صنعتی) و وزارت طرق و شوارع یا همان اداره کل راه (متولی امور مربوط به جاده‌سازی، احداث راه‌آهن، کشف معادن نفت شمال، مطالعه درباره ذوب‌آهن و تاسیس کارخانه آن) تفکیک شد.

سال ۱۳۱۶ وزارت اقتصاد ملی به دو وزارتخانه تجارت و وزارتخانه صنایع و معادن تفکیک شد. از این سال وزارت صنایع به‌صورت تخصصی در تمام حوزه‌های مرتبط با صنعت و معدن شروع به کار کرد و بعد با تصمیم فرهنگستان ایران، نام وزارت تجارت به وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن به وزارت پیشه و هنر تغییر یافت.

سال ۱۳۲۰ وزارت بازرگانی و وزارت پیشه و هنر ادغام شدند و نام آن به وزارتخانه بازرگانی و پیشه و هنر تغییر کرد.

این وزارتخانه در سال ۱۳۲۶ دوباره به وزارت اقتصاد ملی تغییر نام داد و اداره امور صنایع و معادن دولتی نیز به آن واگذار شد که در دوره جنبش ملی شدن صنعت نفت، وظیفه صادرات و واردات کالاهای غیرنفتی را برعهده گرفت.

سال ۱۳۳۴ وزارتخانه اقتصاد ملی دوباره دچار دگرگونی و به دو وزارتخانه بازرگانی و وزارت صنایع و معادن تبدیل و تفکیک شد.

سال ۱۳۴۱ وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن با یکدیگر ادغام شدند و وزارت اقتصاد شکل گرفت.

سال ۱۳۵۲ وزارت اقتصاد از هم پاشید و به ۳ وزارتخانه بازرگانی، صنایع و معادن، اقتصاد و امور دارایی تبدیل شد.

سال ۱۳۶۰ وزارت صنایع و معادن به دو وزارتخانه معادن و فلزات و صنایع تفکیک شد.

سال ۱۳۶۱ وزارت صنایع به دو وزارتخانه صنایع کوچک و صنایع سنگین تقسیم شد و این نخستین باری بود که حوزه صنعت و معدن از سوی ۴ وزارتخانه بازرگانی، معادن و فلزات، صنایع کوچک و صنایع سنگین اداره می‌شد.

سال ۱۳۷۳ وزارت صنایع کوچک و صنایع سنگین ادغام شدند و از وزارت صنایع رونمایی شد.

سال ۱۳۷۹ وزارت صنایع با وزارت معادن و فلزات ادغام شدند و وزارت صنایع و معادن متولد شد.

سال ۱۳۹۰ وزارت بازرگانی و صنایع و معادن در یکدیگر ادغام شدند و وزارت صنعت، معدن و تجارت شکل گرفت.

سال ۱۳۹۳ بعد از تولد روزنامه صمت، وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، به‌صورت مخفف وزارت صمت خوانده شد و با استفاده مسئولان کشور در سخنرانی‌های‌شان، کلیدواژه وزارت صمت برگرفته از روزنامه صمت ثبت شد؛ به‌تعریفی وزارت صمت کنونی فرزند ناخوانده روزنامه صمت است.

حالا سه چهار سالی است که دوباره موضوع تفکیک این وزارتخانه مطرح شده است. در چند سال اخیر و بعد از رفتن مهندس نعمت‌زاده از میانه سال ۱۳۹۶ از این وزارتخانه، بیش از شش هفت وزیر و سرپرست وزارتخانه تغییر کرده و در این پنج شش سال، هیچ ثباتی در حوزه وزارتی مهم‌ترین وزارتخانه کشور وجود نداشته است.

حالا در سال ۱۴۰۲ قرار داریم، وزیری جدید سکاندار شده و باز هم قصه تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح شده است.

باید از آقایان مجلس استدعا کرد که فرصت دهند تا وزیر کمی مطالعه کند؛ دولت باید کمی از تاریخ بیاموزد تا هر روز با تغییر، نیاز به میلیاردها هزینه برای ساختمان و سربرگ و تابلو نداشته باشیم.

یک قصه‌گوی بزرگ این سرزمین، سال‌ها پیش حکایت کرد هر بار که سفره گسترده می‌شود، یک عده بر سر آن سیر می‌شوند. این قصه تکراری گستردن سفره، بدون توجه به عواقب فرهنگی و مالی آن، حکایت از نبود برنامه‌ریزی، بی‌اخلاقی و نامنظم بودن افراد خانواده و دردسر فراوان برای بانوی خانه‌دار دارد.

ساختمان‌هایی که هر بار خریداری می‌شوند، تابلوهایی که عوض می‌شوند، سربرگ‌هایی که چاپ می‌شوند، کارکنانی که می‌آیند و می‌روند، مدیرانی که منصوب می‌شوند و صدها موضوع کوچک و بزرگی که با هر تغییر پدید می‌آید و ریخت‌وپاش‌هایی که می‌شود از جیب مردمی است که تاوان ندانم‌کاری و سلیقه‌ای عمل کردن مدیریت‌های ارشد را در طول یک قرن اخیر داده‌اند و می‌دهند و خواهند داد.

به هزاران بخشنامه و دستورالعمل و آیین‌نامه و قوانینی فکر کنیم که از دو روز دیگر دوباره دستخوش تغییر می‌شود و مراجعان سردرگمی که نمی‌دانند چه کنند؟

آیا نمی‌توان به جهان مترقی و صدها کشوری که هم صنعت دارند و هم معدن، هم تجارت دارند و هم بازرگانی، هم صادرات دارند و هم واردات، هم صنایع کوچک و خرد دارند و هم صنایع سنگین واقعی، هم دسته بیل می‌سازند و هم هواپیما و کشتی و فضاپیما، هم تیرکمان درست می‌کنند و هم توپ و تانک می‌سازند، هم سه‌چرخه کودکانه دارند و هم فراری و پورشه و بنز و لکسوس سوار می‌شوند، هم گمرک دارند و هم مالیات می‌دهند و هم جیب مردم را نمی‌زنند و از همه مهم‌تر نفت و گاز و طلا هم ندارند و صدها نمونه و مثال دیگر نگاه کرد و از آنها آموخت.

هان! ای دل عبرت‌بین از دیده عبر کن هان
ایوان مدائن را آیینه عبرت دان
دندانه هر قصری پندی دهدت نونو
پند سر دندانه بشنو ز بن دندان

بده‌بستان اقتصاد با صنعت و معدن

در تقویم رسمی کشور، روز یکم تیر به‌عنوان روز اصناف و دهم تیر روز صنعت و معدن نام‌گذاری شده است. برهمین‌اساس، این ایام «دهه تولید و تجارت» نام گرفت تا با همکاری مجموعه وزارت صمت و تشکل‌های خصوصی گامی در راستای رونق اقتصاد برداشته شود. بسیاری معتقدند باتوجه به شعار سال، دهه تولید و تجارت و روز صنعت و معدن امسال از اهمیت بیشتری برخوردار است. از سوی دیگر، دستاوردهای این بخش ماحصل تلاش تولیدکنندگان، اصناف و فعالان اقتصادی است که با همکاری با دولت و وزارت صمت به‌عنوان سازمان متولی، به‌وقوع می‌پیوندند. تولید در بخش صنعت و معدن، حوزه‌ای فرابخشی است که نیازمند کمک و تلاش همه ارگان‌ها و دستگاه‌های مختلف در بخش دولتی و خصوصی است و نیازمند حمایت و هماهنگی کامل میان مقامات کشور، وزرای مختلف، حوزه‌های پولی و بانکی، مجلس است. همراستایی بخش‌های یادشده با فعالان صنعتی، معدنی، تجاری و تشکل‌ها نشانی از عزم همه‌جانبه تمام بخش‌ها برای رشد تولید در امسال دارد. بااین‌همه بسیاری از فعالان اقتصادی و کارشناسان تاکید دارند، امروز بازگرداندن ثبات به اقتصاد ایران مهم‌ترین اقدامی است که می‌تواند باعث بهبود جدی در روند توسعه اقتصادی شود. جز مهار تورم، تامین امنیت سرمایه‌گذاری، تسهیل فضای کسب‌وکار، تسهیل روند واردات فناوری‌های روز تولید، جلب سرمایه خارجی، تامین نقدینگی و رفع مشکلات نقل و انتقال مالی از جمله اقداماتی است که در این مسیر تاثیرگذار است. حرکت در این مسیر کمک خواهد کرد تا اقتصاد ایران از فرمت نفتی ـ معدنی مبتنی بر صادرات مواد خام، به کشوری صادرکننده در زمینه محصولات با فناوری متوسط و بالا تبدیل شود. فعالان اقتصادی و کارشناسان تاکید دارند که اقتصاد ایران برای گام برداشتن در مسیر توسعه و سرعت بخشیدن به اهداف قابل‌تحقق شامل رشد پایدار، افزایش حجم سرمایه‌گذاری، اشتغالزایی و بهبود سایر شاخص‌های کسب‌وکار راهی جز کاهش سهم دولت از کیک اقتصاد ندارد و به‌بیان دیگر، دولت باید در هموارسازی مسیر توسعه فعالیت‌های بخش خصوصی و تحکیم و تقویت تشکل‌های بخش خصوصی اقدامات ارزنده و درخور نتیجه‌ای انجام دهد.

صمت در پرونده این شماره به مناسبت آخرین روز «دهه تولید و تجارت» که به نام «روز صنعت و معدن» در تقویم جمهوری اسلامی ایران به‌ثبت رسیده، به شرایط، مشکلات و درخواست‌های فعالان اقتصادی پرداخته است.

مسیر رشد پایدار از توجه به اقتصاد صنعتی می‌گذرد

حمایت از تولید توسعه‌گرا واقعی نبود

صنایع در سال‌های اخیر با مشکلاتی چون تورم، کمبود سرمایه در گردش، تحریم و نبود استراتژی توسعه مواجه بوده‌اند و هر نوع گشایشی تنها در صورت حل این مشکلات پایه‌ای میسر خواهد بود.

بسیاری همچنان بر تدوین و اجرای استراتژی توسعه صنعتی تاکید داشته و معتقدند تنها در این صورت صنعت به‌سمت بهبود وضعیت پیش می‌رود وگرنه در بر همان پاشنه خواهد چرخید و تنها به تعدد مجوزهای احداث واحدهای تولید افتخار خواهیم کرد.

حمایت از صنعت به‌جای صنعت‌زدایی

برخی از اقتصاددانان معتقدند که بی‌سابقه‌ترین سطح صنعت‌زدایی در تاریخ اقتصادی صد ساله، طی ۱۰ ساله اخیر رخ داده است. فرشاد مومنی، از جمله این اقتصاددانان است که درباره وضعیت صنعت در ایران می‌گوید: تجربه دنیا ثابت کرده که محال است گشایش توسعه‌گرا و پایدار در کشوری یا صنعتی پدید بیاید، بدون اینکه توجه به بنیان‌های علمی فنی تولید و به‌معنای دقیق کلمه حمایت از تولید توسعه‌گرا و تولیدی که دانایی و توانایی‌محور است، در دستور کار قرار بگیرد. مومنی ادامه می‌دهد: این یک مسئله بسیار تکان‌دهنده در اقتصاد سیاسی ایران است و در چند دهه گذشته به‌صورت تدریجی و فزاینده به غیرمولدپروری روی آورده‌ایم. به‌جای ارتقای تولید صنعتی، کشاورزی و خدمات‌مولد به‌سمت صنعت‌زدایی حرکت کرده‌ایم؛ این در حالی است که مسیر رشد پایدار اقتصادی از توجه به اقتصاد صنعتی می‌گذرد. این اقتصاددان تاکید دارد که باید باور کنیم که مهار تورم در پی رشد تولید اتفاق می‌افتد و رشد تولید در پی کاهش هزینه‌های تولید حاصل می‌شود، بنابراین برای موفقیت در این مسیر باید هزینه‌های رشد تولید کاهش یابد.

۳محور رشد تولید

کیوان کاشفی ـ فعال اقتصادی: برخی فعالان بخش خصوصی، رشد تولید را محتمل می‌دانند. از نظر آنها تولید در صورتی رشد می‌کند که برخی عوامل اجرا شوند. برای رشد تولید ۳ راهکار مشخص وجود دارد و البته الزاماتی ذیل هر یک از این ۳ راهکار وجود دارد. در این مجال تنها می‌توان به این ۳محور اصلی به‌صورت خلاصه پرداخت. محور اول، بهبود فضای کسب‌وکار است که شامل طیفی از اقدامات بوده و موجب تسهیل و توسعه کسب‌وکارها خواهد شد. محور دوم رشد تولید، تامین مالی است. یکی از عوامل اصلی نارضایتی فعالان بخش خصوصی در سالی که گذشت، ناتوانی بانک‌ها در تامین مالی و فقدان جریان سرمایه در گردش برای رفع عطش نقدینگی بنگاه‌های اقتصادی بود؛ عاملی که باتوجه به افزایش روزافزون تورم، مشکلات واحدهای اقتصادی را دوچندان می‌کرد. باتوجه به تورم ۵۰ درصدی و افزایش بسیار سریع قیمت‌ها، تامین مالی و سرمایه در گردش از مهم‌ترین راهکارهای تحقق رشد تولید خواهد بود؛ به‌ویژه با شرایط ارائه‌شده از سوی بانک‌ها، پرداخت تسهیلات در ۲سال گذشته با مشکلات فراوانی همراه بوده‌است. توسعه صادرات نیز آخرین محور رشد تولید است که باید با حساسیت بیشتری نسبت به این بخش اقدام کرد. به‌نظر می‌رسد که توان ضعیف تقاضا در داخل و سیاست‌های سرکوب قیمت، چاره‌ای جز صادرات برای واحدها نگذاشته است. البته، همین راهکار نیز با چالش‌های فراوانی مانند قوانین و بخشنامه‌های فراوان و بازدارنده مواجه است. فراتر از ۳ مورد فوق، موضوع رفع تحریم‌ها و ترمیم روابط خارجی می‌تواند شتاب‌دهنده رشد تولید باشد؛ اما به‌نظر من، حداقل در سال پیش‌رو، امید چندانی به تحقق آن نخواهد بود. در پایان، می‌توان نتیجه گرفت که احتمالا ساختار سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور به‌جایی رسیده است که نمی‌توانیم انتظار زیادی در تحقق نام‌گذاری سال داشته باشیم.

مهم‌ترین چالش‌های بخش صنعت

آرمان خالقی ـ کارشناس اقتصاد: بسیاری از فعالان اقتصادی، رکود تورمی، محدودیت‌های صادرات و مشکلات تامین انرژی را از مهم‌ترین چالش‌های بخش صنعت در امسال می‌دانند. البته پیشنهادهایی برای حل این چالش‌ها مطرح شده است. علاوه بر موضوعات اقتصاد کلان، رکود تورمی، نیاز تولید به نقدینگی را افزایش داده و بازار تولید را محدود کرده است. بنابراین، باید به فکر بازارهای فراتر از مرزهای کشور، بهبود روابط با کشورهایی که با آنها تعامل داریم و استفاده از ظرفیت پیمان‌های شانگهای، اوراسیا و... که به آنها ملحق شده‌ایم و ارتباط با کشورهای منطقه باشیم. در همین راستا، باید روی کاهش تنش‌های دیپلماتیک سیاسی و اقتصادی کار و آنها را حل کرد. این موضوع یکی از چالش‌هایی است که اگر برطرف شود، راه صادرکنندگان هموار می‌شود. مشکلات مبادلات مالی هم بین ایران و کشورهای طرف معامله باید برطرف شود تا صادرات عملیاتی شود. یکی دیگر از چالش‌های تولید تامین مواد اولیه است. با رونق صادرات، مشکل تامین مواد اولیه، ماشین‌آلات، قطعات و تجهیزات بخش تولید هم با استفاده از ارز حاصل از صادرات یا واردات در مقابل صادرات قابل‌حل خواهد بود. علاوه بر موارد یادشده، چالش‌های دیگر صنعت در سال آینده به موضوعات داخلی برمی‌گردد. از جمله این چالش‌ها تامین انرژی، یعنی برق و گاز است که هر سال صنایع تولیدی را با مشکلات جدی و زیان مالی مواجه می‌سازد. کمبود گاز و اولویت تامین گاز خانگی گاهی تولید را دچار تعطیلی می‌کند. در تابستان هم، مسئله تامین برق وجود دارد. در زمان اوج گرما که مصرف خانگی افزایش پیدا می‌کند، تقاضای بخش تولید بیش از ظرفیت تولید برق کشور است و این چالش محتمل برای تولید است. برای حل این مشکل باید بسته‌های حمایتی در نظر گرفته شود تا بخش تولید بتواند از ظرفیت انرژی خورشیدی و نیروگاه‌های حرارتی کوچک‌مقیاس استفاده کند. اجازه استفاده از این منابع و تامین نقدینگی باید داده شود تا در شرایط پیک مصرف، واحدها بتوانند از بحران عبور کنند.

باید شیوه حکمرانی اقتصادی را عوض کنیم

پدرام سلطانی ـ فعال اقتصادی: برخی فعالان اقتصادی معتقدند که در صورتی که وضعیت سیاست‌گذاری در کشور تغییر نکند، رشد تولید اتفاق نخواهد افتاد. در این تفکر مسئله اصلی که خود موجب تولید مشکلات فزاینده می‌شود، شیوه حکمرانی اقتصادی کشور است. بنابراین، اگر بخواهیم تورم را مهار کنیم و همزمان رشد تولید داشته باشیم، باید شیوه حکمرانی اقتصادی کشور را به‌طورکلی عوض کنیم. سبک حکمرانی کشور اقتصادی نیست؛ به‌همین‌دلیل نیز ناگزیر هستیم که مسیر تصمیم‌گیری، شیوه مدیریت و همچنین نگاه‌مان به موضوعات اقتصادی یا حتی غیراقتصادی را تغییر دهیم.

به‌طبع کشوری که با دنیا رابطه حداقلی داشته باشد، موفق نخواهد شد. در تاریخ معاصر ایران و حتی از زمان قاجار به بعد، سابقه نداشته است که روابط تجاری ایران تنها به چند کشور مشخص محدود شود. در حالی که به‌نظر می‌رسد گاهی در معامله با همین چند کشور نیز معادله برد ـ برد نیست.

عدم‌شکل‌گیری رابطه درست اقتصادی با کشورهای دیگر، بر کاهش درآمدهای ارزی ما به‌شدت تاثیر گذاشته و همچنین هزینه تجارت جهانی را برای ما بالا برده است. زمانی که درآمدهای ارزی کشوری کاهش می‌یابد، موجب می‌شود دولت نتواند از پس وظیفه خود که همان تامین مالی است، برآید. دولت، به‌ویژه در سال‌های اخیر نشان داده است که باوجود شعارها توانایی کسب درآمد از محل مالیات را ندارد و بدون در نظر گرفتن درآمدهای نفتی، در عمل دچار کسری بودجه خواهد شد. به‌همین‌دلیل نیز در طولانی‌مدت، دولت راهی غیر از جبران اختلاف بودجه با استفاده از درآمدهای نفتی نخواهد داشت؛ زیرا مالیات نمی‌تواند میزان اختلاف عظیم این کسری بودجه هنگفت را متعادل کند. کسری بودجه در سال جدید، ۲۵ درصد خواهد بود. از سوی دیگر، از آنجا که دولت امکانی برای تامین کسری بودجه ندارد، در عمل راه به‌جایی نخواهد برد؛ زیرا بازارهای مالی داخلی نیز کشش کمک به این وضعیت را نخواهند داشت. در ادامه، می‌توان به مخرب بودن یکی از راهکارهای دولت برای تعدیل کسری بودجه که هر سال هم تکرار می‌شود، اشاره کرد. برداشت از بانک مرکزی حتی به‌صورت واسطه‌ای بسیار تورم‌زا است. متاسفانه مدل حکمرانی اقتصادی ما تورمی بوده و این مدل در بطن کشور هم نهادینه شده است. باتوجه به اینکه نرخ تورم در کشور کاهش نمی‌یابد، رشد تولید نیز ملزم به افزایش صادرات است که برای تحقق این امر، نیاز به سرمایه‌گذاری داریم. راه دیگر رشد تولید، تقویت تقاضای داخلی است و این امر نیز بدون افزایش درآمد سرانه مردم ممکن نیست.

راه سرمایه‌گذاری خارجی در کشور بسته است

سرمایه‌گذاری داخلی نیز هر روز بیشتر از روز گذشته رو به کاهش است؛ زیرا دولت در عمل توان سرمایه‌گذاری برای بخش خصوصی را سرکوب کرده است و نهادهای نیمه‌دولتی نیز کشش سرمایه‌گذاری خود را از دست داده‌اند. بخش خصوصی همچنین به دلایلی همچون نرخ‌گذاری دستوری و مهاجرت سرمایه از کشور افق چندان روشنی ندارد.

همین عوامل موجب می‌شود که چشم‌انداز روشنی برای تحقق این شعار وجود نداشته باشد. برای احیای سیستم مرکزی اقتصادی کشور نیاز به رشد بالاتر از ۱۰ درصد داریم. اگر رشد اقتصادی، ۲رقمی نباشد، دچار شرایط بسیار نابسامانی خواهیم شد.

بنابراین تنها مسیری که برای بهبود وضعیت کنونی می‌شناسم، بازگشت به روابط تجاری و تعاملات موجه با کشورهای دنیا است. به‌همین دلایل، چرخش در شیوه سیاست‌گذاری در همه عرصه‌ها و همچنین رواداری از جمله الزامات کشور هستند.

سخن پایانی

بسیاری بر این باورند که تحقق اهداف توسعه‌ای پیش و بیش از هر چیز نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات در عرصه‌های سیاست خارجی، اقتصاد سیاسی و به‌تبع آن سیاست داخلی از سوی دولت است. بدون شک چنانچه شرایط و انگیزه برای فعالیت در مسیر جهش صادراتی فراهم باشد، بخش خصوصی با تمام قوا آماده نقش‌آفرینی در این عرصه است.

یادداشت

اولویت‌های ساماندهی اقتصاد

امین دلیری ـ کارشناس اقتصاد: نخستین اولویت در اقتصاد امروز اصلاح نظام توزیع است. دومین اولویت، راه‌اندازی واحدهای تولیدی تعطیل یا واحدهایی است که با ظرفیت‌های پایین مشغول فعالیت هستند، تا در اسرع‌وقت موانع در مسیر فعالیت آنها برداشته شود. در گام بعدی، ضوابط دست‌وپاگیر و مزاحم و قوانین و مقررات زائد سر راه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش تولیدات اعم از صنعت، کشاورزی و دامی کشور باید برداشته شوند یا به حالت تعلیق درآیند. غیر از رعایت مقررات زیست‌محیطی که دولت باید روی آنها نظارت داشته باشد، در بقیه موارد، سرمایه‌گذار بخش خصوصی با محاسبه هزینه‌فایده پروژه تولیدی خود، بهتر می‌تواند تصمیم‌گیری کند.

اگر دولت بخواهد سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی را به سوی تولیدات اساسی و ضروری هدایت کند، باید با ایجاد انگیزه‌ها و مشوق‌های مالی و تسهیلات مالیاتی و بیمه‌ای، آماده‌سازی زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، گاز و وسایل ارتباطی را در دستور کار قرار داده و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را به این سمت سوق دهد. ایجاد شهرک‌های صنعتی نمونه‌ای از اقدامات انجام‌شده برای آماده‌سازی زیرساخت‌ها از سوی دولت است. همچنین همزمان با اجرای برنامه‌های اصلاحی در راستای مهار نرخ تورم، رشد نقدینگی و کسری بودجه از طریق کاهش هزینه‌های جاری با اصلاح نظام اداری کشور و منطقی‌کردن روند رشد بازار سرمایه نسبت به واکنش به تغییرات متغیرهای اقتصادی که به‌موازات بازار سرمایه دارای نوسان‌های فصلی یا دستوری هستند، باید واکنش این برنامه‌های اصلاحی را در بازار طلا و ارز موردتوجه قرار داد. دیگر برنامه‌های اصلاحی دولت در زمینه مبادلات تجاری باید براساس برنامه‌های اقتصادی باشد. صادرات محصولات داخلی که دارای بازارهای دائمی در خارج از کشور هستند، باید موردحمایت دولت یا واردات کالا در قالب تنظیم تعرفه‌های ترجیحی برای کالاهای اساسی، ضروری و مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای باشد.

کالاهای غیرضروری و لوکس نیز فقط به‌منظور کسب درآمدزایی برای دولت و به‌لحاظ جلوگیری از قاچاق باید در برنامه‌های دولت موردتوجه باشند. علاوه‌بر این، رئیس‌جمهوری باید موانع ایجادشده بر سر راه کالاهای صادراتی و انتقال ارز حاصل از صادرات را با ایجاد تعامل سازنده در مناسبات بین‌المللی و افزایش مراودات تجاری با کشورهای دوست بردارد و فعالیت این بخش‌ها را تسهیل کند. از دیگر اولویت‌های بسیار مهم در اقتصاد و صنعت، مبارزه ریشه‌ای با فساد، رانت‌خواری و زدوبندهای فسادآلود در روابط ناسالم اقتصادی است.

ماموریت بزرگی در راه مبارزه با فساد و ویژه‌خواری داریم و باید به‌طورخستگی‌ناپذیر تلاش برای خشکاندن این پدیده مذموم را ادامه دهیم. اگر برنامه تعریف‌شده روشنی برای انجام موضوعات اشاره‌شده نداشته باشیم، انجام آنها سخت است و در مقابل اگر گام‌به‌گام مراحل اصلاح و جراحی اقتصاد را به‌دست افراد متخصص و مجرب بدون هیاهو و شتابزدگی بسپاریم و یک تیم اقتصادی هماهنگ این ماموریت خطیر و مهم را برعهده گیرد، آسان است. مسئولان دولتی باید با رصد برنامه‌های در دست اجرا با ایجاد سامانه‌های هوشمند نظارت عالی متمرکز، هدایت دولت را با یک نظارت راهبردی و عالی از سوی سامانه‌های هوشمند دنبال کنند. مقاطع حساس، فرصت آزمون‌وخطا نیست و باید نسبت به هر اقدامی آگاه بود و ازعهده اجرا برآمد.

در نامه سرگشاده جمعی از کارشناسان صنعت خودرو مطرح شد

راهکارهای چهارگانه برای تنظیم بازار

جمعی از کارشناسان صنعت خودرو ایران پس از بررسی جنبه‌های گوناگون بازار و صنعت خودرو کشور در نامه‌ای سرگشاده با عنوان «بسته تنظیم بازار خودرو» راهکارهایی فوری برای تنظیم این بازار ارائه داده‌اند.
نویسندگان این نامه تاکید دارند راهکارهای پیشنهادی در چارچوب قوانین فعلی ارائه شده است. این نامه خطاب به وزرای صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصاد و دارایی و رئیس شورا و مرکز ملی رقابت تنظیم و ارسال شده است. آنچه در ادامه می‌خوانید متن نامه یادشده است که از سوی امضاکنندگان این نامه در اختیار صمت قرار گرفته است.

عکس: صمت

از مهم‌ترین مشکلات صنعت خودرو طی چند دهه گذشته، نوع رابطه دولت و شرکت‌های خودروسازی و حاکمیت شرکتی این بنگاه‌ها و فهم ناقص از سیاست‌های صنعتی بخش خودرو بوده است

«بسته تنظیم بازار خودرو» گزارشی است که از سوی جمعی از کارشناسان و صاحب‌نظران با هدف ساماندهی بازار و صنعت خودرو کشور تدوین شده است. در متن این نامه آمده است: «با گذشت بیش از چند دهه از شروع فعالیت صنعت خودرو در ایران، چالش‌ها و مسائل ساختاری و چندوجهی، صدای بحران در این صنعت را رساتر از همیشه به گوش می‌رساند؛ به‌نحوی‌که این مسائل سبب شده زیست‌بوم صنعت خودرو در ایران مهیای تولید خودرو باکیفیت و با فناوری بالا نباشد و علاوه بر عقب‌ماندگی صنعت خودرو از سایر رقبای خود در عرصه بین‌الملل، نارضایتی زیادی را در کشور نیز رقم بزند.

از جمله مهم‌ترین مشکلات کلان صنعت خودرو طی چند دهه گذشته، نوع رابطه دولت و شرکت‌های خودروسازی و حاکمیت شرکتی این بنگاه‌ها، فهم ناقص از سیاست‌های صنعتی بخش خودرو، اشتباه در عملیاتی‌سازی این سیاست‌ها و ساختار تصمیم‌گیری توزیع شده و متزاحم با حضور بیش از ۲۰ نهاد رسمی بوده است.

علاوه بر این، نوسانات شدید نرخ در بازار، نارضایتی شدید مصرف‌کنندگان، زیان انباشته حدود ۱۵۰ هزار میلیارد تومانی، سیل تقاضای کاذب به‌دلیل اختلاف نرخ چند صد میلیونی میان نرخ بازار و کارخانه که سبب عدم‌دسترسی مصرف‌کننده واقعی به خودروهای کارخانه شده، وضعیت این صنعت را بحرانی‌تر کرده است.

با علم به اینکه بی‌ثباتی در شاخص‌های اقتصاد کلان، شوک‌های ارزی پی‌درپی و جهش‌های تورمی در کشور یکی از عوامل اصلی پریشانی بازار است و خودرو را به کالایی سرمایه‌ای مبدل ساخته، با این همه اشتباهات مداوم در عرصه تصمیم‌گیری‌های این حوزه از جمله خطا در شیوه قیمت‌گذاری، تاخیر در تصمیم‌گیری‌ها و عدم‌هماهنگی میان نهادهای دخیل در بخش خودروسازی علاوه بر تشدید بحران‌های اشاره شده، لزوم اتخاذ هر چه سریع‌تر تصمیماتی برای بهبود این وضعیت را ضروری می‌سازد.

در کنار این چالش‌ها، نفوذ اجتماعی بالای خودرو در بین مردم نیز سبب شده کوچک‌ترین تغییری، جامعه را تحت‌تاثیر قرار داده و به سرعت به یک چالش سیاسی تبدیل شود. به همین منظور و با در نظر داشتن این نکته که فوریت اقدامات، امکان تغییر قوانین به‌دلیل زمانبر بودن آن در شرایط کنونی را سلب می‌کند، راهکارهای ذیل در چارچوب قوانین فعلی، به‌عنوان راهکارهای چهارگانه فوری تنظیم بازار پیشنهاد می‌شود.

▣ حراست از حقوق مصرف‌کننده

- تعریف پارامتری تحت عنوان «معیار کیفیت» به‌منظور حراست از حقوق مصرف‌کننده و ترغیب خودروساز به بهبود کیفیت از طریق سنجه‌های دقیقی شامل مواردی ازجمله سطح ایمنی، میزان مصرف سوخت، معایب خودروهای تولیدی طی ۳ماه اول تولید و میزان رضایت مصرف‌کننده توسط وزارت صمت و تعیین میزان سود (زیان) خودروساز در آنالیز نرخ سالانه براساس میزان تحقق معیار کیفیت
- افزایش جریمه تاخیر در تحویل خودرو به میزان حداقل ۲ درصد به ازای هر ماه تاخیر در تحویل خودرو.

▣ عادلانه‌سازی و پیش‌بینی‌پذیر کردن سازکار قیمت‌گذاری خودرو

- تعیین نرخ سال هر خودرو بر اساس تجزیه‌وتحلیل (آنالیز) هزینه تمام‌شده حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از انتشار صورت مالی سالانه خودروسازان و با در نظر گرفتن «هزینه‌های تحقیق و توسعه»، «هزینه‌های مالی مرتبط با فعالیت تولیدی» با تایید حسابرس رسمی، ارزیابی «معیار کیفیت» منتشره توسط وزارت صمت و لحاظ تورم بخش خودرو تا زمان انتشار صورت مالی توسط شورای رقابت
- بروزرسانی قطعی نرخ با استفاده از شاخص «تورم تولیدکننده خودرو» در ابتدای هر فصل
- اجماع فوری بر یک نهاد به‌عنوان مرجع نهایی اعلام نرخ با در نظر گرفتن ملاحظات قانونی
- ایجاد سامانه قراردادهای تامین داخلی و خارجی ایران‌خودرو و سایپا با امکان نظارت برخط آن توسط وزارت صمت به‌منظور ایجاد شفافیت و افزایش بهره‌وری مدیریت تامین در صنعت خودروسازی.

▣ سویه بازار خودروهای داخلی

- عرضه حداقل ۱۰ درصد از تولید سالانه هر خودروساز در بورس کالا یا هر سامانه کشف قیمت، با برنامه زمان‌بندی معین و پیش‌بینی‌پذیر حداقل سه ماهه به صورت تحویل فوری (لازم به ذکر است که برای کنترل و پوشش نوسانات کوتاه‌مدت بازار و بکارگیری سیاست‌های فعال بازار خودرو، باید دولت بخشی از عرضه خودرو را در قیمت‌های نزدیک بازار به فروش برساند و ابزاری برای کنترل بازار در اختیار داشته باشد).
- پرداخت بخشی از مابه‌التفاوت نرخ کشف شده در سامانه فروش (بورس کالا) و نرخ مصوب به خودروساز، براساس تحقق برنامه تیراژ سالانه و «معیار رقابت‌پذیری» و تخصیص مابقی به پروژه‌های نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور اعم از درون و برون‌شهری، در راستای تسهیل حمایت‌های مالی از حمل‌ونقل عمومی، وفق بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
- تعدیل تخصیص خودرو به گروه‌های جمعیتی خاص به ۲۰ درصد تا انتهای سال ۱۴۰۲ با مصوبه ستاد تنظیم بازار یا شورای‌عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، به‌منظور پوشش هر چه بیشتر متقاضیان خودرو
- آزادسازی کلیه سندهای در رهن خودروها به‌منظور عرضه تمامی خودروهای موجود که بلااستفاده مانده‌اند.

▣ تعدیل نرخ بازار از طریق عرضه صحیح خودروهای وارداتی

- عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا یا هر روش کشف نرخ مشابه به‌منظور جلوگیری از ایجاد بازار کاذب خودروهای وارداتی، افزایش تاثیر واردات خودرو بر تعدیل قیمت‌ها در بازار و حذف رانت نامتوازن بر اثر عرضه به روش قرعه‌کشی
- تخصیص مابه‌التفاوت نرخ کشف‌شده و نرخ مصوب خودروهای وارداتی به پروژه‌های نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی کشور اعم از درون و برون‌شهری با هدف توسعه حمل‌ونقل عمومی وفق بند ۵ ماده ۵۸ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
- رفع موانع و تسریع واردات خودرو به‌منظور کنترل بازار.

سهامداران با رضایت از عملکرد و سودآوری چادرملو مجمع این شرکت را ترک کردند

به گزارش خبرنگار ما، در مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام شرکت معدنی و صنعتی چادرملو که با حضور بیش از۸۸ درصد از سهامداران روز چهارشنبه ۷ تیرماه سال ۱۴۰۲ در محل سالن تلاش، برگزار شد، سهامداران حقیقی و حقوق از عملکرد چادرملو اعلام رضایت و از مدیران و پرسنل شرکت تقدیر کردند.

در این جلسه پس از انتخاب آقای محمد ابراهیم راعی عزآبادی نماینده شرکت گروه مدیریت سرمایه‌گذاری امید، به‌عنوان رئیس مجمع و ناظرین آقایان قائمی‌راد نماینده شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات و سلحشوری نماینده شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت، خلیل‌زاده نماینده سازمان بورس و اوراق بهادار و بازرس قانونی شرکت، مهندس طاهرزاده به‌عنوان دبیر مجمع و مدیرعامل شرکت، گزارشی از عملکرد و برنامه‌های اجرایی شامل عملیات استخراج، تولید و فروش محصولات و طرح‌ها و برنامه‌های سال جاری شرکت به اطلاع حاضران رساند.

مدیر عامل چادرملو در سخنرانی آغازین این جلسه با موفق ارزیابی کردن عملکرد هیات‌مدیره در سال ۱۴۰۱و کسب موفقیت‌های فراتر از برنامه و رکوردهای تولید که آثار آن در صورت‌های مالی، گزارش عملکرد هیات‌مدیره و گزارش تفسیری مدیریت به طور مفصل برای سهامداران محترم تشریح گردیده است گفت: شکر گزاریم که بار دیگر خداوند منان در سایه الطاف بی‌دریغش، توفیق خدمتگزاری را به ما عطاء فرمود، تا تمام توان خود را در طبق اخلاص گذاشته و در راستای توسعه صنعت و معدن و شکوفائی اقتصاد ایران عزیزمان، با اتکاء به حمایت‌های شما سهامداران محترم، گام‌های بزرگی را برداریم.

وی افزود: در سالی که گذشت توانستیم با وجود برخی مشکلات ناشی از کاهش قیمت‌های جهانی و محصولات زنجیره ارزش فولاد و محدودیت‌های ناشی از قطع شدن برق و گاز برای واحدهای فولادسازی و کمبود نقدینگی حاصل از این رخداد، به درآمدهای عملیاتی ۴۳۷,۷۳۶,۴۲۲ میلیون ریالی و سود خالص ۲۲۸,۸۷۴,۱۴۸ میلیون ریالی دست پیدا کنیم و ضمن تحقق سود پایه هر سهم به میزان ۱,۱۹۱ ریال، به برنامه عملیاتی خود پایبند باشیم.

مهندس طاهرزاده مهم‌ترین نتایج عملکرد گروه معدنی و صنعتی چادرملو (سهامی عام) در سالی که گذشت را به این شرح بیان کرد:

- کسب جایگاه نخست کشور در تولید محصول کنسانتره آهن (خشک) در بین شرکت‌های تولیدکننده این محصول به میزان ۱۱,۰۴۲,۲۶۶ تن،
- تحقق رکورد تولید در بخش آهن اسفنجی و فولاد از ابتدای بهره‌برداری کارخانجات،
- پوشش ۱۰۵ درصدی برنامه تولید (پوشش ۱۰۶ درصدی تولید کنسانتره، پوشش ۱۰۳ درصدی تولید گندله، پوشش ۱۰۴ درصدی تولید آهن اسفنجی و پوشش ۱۱۳ درصدی تولید شمش فولادی)،
- تولید ۱۷,۷۰۵,۵۷۸ تن محصول در سال ۱۴۰۱
- تحقق درآمد حاصل از فروش محصولات شرکت اصلی در سال ۱۴۰۱ به میزان ۴۰۹,۷۸۷,۵۸۴ میلیون ریال و گروه (تلفیقی) به میزان ۴۷۶,۷۶۲,۴۴۸ میلیون ریال،
- کسب بیش از ۲۱۲,۷۸۷,۴۱۰ میلیون ریال سود عملیاتی در شرکت اصلی در سال ۱۴۰۱ و ۱۹۴,۴۶۹,۰۸۵ میلیون ریال سود عملیاتی در گروه،
- تحقق سود خالص شرکت اصلی در سال ۱۴۰۱ به میزان ۲۲۸,۸۷۴,۱۴۸ میلیون ریال و گروه (تلفیقی) به میزان ۲۴۰,۰۳۲,۳۷۰ میلیون،
- ثبت افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۱۱۹,۰۰۰,۰۰۰ میلیون ریال به مبلغ ۱۹۲,۵۰۰,۰۰۰ میلیون ریال با هدف مشارکت در افزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر، خرید دارایی‌های سرمایه‌ای و پیش‌برد طرح‌های توسعه‌ای.
- استفاده از صرفه مالیاتی ناشی از افزایش سرمایه از محل سود انباشته مطابق ظرفیت قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و همچنین معافیت ۱۰ درصدی از میزان افزایش سرمایه از حق انتفاع پروانه بهره‌برداری از معادن.
- حفظ جایگاه شرکت در بازار سرمایه از لحاظ ارزش بازار در رتبه ششم در پایان سال ۱۴۰۱ نسبت به پایان سال ۱۴۰۰.

جایگاه شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در زنجیره شرکت‌های اصلی تولیدکننده فولاد کشور در سال ۱۴۰۱

▣ گندله - سهم ۷,۷۸ درصدی - شرکت‌های اصلی کشور: ۴۸,۴۲۱,۱۹۱ - شرکت معدنی و صنعتی چادرملو: ۳,۷۶۷,۹۳۷ - جایگاه ششم کشور	**▣ کنسانتره** - سهم ۲۳,۷۰ درصدی - شرکت‌های اصلی کشور: ۴۶,۵۹۴,۴۵۳ - شرکت معدنی و صنعتی چادرملو: ۱۱,۰۴۲,۲۶۶ - جایگاه اول کشور
▣ شمش فولادی - سهم ۵,۲۲ درصدی - شرکت‌های اصلی کشور: ۲۲,۶۶۷,۱۱۹ - شرکت معدنی و صنعتی چادرملو: ۱,۱۸۴,۲۷۸ - جایگاه هفتم کشور	**▣ آهن اسفنجی** - سهم ۵,۴۳ درصدی - شرکت‌های اصلی کشور: ۲۹,۷۵۰,۰۴۵ - شرکت معدنی و صنعتی چادرملو: ۱,۶۱۵,۰۱۵ - جایگاه پنجم کشور

▣ برنامه‌های آینده شرکت:

هیات‌مدیره شرکت بر آن است تا در راستای نیل به توسعه و پیشرفت روزافزون و اعتلای میهن، با رهنمودها و حمایت‌های شما سهامداران محترم، ضمن حفظ و ارتقای ارزش‌های بنیادی شرکت، به استراتژی‌های هدف‌گذاری شده به شرح زیر دست یابد:

▣ اهداف کوتاه‌مدت:

- تولید بالاتر از ظرفیت اسمی کنسانتره سنگ‌آهن (مشابه سال‌های گذشته)، تولید گندله، آهن اسفنجی، فولاد و تولید برق طبق برنامه مصوب سال ۱۴۰۱
- شروع عملیات اجرایی احداث کارخانه گندله‌سازی شماره «۲»
- شروع عملیات احداث نیروگاه سیکل ترکیبی به ظرفیت ۵۴۶ مگاوات در شهرستان اردکان
- شروع عملیات طرح احداث کارخانه مجتمع فروآلیاژ چادرملو به روش کوره قوس الکتریکی به حداقل ۶۵ هزار تن (۳۰ هزار تن فروسیلیکو منگنز ۲۰ هزار تن فرو منگنز پرکربن و ۱۵ هزار تن فروسیلیس

- ادامه عملیات اجرایی اکتشافات تفصیلی پهنه معدنی آنومالی D۱۹
- تکمیل مشارکت در افزایش سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر بابت شروع عملیات اجرایی طرح‌های توسعه در قالب مشارکت در افزایش سرمایه

▣ اهداف بلند مدت :

در مورد طرح‌ها و برنامه‌های آتی این شرکت در دورنمای جاری و ۳الی ۵ سال آینده، فعالیت‌های ذیل در حال برنامه‌ریزی و اجرا می‌باشد:

الف) طرح‌ها و برنامه‌های درون شرکتی چادرملو

- طرح احداث کارخانه مگامدول آهن اسفنجی به ظرفیت ۲/۲ میلیون تن در سال
- طرح احداث کارخانه اکسیژن
- طرح احداث کارخانه تولید انواع آجر نسوزها و اجرام نسوز کوره با ظرفیت ۱۴۰ هزار تن، مواد اولیه فرآوری شده ۳۱۰ هزار تن و قطعات ویژه ۵۰ هزار قطعه در سال
- طرح احداث نیروگاه سیکل ترکیبی ۵۴۶ مگاواتی اردکان
- طرح احداث نیروگاه سیکل ترکیبی بهاباد ۵۴۶ مگاواتی به روش BOT
- طرح راهبری، بهره‌برداری، تکمیل زیر ساخت و توسعه کارخانه فولاد میبد
- طرح احداث کارخانه تولید ورق نورد گرم در اردکان
- احداث نیروگاه خورشیدی ۱۰۰ مگاواتی
- مشارکت در سرمایه شرکت‌های سرمایه‌پذیر مطابق با برنامه افزایش سرمایه و متناسب با پیشرفت پروژه‌های شرکت‌های فرعی و وابسته

ب) طرح‌ها و برنامه‌های با مشارکت شرکت‌های فرعی، وابسته چادرملو

- آماده‌سازی و انجام اکتشاف مقدماتی، تفصیلی و اجرای عملیات باطله‌برداری دستیابی به توده معدنی در معدن D۱۹ با همراهی و مشارکت شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران (بافق)
- طرح احداث ۲ واحد ۱۰ مگاواتی نیروگاه خورشیدی شرکت در منطقه بهاباد و اردکان در قالب شرکت سی‌پی‌جی پارس
- طرح کارخانه ممبران با ظرفیت تولید ۵۰,۰۰۰ عدد در سال در قالب شرکت سی‌پی‌جی پارس
- احداث کارخانه‌های ذوب، کلاف و آهن اسفنجی به ترتیب به ظرفیت ۶۰۰ هزار تن و ۴۵۰ هزار تن و ۱,۲ میلیون تن در قالب شرکت فولاد سرمد ابر کوه
- احداث کارخانه کنسانتره به ظرفیت ۱ میلیون تن در قالب شرکت عصر نوین بهاباد.
- احداث کارخانه‌های آهن اسفنجی در شهرستان‌های اقلید، اردبیل، بختگان با مشارکت شرکت‌های سرمایه‌گذار
- فرآوری باطله‌های سنگ‌آهن مجتمع معدنی چهاربوق
- مشارکت در حمل و نقل ریلی برای تامین زیرساخت‌های حمل مواد اولیه و محصولات در قالب مشارکت با شرکت‌های سرمایه‌پذیر

- مشارکت در پروژه‌های اکتشاف و استخراج معادن جدید در منطقه و خارج از منطقه به منظور دسترسی به منابع معدنی پایدار

▣ پیشنهادات هیات‌مدیره به مجمع

در خاتمه هیات‌مدیره شرکت ضمن تقدیر و تشکر از حضور شما سهامداران گرامی، حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت، نمایندهٔ محترم سازمان بورس و اوراق بهادار و نیز کارکنان شرکت، از مجمع محترم تقاضا دارد با تصویب پیشنهادات به شرح زیر شرکت را همچون سنوات گذشته جهت رسیدن به اهداف تعیین شده یاری رسانند:

- استماع گزارش فعالیت هیات‌مدیره در خصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹
- استماع گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت برای عملکرد سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۱
- بررسی و تصویب صورت‌های مالی شرکت برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۱
- اتخاذ تصمیم در خصوص تقسیم سود سهام سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۱
- انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی (اصلی و علی‌البدل) و تعیین حق‌الزحمه ایشان برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۲
- انتخاب اعضای هیات‌مدیره
- تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیات‌مدیره و حق‌الزحمه کمیته‌های تخصصی زیر نظر هیات‌مدیره برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفندماه ۱۴۰۲
- تعیین روزنامه کثیرالانتشار به منظور درج آگهی‌های شرکت
- تعیین پاداش اعضاء هیات‌مدیره برای عملکرد سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۴۰۱
- سایر مواردی که تصمیم‌گیری آن در صلاحیت مجمع عمومی عادی می‌باشد.

در پایان این مجمع تصمیمات ذیل اتخاذ و مورد تصویب قرار گرفت.

۱ - در خصوص عملکرد هیات‌مدیره، صورت‌های مالی تلفیقی گروه و شرکت اصلی مشتمل بر سود و زیان، صورت وضعیت مالی، صورت تغییرات در حقوق مالکان، صورت جریان‌های نقدی و یادداشت‌های توضیحی پیوست آن برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹قرائت و مجمع پس از استماع توضیحات هیات‌مدیره و بازرس قانونی و پس از بحث و تبادل‌نظر سهامداران در خصوص موضوعات مطروحه به اتفاق آرا ضمن تائید عملکرد هیات‌مدیره، صورت‌های مالی و یادداشت‌های پیوست آن برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ را تصویب نمود.

۲ - معاملات مشمول ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت مورد تائید و تنفیذ قرار گرفت.

۳-در ارتباط با تقسیم سود سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ مقرر گردید از مبلغ ۲۲۸ هزار و ۸۷۴ میلیارد ریال کل سود خالص شرکت در سال ۱۴۰۱، به میزان ۷۵ درصد آن معادل ۱۷۱ هزار و ۳۲۵ میلیارد ریال آن به ازای هر سهم ۸۹۰ ریال تقسیم گردد .

۴ - موسسه حسابرسی وانیا نیک تدبیر به‌عنوان حسابرس و بازرس اصلی و موسسه حسابرسی دش و همکاران به‌عنوان بازرس علی‌البدل برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹ انتخاب و قبولی سمت خود را اعلام نمود. تعیین حق‌الزحمه بازرسان به هیات‌مدیره تفویض گردید.

۵ - روزنامه دنیای اقتصاد و جهان صنعت جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید

۶ - حق حضور و پاداش هیات‌مدیره برای سال مالی ۱۴۰۱ مبلغ ۱۳ میلیارد ریال تعین شد که براساس مصوبه مجمع در وجه اشخاص حقوقی هیات‌مدیره واریز می‌گردد.

۷ - مجمع مراتب تقدیر خود را از زحمات هیات‌مدیره و کلیه کارکنان شرکت اعلام نمود و به نحو مقتضی از زحمات کارکنان ذیربط تقدیر به عمل آورد.

یادداشت

تحول در برنامه‌های صنعت خودرو

امیرحسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

وزارت صمت یکی از ضعیف‌ترین وزارتخانه‌های دولت جدید بود، در حالی که این وزارتخانه یکی از مهم‌ترین وزارتخانه‌ها و انتظارات از آن بالاست؛ بنابراین وقتی می گوییم ضعیف، نسبت به انتظارات است و خدایی ناکرده بحث شخص یا تیم خاصی نیست. همان شخص یا تیم شاید جای دیگر خیلی هم عالی باشد. واقعیت این است که بعد از ۴ سال دولت قبلی و ۲ سال اخیر، وزارت صمت خیلی تضعیف شده و نتیجه‌اش یک بهم‌ریختگی در دنیای سیاست‌گذاری صنعتی حاکم است؛ یعنی هرکسی در هر نهادی در هر موردی می‌تواند صنعتی را بالا و پایین کند.

در این ۶ سال به‌خوبی شاهد اضمحلال و نابودی تدریجی صنعت خودرو و نابسامانی بازار آن بوده‌ایم؛ به‌گونه‌ای که این بازار یکی از بدترین بازارها در این محدوده زمانی بود. تحریم و مشکلات ارزی و... برای اکثر صنایع وجود داشت، اما تقریبا هیچ صنعتی که با مردم روبه‌رو بود، این‌گونه با قیمت‌گذاری دستوری و مانع‌تراشی‌های متعدد مورد تاخت‌وتاز سیاست‌گذاران قرار نگرفت. همان‌طور که دیدیم هم ایران‌خودرو و سایپا با زیان‌های انبوه روبه‌رو شدند، هم رانت‌های بزرگ در بازار توزیع شد، هم بازار خودرو قیمت‌های نجومی را تجربه کرد و هم مردم از کیفیت کار راضی نبودند.

به‌اندازه کافی درباره این اوضاع قبلا توضیح داده‌ام. در این نوشتار می‌خواهم کمی درباره راه‌حل‌ها صحبت کنم. اولا تاکید می کنم که کیفیت نتیجه سرمایه‌گذاری در تجهیزات و فرآیندهاست. البته تجهیزات را انسان‌ها در فرآیندها به‌کار می‌گیرند. پس اگر قرار باشد تحولی رخ دهد، باید در این سه زمینه «سرمایه‌گذاری» کرد. بدون سرمایه‌گذاری هرگونه تغییر اساسی غیرممکن است. اصولا نباید دولت مستقیم در صنعت خودرو سرمایه‌گذاری کند، بلکه باید شرایط را به‌گونه‌ای ترتیب دهد که سرمایه‌گذاران تشویق به سرمایه‌گذاری شوند. البته مانند هر کشور پیشرفته و توسعه‌یافته‌ای دولت موظف است در نقاط حساس و راهبردی فناوری سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی انجام دهد، اما متاسفانه در این سال‌ها نه‌تنها دولت‌ها سرمایه‌گذاران را جذب نکرده‌اند، بلکه سرمایه‌گذاران موجود را به خاک سیاه نشانده و فراری داده‌اند. این سرمایه‌گذاران به‌تدریج متمایل به مونتاژکاری یا حتی واردات و نهایتا بردن سرمایه به خارج از این صنعت یا کشور شده‌اند و این یعنی فاجعه تمام‌عیار، چراکه سرمایه با سرمایه‌دار و کارآفرین خارج می‌شود و پشت سر آن فناوران هم می‌روند. البته اگر سرمایه از صنعتی به صنعت دیگری در کشور رفته باشد، مانند مهاجرت به صنعت نفت، می‌تواند قابل‌قبول باشد، چراکه مهم پیشرفت کشور است. حالا صنعت خودرو نشد؛ صنعت نفت یا صنعتی دیگر.

نکته جالب‌تر این است که صنعت خودرو دنیا در حال تحول است و بزرگان خودروسازی و قطعه‌سازی در حال سرمایه‌گذاری چندده میلیارد دلاری هستند. بدین‌ترتیب اگر سرمایه‌گذاری نشود، کیفیت روزبه‌روز بدتر می‌شود؛ حتی اگر از نظر فیزیکی کیفیت محصولات در همین سطح بماند، چراکه کیفیت در کنار موضوعات اپژه‌ای (قابل‌اندازه‌گیری)، موضوعی سوژه‌ای (حسی و مبتنی بر قضاوت افراد) است. باتوجه به ارتباطات جهانی و آگاهی دائمی مردم از کیفیت در خارج از مرزها، فاصله انتظارات رو به رشد مردم از کیفیت محصول فعلی افزایش خواهد یافت. بدین‌ترتیب اگر با همین دست‌فرمان پیش برویم، جناب وزیر به‌زودی باید تصمیم بگیرد که صنعت خودرو نابود شود و واردات را به‌طور گسترده سرلوحه خود قرار دهد یا صنعت خودرو را متحول کند.

اما باتوجه به روحیات وزیر جدید که معتقد به «ما می‌توانیم» است، به‌نظر می‌رسد راه دوم را انتخاب خواهد کرد. برای این منظور دست‌کم سه چیز باید تغییر کند. اول از همه باید اراده کند و اوضاع محیطی کسب‌وکار صنعت و بازار خودرو را به دست بگیرد و وزارتخانه را به جایگاه مقتدر قبلی برگرداند و تا آنجا که می‌تواند روی نهادهای تصمیم‌گیر تاثیر مثبت بگذارد تا شرایط برای سرمایه‌گذاری و تحول صنعت فراهم شود.

دومین چیزی که قطعا باید مد نظر وزیر قرار گیرد، تغییر رویکرد است؛ رویکردی مبتنی بر حقایق، واقع‌بینی و استفاده حداکثری از علم و دانش و مهارت در کنار روحیه جهادی و انقلابی که به‌معنی شجاعت برای رودررو شدن با جناح‌های مخالف توسعه صنعتی است. رویکرد جدید باید با اولویت‌دهی به کیفیت و توسعه صنعتی به‌جای تیراژ و مقابله با واردات باشد. همچنین لازم است وزیر مدتی از روبان پاره کردن دور بماند. از همه مهم‌تر سرلوحه قراردادن سیاست‌های مهم ابلاغی نظام از جمله سیاست‌های اصل ۴۴، اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولید و اشتغال است. در این رویکرد جدید باید به بحث توسعه فناوری به‌طور واقعی، نه نمایشی توجه جدی شود و معیارهای واقعی را در ارزیابی طرح‌ها به‌کار گیرند.

نکته آخر که از همه مهم‌تر است، بکارگیری افراد مناسب در جایگاه مناسب است. امروز افراد بسیار ارزشمندی در وزارتخانه و صنعت خودرو داریم که به‌جرات می‌توانم بگویم اغلب آنها در جایگاه مناسبی نیستند. بدیهی است تا وقتی افراد را جایی که مناسب آن نیستند، به کار بگیریم، همزمان دو ضربه به کشور می‌زنیم؛ اول اینکه آن کار خراب و لطمات بزرگی به مردم وارد می‌شود و دوم اینکه آن افراد ارزشمند که اکثرا از سرمایه‌های کشور و نظام هستند، تخریب می‌شوند که به‌نظر من، این موضوع هم کم‌اهمیت‌تر از موضوع نخست نیست؛ به‌عبارتی شایسته‌سالاری دو لبه دارد؛ لبه اول، بکارگیری افراد شایسته برای کارهای موردنظر و لبه دوم بکارگیری افراد شایسته برای پست‌های مناسب. البته تمامی اینها در کنار حمایت سیاسیون از جمله وکلای مجلس و افراد بانفوذ سیاسی است، زیرا متاسفانه سیاسیون، صنعت خودرو را نوعی حیاط‌خلوت خود می‌دانند و امیال خود را در آن صنعت دنبال می‌کنند که نتیجه‌اش اشتغال بالای غیربهره‌ور، کارخانجات و طرح‌های ناقص و زیانده و در نهایت خودرو گران خواهد بود. براساس آنچه گفته شد باید خواهش کنیم سیاسیون برای مدتی، دست‌کم دو سال اجازه دهند وزیر جدید برنامه‌های جدید خود را با تیمی که تشخیص می‌دهد، دنبال کند و افراد جدیدی را به او تحمیل نکنند. هرچند نقد برنامه‌ها و راهکارها همیشه لازم است، اما نباید این نقد با بده‌بستان‌های سیاسی تغییر جهت دهد، بلکه باید با نتایج ملموس رابطه مستقیم داشته باشد.

صمت از چالش‌های حوزه تولید گزارش می‌دهد

صنعت و دردسرهای بی‌پایان

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

مشکلات و دردسرهای بی‌شمار تولیدکنندگان و صنعتگران در چند سال گذشته همواره نمایان بوده و سیاست‌گذار نیز گام‌هایی برای رفع این چالش‌ها برداشته است. البته گاهی هم اعمال سیاست‌های ناکارآمد، چالش‌ها را نه‌تنها حل نکرده، بلکه به معضلات بخش تولید دامن زده است. در این میان، شرایط اقتصادی خاصی که کشور ما در آن قرار دارد، فرصت‌ها و البته تهدیدهای فراوانی برای بخش تولید ایجاد کرده که گریزی از آنها نیست. آنچه مشخص است جنس چالش‌های واحدهای تولیدی، ساختاری است، این در حالی است که شاخص‌های استاندارد جهانی نشان می‌دهد واحدهای تولیدی ما در شاخص رقابت‌پذیری در سطح پایینی قرار دارند.

صمت در این گزارش به‌مناسبت ۱۰ تیر، روز ملی صنعت و معدن در گفت‌وگو با کارشناسان این بخش به بررسی چالش‌های بخش صنعت پرداخته که در ادامه می‌آید. با ما همراه باشید.

عکس: صمت

صنعت براساس شرایط اقتصادی و انحصاری که ایجادشده به‌ظاهر سودآور است، اما چون برمبنای درستی حرکت نمی‌کند، رو به انحطاط خواهد رفت

بی‌برنامگی، پاشنه آشیل تولید

محمود نجفی‌سهی، عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره عمده چالش‌ها و مشکلاتی که در شرایط کنونی بخش صنعت کشور ما با آنها مواجه است به صمت گفت: بزرگ‌ترین چالش و شاید بتوان گفت ابرچالش بخش صنعت و تولید ما این است که برنامه ندارد؛ البته برنامه‌ای در چارچوب معین و با ذکر جزئی‌ترین موارد که در آن زمان و نحوه دستیابی به اهداف مشخص و همچنین از ضمانت اجرایی برخوردار باشد. تولید باید از تمام شرایطی که با آن مواجه است، اطلاع داشته باشد تا بتواند براساس برنامه‌ریزی دقیق تعیین کند، چه میزان تولید و با چه ویژگی‌هایی برای چه بازار و جامعه هدفی خواهد داشت.

نجفی‌سهی ادامه داد: متاسفانه برنامه نداریم و مسیر مشخص نیست؛ یعنی تولیدکننده نمی‌داند با چه تیراژی تولید کند و آیا به‌راحتی به مواد اولیه و انرژی دسترسی خواهد داشت یا خیر. این ضعف بزرگی است که صنعت ما را عقب نگه می‌دارد. بعد از نداشتن برنامه، صنایع بالادستی و بازار هستند که بیشترین فشار را به تولید وارد می‌کنند. در این بخش، تامین مواد اولیه به‌ویژه تولیدات داخل از موانع بزرگ بر سر راه صنعت کشور است.

در این شرایط، اینکه به صنایع تولیدکننده مواد اولیه داخلی اجازه داده شده نرخ محصولات‌شان را با دلار محاسبه کنند، خود جای سوال دارد. به‌راستی چرا مواد اولیه‌ای که تماما از داخل تامین می‌شود و قیمت‌تمام‌شده مشخصی دارد، باید با دلار معامله شود؟ چه تفکر اقتصادی پشت این رویکرد قرار دارد؟

وی افزود: موضوع دیگر که باز هم به‌نوعی به بی‌برنامه بودن تولید برمی‌گردد، واردات بی‌رویه است. اینکه درهای واردات بدون حساب‌وکتاب باز است، به تولید ضربه می‌زند.

صادرات جزئی هم که داریم کالا در مقابل کالاست. این درد بزرگی است که کالاهایی در حجم بالا وارد می‌شود که در داخل توان و ظرفیت ساخت آنها را داریم و بعضا تولیدکنندگان خوبی هم در زمینه تولید آن کالاها در حال فعالیت هستند.

عدم‌همراهی نهادهای اجرایی

نجفی‌سهی با اشاره به اینکه تمام مشکلاتی که گفته شده به همان چالش بزرگ بی‌برنامه بودن تولید برمی‌گردد، اظهار کرد: مشکلات تولید ما روزبه‌روز بیشتر می‌شود و خلاف آنچه عنوان می‌شود نهادها و سازمان‌های اجرایی که باید همراه تولید باشند، نه‌تنها کوچک‌ترین اقدامی برای کمک به تولید نمی‌کنند، بلکه نسبت به ۱۰ سال گذشته نحوه مواجهه آنها با صنعت کشور سخت‌تر و بدتر شده است. بانک، بیمه، دارایی، محیط‌زیست و... با هر اندازه ارتباطی که با تولید دارند، به‌جای تسهیل مسیر حرکت تولید، بیشتر مانع‌زایی می‌کنند.

این فعال حوزه صنعت با اشاره به اینکه مشکلات یادشده جدید نیست و بارها به آنها اشاره شده، ادامه داد: رئیس‌جمهوری در بازدیدی از یکی از خودروسازی‌ها دستور دادند ظرفیت تولید خودرو ۵۰ درصد افزایش پیدا کند. بعد از آن، انجمن همگن قطعه‌سازی جلساتی تشکیل داد و میزان نقدینگی موردنیاز و جدول تامین آن برای تحقق این میزان افزایش تولید خودرو مشخص شد، اما کسی پیگیر آن نشد.

در آن زمان، هزینه تولید هر خودرو حدود ۲۵۰ میلیون تومان بود و اخیرا که محاسبه کردیم، این رقم به ۴۵۰ میلیون تومان رسید. اینکه در این زمینه شاهد اقدامی نبوده‌ایم، معنایی ندارد؛ جز اینکه کسی به فکر تولید و حل مشکلات آن نیست و به‌جرأت می‌توان گفت هیچ یک از دستگاه‌های اجرایی بلااستثنا، نه‌تنها همراهی با تولید ندارند که مسیر تولید را سخت‌تر نیز می‌کنند.

وی با اشاره به نقش بسیار مهم تولید در درآمدزایی برای کشور گفت: براساس جداول داده و ستانده بانک مرکزی و مرکز آمار ایران، تولیدکنندگان با حدود ۱۶ درصد ارزش‌افزوده، ۶۱ درصد مالیات پرداخت کرده‌اند؛ حال آنکه بخش خدمات که شامل بازرگانی و واسطه‌گری هم می‌شود با ۴۴ درصد ارزش‌افزوده ۲۲ تا ۲۳ درصد مالیات پرداخت کرده است! البته معتقدم کشور باید با مالیات تولید اداره شود، اما نه با این شرایط که تولید را تحت فشار بگذاریم. در حال حاضر واحدهای تولیدی زیادی تعطیل و نیمه‌تعطیل هستند و آمار و ارقامی هم که در این زمینه مطرح می‌شود درست نیست.

آینده صنعت امیدوارکننده نیست

نجفی‌سهی در ادامه درباره آینده صنعت کشور اظهار کرد: واقعیت این است که نسبت به آینده صنعت خوشبین نیستم و معتقدم تولید و صنعت در آینده شرایط مناسبی نخواهند داشت و تنها امیدوارم شرایط بدتر نشود.

در برنامه‌های کلان رئیس‌جمهوری و وزیر صمت برای بخش تولید و صنعت، اشاره‌ای به اعداد و ارقام و مجریان مربوطه نشده و حتی زمانبندی تحقق اهداف مشخص نیست؛ پس نمی‌تواند چراغ راه صنعت کشور باشد. اگر به‌معنای واقعی به‌دنبال رشد و توسعه صنعت هستیم باید برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت برای تحقق هر یک از اهداف‌مان تعریف کنیم، در بازه‌های زمانی مختلف از برنامه بازخورد بگیرم، نقاط ضعف و قوت آن را شناسایی کنیم و براساس آنها مسیرمان را ادامه دهیم. اگر در بخش‌هایی از برنامه موفق نبوده‌ایم، دلایل آن را شناسایی و ضمن برطرف کردن آنها، برنامه‌های جایگزین تعریف کنیم؛ در غیر این صورت، برنامه می‌نویسیم و بعد از ۵ سال به نتیجه‌ای هم نمی‌رسیم؛ مانند برنامه‌های توسعه.

این فعال حوزه صنعت درباره راهکارهای کمک به تولید نیز گفت: باید حاکمیت از رأس آن و در تمام بخش‌هایی که به‌نوعی با تولید در ارتباط هستند، به‌صورت هماهنگ و یکپارچه با اعداد و ارقام و زمانبندی مشخص برای صنعت کشور برنامه‌ریزی کنند؛ برنامه‌ای که در آن تمام زیرساخت‌ها و نیازها و پیش‌نیازها مشخص باشد. سپس زیرساخت‌ها را فراهم کنند و گام‌به‌گام و تدریجی موانع را از سر راه تولید بردارند تا به رشد و توسعه اقتصادی برسیم و مهم‌تر از همه از این وضعیت نابسامان اقتصادی که داریم رهایی یابیم.

به‌عنوان نمونه کمبود نیروی انسانی یکی از چالش‌های صنعت است و اینکه به دلایل متعدد نیروهای انسانی به‌ویژه نیروهای ماهر دیگر تمایلی به کار در بخش‌های صنعتی و تولیدی ندارند. ما نیروهایی داریم که بیکار هستند، اما علاقه‌مند به تولید نیستند، چون تولید سخت است؛ ضمن اینکه سود زیادی در واسطه‌گری و دلالی است. شرایط اقتصادی و فشاری که به تولید وارد می‌شود و از سوی دیگر، میزان سودآوری تولید، به تولیدکننده این توان را نمی‌دهد که نیروهای کاری با بالاترین دستمزد را به کار بگیرد و این‌گونه است که افراد به سمت واسطه‌گری می‌روند تا بتوانند به نیازهای اقتصادی که دارند پاسخ دهند. این چالش‌ها باید دیده و در برنامه‌ها برای رفع آنها برنامه‌ریزی شود.

این فعال حوزه صنعت درباره انتظاراتی که صنعتگران از وزیر جدید صمت دارند نیز اظهار کرد: واقعیت این است که با تغییر افراد اتفاق خاصی نمی‌افتد. چیدمان کل حلقه‌هاست که اهمیت دارد. وقتی نهادها و دستگاه‌های اجرایی گوناگون باهم هماهنگ و همراه نیستند از دست وزیر صمت به تنهایی کاری بر نمی‌آید.

عضو هیات مدیره انجمن صنایع همگن قطعه‌سازی کشور در پایان گفت: وزارت صمت سال گذشته، ۲۱۵ مشکل در مسیر تولید را فهرست کرد که در ردیف نخست آنها مشکلات مربوط به سیستم بانکی قرار دارد و بعد مالیات، بیمه، محیط‌زیست و...؛ یک سال گذشت، اما برای رفع این مشکلات، هیچ نهادی هیچ‌کاری انجام نداد، چون برنامه‌ای برای رفع این مشکلات از سوی مسئولان بالادستی تعریف و اجرایی نشد. تولید گرفتار است و طبیعی است که به فکر کیفیت محصول و تحقیق و توسعه نباشد. در یک کلام، صنعت و تولید بی‌تکلیف و بی‌برنامه است. البته اگر با برنامه کار کنیم باوجود مشکلات بسیاری که داریم می‌توانیم گام‌های خوبی برداریم.

صنعت در مسیر اشتباه

احسان سلطانی، کارشناس حوزه صنعت نیز درباره وضعیت صنعت به صمت گفت: براساس آنچه از نزدیک شاهد آن هستم، در حال حاضر با شرایطی که بر اقتصاد کشور حاکم است یعنی بازار انحصاری و تحریم‌ها، تولید با هر کیفیتی حتی در واحدهای کوچک هم سودآور است، اما از آنجایی که چارچوب‌های درستی را دنبال نمی‌کنیم، ادامه این وضعیت، شرایطی بدی را برای اقتصاد ما رقم خواهد زد؛ به‌عبارتی در حال حاضر تولید براساس شرایط به‌ظاهر سودآور است، اما چون برمبنای درستی حرکت نمی‌کند، آینده خوبی هم برای آن متصور نیستم.

سلطانی افزود: اغلب تولیدکنندگان نرخ محصولات‌شان را بالا و با دلار محاسبه می‌کنند، در حالی‌که هزینه‌ها و قیمت‌تمام‌شده آنها به ریال کاهش یافته؛ معادله‌ای که قطعا به نفع تولیدکنندگان و به ضرر مصرف‌کنندگان و در سطح کلان صنعت و اقتصاد کشور است. قیمت برق، آب، گاز، مالیات و دستمزد در کشور ما ارزان است که مزیت‌هایی برای تولیدکنندگان به‌شمار می‌رود.

وی خاطرنشان کرد: من همیشه از تولید و تولیدکنندگان حمایت کرده‌ام و انتظار دارم در شرایط کنونی تولیدکنندگان به شرایط و تورمی که در اقتصاد با آن مواجهیم، توجه کنند. درست این است که تولید رقابتی داشته باشند و روی نیروی انسانی متمرکز شوند، چراکه تحریم و انحصار برای همیشه باقی نخواهد ماند و اگر در مسیر درست حرکت نکنند نمی‌توانند ادامه حیات دهند. اینکه مطرح می‌کنند برنامه‌ریزی روی نیروی انسانی در نهایت به ضرر تولیدکننده است، چون جذب جاهایی با پیشنهاد بهتر می‌شود، اشتباه است. اگر تمام تولیدکنندگان رویکرد آموزش نیروی انسانی را در پیش بگیرند، تعداد زیادی از نیروهای انسانی در این چرخه به مهارت‌های بالا دست خواهند یافت که به نفع کل صنعت کشور خواهد بود.

ضرورت افزایش بهره‌وری

این کارشناس حوزه صنعت افزود: تولیدکننده اگر می‌خواهد در چارچوب درست فعالیت کند، باید بهره‌وری تولید خود را افزایش دهد. متاسفانه اغلب تولیدکنندگان ما بهره‌وری را فراموش کرده‌اند و تعریف درستی از رقابت ندارند. در حال حاضر سود بیشتر ناشی از افزایش نرخ ارز و کاهش هزینه‌ها است، در حالی که سود واقعی از افزایش بهره‌وری و کیفیت حاصل می‌شود. امروزه از خودروساز گرفته تا واحد کوچک تولیدکننده پوشاک و... با هر قیمتی محصولات‌شان را عرضه می‌کنند؛ آن هم در شرایطی که فشار اقتصادی و تحریم‌ها برقرار است و جایی برای دفاع از تولید باقی نمی‌ماند، چون در چارچوب درستی حرکت نمی‌کند.

این کارشناس حوزه صنعت افزود: اگر تحریم‌ها برطرف و فضای اقتصادی کمی بسامان شود، تولیدکنندگان خوب که تولید رقابتی و با بهره‌وری بالا براساس شاخص‌های اقتصادی درست داشته‌اند، باقی خواهند ماند. در حال حاضر، اغلب تولیدکنندگان مدیریت درست و برنامه مشخص خاصی ندارند و فقط به‌دنبال کسب سود هستند. هزینه تولید به نسبت قیمت فروش بالا نرفته، پس شرایط به نفع تولیدکننده است، اما به‌معنای رشد صنعت و توسعه آن نیست. وی در پایان تاکید کرد: این وضعیت برقرار نمی‌ماند، اما انتظار می‌رود دولت هر چه سریع‌تر با برقراری ثبات اقتصادی به داد صنعت و تولید کشور برسد تا از مسیر انحرافی که در پیش گرفته، رها شود و روی ریل درست قرار گیرد.

سخن پایانی

تجربه جهانی ثابت کرده که محال است توسعه در صنعتی پدید بیاید؛ بدون اینکه بنیان‌های علمی و فنی تولید و حمایت از تولید در دستور کار قرار بگیرد. در حال حاضر بخش صنعت ما در عین اینکه فرصت‌های بی‌شماری در اختیار دارد و می‌تواند برای کشور ارزش‌افزوده ایجاد کند با بی‌شمار تهدید و مانع نیز مواجه است که حرکت آن را سخت و بسیار کند کرده است. انتظار می‌رود باتوجه به اهمیتی که بخش صنعت کشور دارد، در قالب یک مدیریت بحران چالش‌هایی که در طول زمان ابرچالش صنعت و تولید کشور شده‌اند، شناسایی و از مسیر تولید برداشته شوند.

فرهنگ‌سازی، نخستین گام در مسیر هوشمندسازی

عصر حاضر یکی از ابزارهای مهم در افزایش بهره‌وری بخش صنعت، کشاورزی و معدن استفاده از دستگاه‌های هوشمند و سامانه‌های مانیتورینگ در راستای افزایش راندمان عملکرد و بهینه‌سازی فعالیت‌های اجرایی است. در بخش معدن از سال‌های گذشته استفاده از فناوری‌های نوین و همچنین هوشمندسازی روند فعالیت‌های معدنی ازجمله اکتشاف، استخراج، بارگیری و ترابری، دستگاه‌های ایمنی و... عملیاتی و اجرایی شده است. با توجه به اینکه بهره‌بردن از دستگاه‌های هوشمند موجب افزایش راندمان فعالیت‌های معدنی و متناظر با آن کاهش صدمات و آسیب‌های ناشی از فعالیت‌های معدنی خواهد شد. بنابراین استفاده از سامانه‌های هوشمند و تجهیز معادن به ابزار و تجهیزات هوشمند باید جزو اولویت‌های فعالیت‌های معدنی قرار گیرد.

صمت به مناسبت روز صنعت و معدن و پایان دهه تولید و تجارت، در گزارش زیر نگاهی دارد به چالش‌های هوشمندسازی در معدن و تصمیمات جدید دولت در حمایت از این فرآیند.

عکس: صمت

موانع هوشمندسازی صنایع و معادن

کارشناس و عضو پیشین کمیسیون صنایع و معادن مجلس مهم‌ترین مانع پیشرفت صنایع و معادن کشور را قطع ارتباط ما با کشورهای دیگر دنیا معرفی کرد.

سعید باستانی در گفت‌وگو با صمت با اشاره به شکل‌گیری و گسترش انقلاب‌های صنعتی در جهان گفت: در تمام این سال‌ها باید از روابط استفاده می‌کردیم تا مجبور به تجربه دوباره راه‌های پیموده شده دیگران نشویم. در این صورت می‌توانستیم سرعت تحولات را در کشور افزایش دهیم.

وی با تاکید بر جذب سرمایه گفت: باید در زمینه‌های گوناگون سرمایه‌گذاری‌هایی پایدار و مانا انجام شود تا علم، دانش فنی، تکنولوژی و فناوری نیز وارد کشور شده و بتوان بااستفاده از تکنولوژی روز به توسعه حوزه معدن پرداخت. البته این مهم با توجه به گستردگی ذخایر معدنی ایران به سرمایه‌گذاری‌های عظیمی نیاز دارد و به همین دلیل تاکنون در اجرای آن چندان موفق نبوده‌ایم.

دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر

باستانی افزود: یکی از این موانع مربوط به برخی قوانین و دستورالعمل‌های رایج در کشور است. قوانین مضر و دستورالعمل‌های دست‌وپاگیر همواره جلوی پیشرفت را گرفته و در این مورد هم موانعی ایجاد کرده است که اجازه نمی‌دهد فناوری‌های همگرا مورد استفاده قرار گیرد یا در محیط کسب‌وکار ساری و جاری شود. به عنوان نمونه درحال‌حاضر می‌توانیم در مدیریت صنعت خودرو از هوش مصنوعی استفاده کنیم اما هنوز فرهنگ این تغییر و تحول جا نیفتاده است. به عبارت ساده‌تر از نظر فنی می‌توان مدیریت خودروسازی‌ها را به جای افراد بر عهده هوش مصنوعی گذاشت. در این صورت شرایط به شکل قابل توجهی تغییر خواهد کرد.

وی در تشریح مزایای استفاده از هوش مصنوعی افزود: در این صورت راه هرگونه اعمال نفوذ بسته می‌شود، زیرا هوش مصنوعی به این موضوع توجهی نمی‌کند که وزیر چه می‌خواهد یا نماینده مجلس چه نظری دارد. هوش مصنوعی بر اساس اطلاعات و داده‌ها، مسیر رشد صنعت را مشخص کرده و کارکنان را برای رسیدن به نتیجه مطلوب هدایت می‌کند. اما روشن است تا زمینه‌های فرهنگی چنین تحولی ایجاد نشده باشد، استفاده از آن نیز عملی و موثر نخواهد بود زیرا مدیری که حرفشنوی کافی نداشته باشد، به سرعت برکنار می‌شود حتی اگر هوش مصنوعی باشد.

به گفته باستانی در مجموع نتوانسته‌ایم سه انقلاب بعدی یعنی انقلاب صنعتی، فناوری اطلاعات و فناوری‌های همگرا را در کشور پیاده‌سازی کنیم و این مشکل فعلا وجود دارد، اما چندان اعتقادی به این گفته ندارم که در انقلاب دوم مانده‌ایم.

میانبری برای رسیدن به قافله

باستانی در ادامه گفت: مسائل فرهنگی، اجتماعی، قانونی و عرفی از جمله موانعی است که پیش پای تحقق انقلاب پنجم وجود دارد و به نظر من تا زمانی که این موانع برطرف نشود، هیچ مسیر میانبری برای رسیدن به اهداف توسعه نیست. زیرا هوش مصنوعی در همین سطح موجود می‌نشیند و به این ترتیب نمی‌توان از ظرفیت‌های خاص آن استفاده بهینه کرد.

وی افزود: در واقع وقتی دنبال پدیده‌ای مثل هوش مصنوعی یا کار از راه دور هستیم، باید ابتدا پیش نیازها و زیرساخت‌های آن را فراهم کنیم. اگر برای این مرحله توان و قدرت کافی نداشته باشیم، هوش مصنوعی هم روی همان ارکان ضعیف سوار می‌شود.

این کارشناس تاکید کرد: این تغییرات درباره فعالیت‌هایی مانند معدن مشهودتر و کاربردی‌تر است. روشن است که دسترسی به نیروی انسانی ماهر و استفاده از نیروی متخصص در این حوزه به واسطه شرایط مکانی معدنکاری، دشوارتر از حوزه‌هایی است که در داخل شهرها قرار دارند. از آنجایی که این حوزه نیاز به متخصصانی دارد که بر مراحل گوناگون اکتشاف، استخراج بهره‌برداری و فرآوری نهایی نظارت داشته باشند، با فناوری نسل پنجم و امکان استفاده از هوش مصنوعی، کار از راه دور و ماشین‌لرنینگ و استفاده از منابع انسانی و نگهداری نیروی متخصص معدن تسهیل خواهد شد. به این ترتیب تحولات نسل پنجم معدنکاری را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد و به سرعت جایگزین روش‌های فعلی می‌شود و معدنکاری را حرفه‌ای‌تر و با بازدهی بالاتر پیش خواهد برد.

تامین مالی هوشمندسازی

مدیرعامل صندوق حمایت از صنایع پیشرفته (صحا) اعلام کرد: این صندوق در سیاست‌های جدید وزارت صمت و هیات دولت، مسئولیت تامین مالی توسعه فناوری و هوشمندسازی در صنایع و معادن را بر عهده گرفته است.

به گزارش ایرنا، محسن نادری‌منش افزود: هوشمندسازی معادن جزو اولویت‌های این مجموعه است و باید تلاش کرد تا توسعه بخش صنایع معدنی از طریق افزایش بهره‌وری و کیفیت و استفاده از ابزارهای نوین اتفاق بیفتد. مدیرعامل صندوق حمایت از صنایع پیشرفته با بیان اینکه پیش فرض ما برای حضورمان در بخش‌های مختلف صنعتی و معدنی حمایت از بنگاه‌های بخش خصوصی و تعاونی است، یادآور شد: مشتریان بخش‌های خصوصی و تعاونی می‌توانند بخش‌های دولتی باشند اما حمایت‌ها و ارائه خدمات صحا به گروه بنگاه‌های خصوصی و تعاونی تعلق می‌گیرد.

وی با بیان اینکه دولت و مجلس اعتبارات خاصی برای هوشمندسازی معادن در نظر گرفته‌اند که در برنامه‌های کلیدی برنامه هفتم توسعه نیز پیش‌بینی شده، تاکید کرد: نوع خدمات و انتظارات‌مان به‌طور مستقیم در قالب ارائه تسهیلات و وام برای تحقیقات، فروش، صادرات و برنامه‌های توسعه‌ای و سرمایه در گردش و فاینانس داخلی است و همچنین خدمات بیمه‌ای نیز در دستور کار قرار دارد.

حمایت از سرمایه‌گذاری خطرپذیر

نادری‌منش با اشاره به انجام خدمات ضمانتنامه‌های انجام کار و تعهد پرداخت و موارد گمرکی، خاطرنشان کرد: صحا مزیت‌هایی نسبت به بانک‌ها دارد و آن اینکه سپرده اولیه نمی‌گیرد و نرخ‌های پایین‌تری دارد، چون طرح‌ها مورد بررسی فنی و اقتصادی قرار می‌گیرند و می‌توانیم بر این اساس مدیریت ریسک داشته باشیم. وی با اشاره به حمایت‌های غیرمستقیم چون سرمایه‌گذاری خطرپذیر و صندوق‌های فرابورسی تصریح کرد: حداقل دو صندوق فرابورسی داریم و یک صندوق هزار میلیاردی مخصوص هوشمندسازی معادن نیز در دست آماده‌سازی و تعیین تعداد شرکاست.

مدیرعامل صندوق حمایت از صنایع پیشرفته با بیان اینکه به واسطه حضور ۲۰ ساله در عرصه صنعت اطلاعاتی از زنجیره‌های تامین کشور در بنگاه‌های فناور داریم و بخشی از ایجاد زنجیره‌های تامین مالی صنایع پیشرفته را پیگیری می‌کنیم، گفت: در ابزارهای تامین ملی غیرمستقیم می‌توانیم از پارک‌های علم و فناوری و بازارهای فناوری حمایت کنیم اما باید ابزارهای آن براساس اطلاعات و سیاست‌ها در اختیارمان قرار گیرد.

سخن پایانی

با توجه به اینکه استفاده از هوشمندسازی در معادن نیازمند نیروی انسانی متخصص است این فرصت برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی فراهم است تا با آموزش‌های لازم بتوانند در زمینه پیاده‌سازی برنامه هوشمندسازی معادن نقش موثری داشته باشند که این موضوع تهدیدی برای جامعه کارگری و اپراتوری معادن محسوب می‌شود اما اگر این افراد تحت آموزش قرار گیرند، می‌توانند با کسب مهارت‌های جدید در سطوح مختلف تکنولوژی معدنی به‌کارگرفته شوند.

رشد تولید و توسعه، دو رکن اقتصاد مقاومتی

دهم تیرماه، بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز صنعت و معدن نامیده شده است. صنعتی که امروزه بیش از همیشه ثابت کرده است توجه حداکثری به آن می‌تواند نقطه عطفی در افزایش تولید ناخالص داخلی، رشد سرمایه‌گذاری‌ها و درآمد سرانه، توسعه فعالیت‌های صنعتی، معدنی، تولیدی، اشتغال آفرینی پایدار و در نهایت نقطه اتکایی بی‌بدیل برای توسعه اقتصادی و توانمندی کشور در برابر تهدیدها و تحریم‌ها باشد.

برای رهایی از اتکا به اقتصاد نفتی، راهی جز توسعه همه‌جانبه در حوزه معدن و صنایع معدنی نداریم، چنان که در سال‌های اخیر نیز مشاهده کرده‌ایم به‌ویژه صنعت فولاد کشور پیشران تولید و توسعه بوده و به‌عنوان یک صنعت مولد نقش بسزایی در اشتغال‌زایی و رونق اقتصادی داشته است. در این راستا رهبری معظم انقلاب بارها تاکید فرموده‌اند مصون‌سازی اقتصاد از آسیب تحریم‌ها فقط از طریق تقویت و رونق تولید میسر است. امروز در این مسیر، برخلاف گذشته که نفت هیچ رقیبی در اقتصاد نداشت، معدن و صنایع معدنی می‌تواند جایگزین خوبی برای نفت باشد. امروز که بیشتر از همیشه در یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار به سر می‌بریم و در شرایطی هستیم که بازار نفت به دلایل مختلف ازجمله مباحث سیاسی و نظامی جهانی با نوسانات شدید و غیرقابل پیش‌بینی مواجه می‌شود و به‌هیچ‌وجه قابل اتکا نیست، بهترین جایگزین آن تمرکز حداکثری بر توسعه معدن و صنایع معدنی و توجه حداکثری به فعالان این حوزه است. بخش صنعت و معدن یکی از مهم‌ترین بخش‌های اقتصادی و بزرگ‌ترین بخش مولد کشور به شمار می‌رود.

این حوزه می‌تواند بیش از پیش در تولید ناخالص داخلی کشور ایفای نقش کند. این بخش به دلیل اهمیت و نقشی که در اقتصاد دارد، اصلی‌ترین حوزه به‌منظور تحقق اهداف در نظر گرفته‌شده برای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی محسوب می‌شود. ظرفیت‌های موجود و دانش فنی و تخصص کارکنان بخش معدن و صنایع معدنی در کشور، امروزه شرایطی را فراهم کرده است که به‌جرئت می‌توان از معدن و صنایع معدنی به‌عنوان پیشران توسعه صنعت و مولد اقتصاد کشور یاد کرد.

با توجه به اینکه کشور ایران جزو برترین دارندگان مواد معدنی دنیاست و با عنایت به سهم بخش صنعت از تولید ناخالص داخلی، بدون شک تنها راه توسعه کشور از بخش صنعت و معدن می‌گذرد. از آنجاکه وابستگی به درآمدهای نفتی موجب آسیب‌پذیری کشور است، جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در بخش معدن و صنایع معدنی می‌تواند به نقطه‌ای قابل اتکا و سرمنشأ رونق صنعتی و اقتصادی هرچه بیشتر منجر گردد. در این راستا اگرچه نسبت به دهه‌های قبل گام‌های خوبی برای رهایی از اقتصاد متکی به نفت برداشته شده است، متاسفانه همچنان ساختار اقتصادی ایران به نفت و درآمدهای نفتی وابسته است؛ ازاین‌رو رشد و توسعه بخش صنعت با تکیه‌بر اقتصاد دانش‌بنیان و اتکا به منابع داخلی می‌تواند یکی از بهترین گزینه‌هایی باشد که اقتصاد کشور را از وضعیت تک‌محصولی و آسیب‌پذیری در برابر تهدیدهای خارجی رها می‌سازد و این راهبرد به‌درستی همان اصلی است که در سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به‌خوبی در نظر گرفته شده است.

بخش معدن و صنایع معدنی در دوران بحران اقتصاد جهانی نیز نشان داده است که آسیب‌پذیری کمی در فرایندهای اقتصادی داشته و بیشترین کمک را به اقتصاد کشورها و ازجمله کشورمان کرده است. بهترین گواه بر این مدعا این است که بنا بر آخرین گزارش انجمن جهانی فولاد علی‌رغم کاهش ۵,۱ درصدی مجموع تولید جهانی فولاد طی ماه می ۲۰۲۳ میلادی (از ۱۱ اردیبهشت تا ۱۰ خردادماه ۱۴۰۲) تولید ایران طی این ماه و همچنین در پنج ماه ابتدای سال میلادی با رشد ۸,۸ درصدی مواجه بوده است. با نگاهی به دستاوردهای دو سال اخیر فولاد هرمزگان به‌خوبی می‌توان دریافت که چنانچه این صنعت با کمبود مواد اولیه و محدودیت‌های انرژی مواجه نباشد، به‌خوبی می‌تواند در تحقق اهداف سند چشم‌انداز و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد نقش‌آفرینی کند.

فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۱ در حماسه‌ای کم‌نظیر، شعار «تولید؛ دانش‌بنیان؛ اشتغال‌آفرین» را با تولید یک‌میلیون و ۵۴۵ هزار تن فولاد عملیاتی کرد. دستاوردی ارزشمند که محقق شدن بیش از ۱۰۲ درصد برنامه سالانه و فراتر از ظرفیت اسمی شرکت را نشان می‌دهد. این موفقیت در حالی به دست آمد که طی سال‌های گذشته، صنایع کشور، به‌ویژه صنعت فولاد در تابستان با محدودیت تامین برق و در زمستان با محدودیت تامین گاز مواجه بودند و همین امر باعث شد میزان قابل توجهی تولید را از دست بدهند. بااین حال در سال ۱۴۰۱ جهادگران فولاد هرمزگان توانستند با ثبت بیش از ۳۰ رکورد در فولادسازی همه موانع تولید را پشت سر گذارند و نشان دهند که جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در توسعه معدن و صنایع معدنی افق روشنی را ایجاد می‌کند. برنامه‌ریزی فولاد هرمزگان در سال ۱۴۰۲ این بوده که در لبیک به شعار سال مبنی بر «مهار تورم، رشد تولید»، بخش دوم یعنی رشد تولید را محقق کند. خوشبختانه با تلاش همکاران و تداوم راهبردهای سال گذشته که توانستیم یک رکورد تاریخی برجای بگذاریم، سال ۱۴۰۲ را نیز با دو رکوردشکنی ماهیانه آغاز کردیم.

در فروردین ماه با تولید ۱۵۶ هزار و ۲۳۷ تن و در اردیبهشت‌ماه با تولید ۱۵۶ هزار و ۵۶۶ تن تختال، فولاد هرمزگان را از ظرفیت اسمی و برنامه‌ها جلو انداختیم. در خرداد ماه که برای نخستین بار محدودیت‌های تامین برق زودتر از نیمه آن آغاز شدند، باز هم شاهد عملکرد خیره‌کننده از فولاد هرمزگان بودیم؛ به‌طوری که در این ماه ۱۳۶ هزار و ۳۳۳ تن تختال تولید کردیم که این میزان تولید، فراتر از ظرفیت اسمی ماهیانه به میزان ۱۲۵ هزار تن است. به این ترتیب در بهار امسال، فولاد هرمزگان با تولید ۴۴۹ هزار و ۱۳۶ تن تختال، ضمن دستیابی رشد ۱۴,۸ درصدی، بالاترین عملکرد تولیدی تاریخ فعالیت خود در سه ماه نخست سال را برجای گذاشت. همچنین بهار امسال در واحد احیا مستقیم توانستیم با تولید ۴۶۷ هزار و ۶۵۴ تن آهن اسفنجی، به رشد ۴,۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل دست یابیم و عملا فولاد هرمزگان یکی از پرچمداران رشد تولید و تحقق شعار سال بوده است. از مهم‌ترین آثار رشد تولید در کشور باید به میزان اشتغال‌زایی و عوارضی که بخش صنعت و معدن پرداخت می‌کند اشاره کرد. در زیرمجموعه معدن و صنایع معدنی کشور هزاران کارخانه و کارگاه محصولات نیمه‌نهایی را به محصولات نهایی تبدیل می‌کنند و با خود رونق تولید، ارزش‌افزوده اقتصادی، اشتغال و شور و نشاط برای جامعه به ارمغان می‌آورند. در حوزه توسعه صنعت فولاد باید اذعان داشت که افزایش تولید فولاد کشور از این پس در سواحل خلیج‌فارس و در استان هرمزگان بیش از پیش برنامه‌ریزی شده است و سهم فولاد هرمزگان در این حوزه افزایش تولید فولاد خام تا سه میلیون تن و احداث خط نورد گرم برای تولید انواع ورق‌های گرم با ارزش‌افزوده بالاتر است. خوشبختانه با حمایت‌های هیئت‌مدیره شرکت و فولاد مبارکه به‌عنوان شرکت مادر این توسعه در بسیاری از بخش‌ها طبق برنامه در حال پیشرفت است. علاوه بر مزایای مذکور، توجه بیشتر به بخش صنعت و معدن می‌تواند به توسعه پایدار منجر شود. امروزه رشد صنعت به‌ویژه صنعت فولاد به همراه خود شرکت‌های سازنده داخلی و دانش‌بنیان را نیز توسعه داده است. استفاده از نوآوری‌ها و فناوری روز و ظرفیت‌های داخلی در این بخش، بستر مناسبی برای تشویق و دلگرمی روزافزون نخبگان، شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه‌های کشور فراهم آورده است. بسیاری از سازندگان داخلی و جوانان کشورمان امروز وقتی از حمایت‌های لازم برخوردار می‌شوند و فضای کار را مناسب می‌بینند، مشتاقانه ماندن در کشور و خدمت به میهن را بر مهاجرت و جلای وطن ترجیح می‌دهند. امسال نیز همانند سال گذشته به گونه‌ای برنامه‌ریزی شده است که همگام با اهداف هلدینگ فولاد مبارکه که در هر شرایطی حامی فولاد هرمزگان بوده است، تولید یک‌میلیون و ۵۵۰ هزار تن تختال را محقق کنیم. همچنین طرح‌های توسعه متعددی در دست اقدام داریم که امیدواریم در سال جاری به پیشرفت قابل در این پروژه‌ها دست یابیم. به‌اتفاق سایر همکاران در بخش‌های مختلف شرکت بر این باوریم که فولاد هرمزگان شرکتی پویا و پیشرو است. اکنون شعار «ما می‌توانیم» در همه بخش‌های سازمان نهادینه و به فرهنگ‌سازمانی مبدل شده است. بدون شک در سایه الطاف الهی و با این همت بلند همکاران قادر خواهیم بود بر تمام مشکلات و محدودیت‌ها غلبه کنیم. بزرگداشت روز صنعت و معدن فقط گرامیداشت یک روز نیست، بلکه تاکیدی است بر اهمیت صنعتی که می‌تواند در سایه جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی شرایط حضور مقتدرانه‌تر در عرصه رقابت اقتصاد جهانی را مهیا سازد، برای کشور عزت و سربلندی به همراه آورد و برای آیندگان و فرزندان این آب‌وخاک آینده بهتری ترسیم کند.

این روز بزرگ را به همه تلاشگران این عرصه که با عشق به میهن، جانانه در میدان عمل تلاش می‌کنند تبریک می‌گوییم و برای همه همکاران خود در فولاد هرمزگان نیز آرزوی سربلندی و سلامتی دارم.

عطاءالله معروفخانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان

چاپ دوم آگهی فراخوان عمومی مشارکت و جذب سرمایه‌گذار
جهت طراحی و احداث غرف مواد غذایی(street food@food truck) و بهره‌برداری در محوطه فضای باز ضلع شرقی سالن ۳۵ جهت خدمت‌رسانی مطلوب به میهمانان و مراجعه‌کنندگان داخلی و خارجی و نیز مراجعین کنسرت‌ها با مساحت تحت پوشش حدود ۸۰۰ مترمربع

* شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران در نظر دارد از طریق مشارکت با اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط به‌منظور جذب سرمایه‌گذار برای سرمایه‌گذاری در طراحی و احداث غرف مواد غذایی واقع در اتوبان شهید چمران، محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران از طریق فراخوان عمومی اقدام نماید. لذا بدین‌وسیله از کلیه سرمایه‌گذاران توانمند و دارای سوابق کاری مرتبط دعوت به‌عمل می‌آید حداکثر ظرف مدت سه هفته از تاریخ انتشار آگهی با در دست داشتن مدارک ذیل به دبیرخانه واقع در نمایشگاه بین‌المللی تهران مراجعه نمایند و جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تماس ۰۲۱۲۱۹۱۲۷۹۰ معاونت فنی و مهندسی تماس حاصل فرمایند.

مشخصات پروژه:
- **نام پروژه:** طراحی و احداث غرف مواد غذایی و بهره‌برداری از آن (street food@food truck)
- **کاربری فعلی:** محوطه فضای باز جنب سالن ۳۵
- **کاربری مورد انتظار:** ایجاد غرف مواد غذایی جهت خدمت‌رسانی مطلوب به میهمانان و مراجعه‌کنندگان داخلی و خارجی و نیز مراجعین کنسرت‌ها
- **ابعاد پروژه:** مساحت تحت پوشش حدود ۸۰۰ مترمربع
- **سرمایه مورد نیاز:** بنا به پیشنهاد سرمایه‌گذار و حداقل ۳۰ میلیارد تومان
- **روش واگذاری:** مشارکتی با لحاظ مدل مالی پیشنهادی سرمایه‌گذار و توافق طرفین تعیین می‌گردد.
- **زمان‌بندی پروژه:** حداکثر ۱۲ ماه

مدارک مورد نیاز:
1. **اشخاص حقوقی:** تصویر اساسنامه، آخرین تغییرات و روزنامه رسمی و مدارک هویتی مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره
2. **اشخاص حقیقی:** تصویر مدارک هویتی
3. ارائه رزومه و مدارک مرتبط

اصلاحیه و تمدید مهلت تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای
شماره ۵ـ۱ـ۱۴۰۲ (مخابرات منطقه کردستان)

پیرو آگهی منتشره مورخه ۱۴۰۲/۰۳/۲۷ روزنامه صمت، مناقصه خرید تجهیزات DSLAM بدینوسیله موارد مندرج در آگهی مناقصه به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

۳ـ تاریخ تمدید فروش اسناد معامله: لغایت ۱۴۰۲/۴/۱۱
۴ـ آخرین تاریخ ارسال پاکت‌های پیشنهادی: ۱۴۰۲/۴/۱۸
۵ـ تاریخ بازگشایی پاکت‌های الف، ب و ج: ۱۴۰۲/۴/۱۹
آدرس سایت فروش اسناد www.kd.tci.ir

شرکت مخابرات ایران منطقه کردستان

www.Gostaresh.news
باما
سبک زندگی اقتصادی را
گسترش دهید
آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

یادداشت

اهمیت معدن در عصر حاضر

امین صفری
کارشناس و فعال معدن

از فعـالان حوزه معدن گرفتـه تا صاحب‌منصبان و مدیران ارشـد کشور، کسـی را نمی‌توان یافت که منکر نقش پررنگ معدن در عصر باشـد.این ذخیره خدادادی یکی از گره‌گشـاترین منابع و دارایی‌های کشـور ما اسـت که هم پیشـران صنعت است و هم پیش‌نیاز رشـد اقتصادی و ابتدای زنجیره هر تغییر و تحولی قرار دارد، اما جایگاه معدنی ما در مقایسـه با دارایی و منابع غنی کشور چندان مناسب نیست.

بخـش معدن حـدود ۱.۵ درصـد تولید ناخالص داخلی کشور را شـامل می‌شود و اگر صنایع‌معدنی را هـم به این آمار اضافه کنیم، در مجموع، حدود ۶ درصد جی دی پی کشور را تامین می‌کند.

اگر صنایع پایین‌دسـتی و بخش‌هایی را که معدن موتور محرک آنهاسـت، در نظر بگیریم، شـاید این آمار به ۱۵ الی ۲۰ درصد هم برسـد که ـ به اعتقاد کارشناسـان معدن ـ این عدد باتوجه به منابعی که داریم می‌تواند افزایش چشـمگیری پیدا کند.در این باره باید توجه داشـته باشیم که زمان تعیین‌کننده اسـت، تکنولوژی به‌سـرعت در حال رشـد اسـت و اهمیـت مـواد معدنـی ممکن اسـت، تغییر کند. به‌عبارت‌دیگر، ممکن اسـت ارزش و اهمیت برخی منابع تغییر پیدا کند که به‌شـدت وابسـته به تغییر و تحول تکنولوژی اسـت. در نتیجه اسـتفاده سریع از منابـع دارای ارزش، یکـی از نکات اسـتراتژیک و اصلی بخش معدن است، اما به‌نظر می‌رسد ما توجه چندانـی بـه آن نداریم. مدل فعالیـت ما در بخش معـدن و صنایع‌معدنی، در خوش‌بینانه‌ترین شـکل ممکن، مربوط به ۲۰ الی ۳۰ سال گذشته است و در بخش اکتشـاف از روش‌های هوشمند یا تکنولوژی روز اسـتفاده نمی‌کنیم. نقشـه‌های زمین‌شناسی، روش‌های ژئوفیزیک، حفاری‌های اکتشـافی و مدل کردن معدن به‌صورت کاملا سـنتی انجام می‌شـود و همچنان به همان روش‌هایی متوسـل می‌شـویم که نیم‌قرن پیش شـرکت‌های روسـی، امریکایی و استرالیایی مورداستفاده قرار می‌دادند، اما دنیا تغییر کرده، تکنولوژی پیشـرفته شـده است، روش‌های ژئوفیزیـک و اسـتفاده از داده‌هـای هوایی تحولی ایجـاد کرده‌اند و روش‌های تحلیل زمین‌شناسـی و حفاری هم تغییر یافته است. به‌عنوان‌مثال، در حال حاضر دسـتگاه‌های حفاری ما به‌صورت بسیار ساده حفاری و مغزه‌گیری می‌کنند، بعد به‌صورت دسـتی لگ (Lag) سنگ‌شناسـی و آنالیز انجام می‌شـود و همان‌طور که گفته شـد کار به‌شـکلی کاملا سنتی پیش می‌رود.در حالی که امروزه دستگاه‌های جدید و پیشرفته همزمان با حفاری، لگ و آنالیز می‌کند و ظرف چند ساعت نتایج مشخص می‌شود و تنها نیاز به طراحی و مدل کردن است.

بخـش اسـتخراج هم بـه همین ترتیب اسـت. بزرگ‌ترین معادن ما، که از نظر مالی، فنی و ذخیره از بزرگ‌ترین‌ها هسـتند و در دنیا حرفی برای گفتن دارنـد، هنوز بـا همان روش‌های قدیمی و سـنتی عملیات استخراج را انجام می‌دهند. دنیا سال‌هاست کـه تغییر کرده و همـه فعالیت‌ها از تفکیک عیاری گرفته تا توزین و دپوبندی هوشـمند شـده اسـت، امـا در کشـور ما مدیران بعضـی از معادن در تلاش هسـتند تا دیسـپچینگ پیاده کنند و به‌این‌ترتیب، روشـن اسـت که هنوز تا رسـیدن به دیگر کشورها فاصلـه زیادی داریم.جدی‌ترین مشـکل معدن، در بخش اکتشـاف اسـت. در واقع این مشـکل از قدم اول خود را نشـان می‌دهـد؛ یعنی جایی که پهنه‌ها و محدوده‌ها در اختیار کسـانی که حاضر هسـتند، ریسـک اکتشـاف را بپذیرند، قرار نمی‌گیرد. بخش زیادی از محدوده‌ها در دسـت سازمان‌های مختلف از انرژی اتمی گرفته تا دیگر سـازمان‌ها و نهادهای کشوری، قفل شده است.

مشـکل بعدی، مسـئله هوشمندسـازی اسـت. همان‌طور که گفته شد، فاصله کشور ما در تکنولوژی و هوشمندسـازی با دنیا بسـیار زیاد است و موضوع آخر نیروی انسـانی اسـت. در این حـوزه باتوجه به رشـدی که بخش معدن تجربه کـرده و منابعی که کشـف شده و به‌دست‌آمده اسـت، با کمبود نیروی انسـانی متخصص و چالش آموزش روبه‌رو هسـتیم و فاصلـه زیادی با اسـتانداردها داریم.شـاید بخش عمـده‌ای از این چالش‌هـا مربوط به ضعف مدیریت باشـد. مدیریت شرکت‌ها و بخش‌های عملیاتی باید به‌سـمت تخصص‌گرایی سـوق داده شـود تا بتوان امیـدوار بود که اتفاق ویژه‌ای در سـطوح پایین‌تر و اجرایی‌تـر هم رقم زده شـود. در حـال حاضر ما از دنیا بسیار عقب‌تر هستیم و ارتباطات بین‌المللی‌مان قطع است و به‌این‌ترتیب، فاصله‌مان روزبه‌روز بیشتر می‌شـود و در این مرحله چاره‌ای نیسـت، جز اینکه از کارشناسـان بـزرگ این حوزه دعـوت کنیم تا به کشورمان سفر کنند، در همایش‌های معتبر شرکت کنیم و تمام تلاش خود را به خرج دهیم تا به‌تدریج این فاصله را کاهش دهیم.

در گزارش صمت به‌مناسبت روز صنعت‌ومعدن مطرح شد

تاب‌آوری در گود معدنکاری

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

در آخریـن روز از دهـه تولید و تجارت و روز صنعـت و معدن، گزارش صفحه معـدن روزنامـه صمت را به یکی از بخش‌های مهم حیاتی توسـعه پایدار، یعنی بهره‌وری اختصاص داده‌ایم.

بهره‌وری یا productivity نسبت ستاده به نهاده است، یعنی چگونه می‌توان بـا کمترین عوامـل تولید، بیشـترین محصـول را به‌دسـت آورد. عوامل تولید عبارتند از: نیروی انسـانی، سـرمایه، منابع و ذخایر و هر آنچه در طبیعت وجود دارد (به‌عنوان مواد اولیه)، مدیریت و... که در مخرج کسـر می‌نشیند و تولیدی که انجام می‌شود در صورت کسر قرار می‌گیرد.

هرچقـدر بتوانیم صورت کسـر یا به‌عبارت‌دیگر محصـول را افزایش بدهیم و مخرج کسر را کمتر کنیم، میزان بهره‌وری بالاتر می‌رود و حاصل تقسیم ستاده به نهاده عدد بزرگ‌تری می‌شـود که نشـان می‌دهد، توانسته‌ایم بهره‌وری را در آن حوزه (صنعت یا معدن) افزایش دهیم.

آنچـه در پـی می‌آید، نظرات سـعید عسـگرزاده و آیدین زینـال‌زاده درباره بهره‌وری و ضروریات آن در بخش معدن است.

عکس: صمت

معدنـکار بایـد به‌خوبـی متوجه شـود که فقـط در صـورت بهبود شـاخص‌های بهره‌وری می‌تواند سـود حداکثری داشـته باشد و در شـرایط سـخت اقتصادی که گاهی به بخش معدن تحمیل می‌شـود، تاب‌آوری بیشتری پیدا کند

رقابت داده و ستاده

سـعید عسـگرزاده ـ دبیـر اجرایـی انجمـن سنگ‌آهن ایران:

بهره‌وری در معدن مفهومی مشابه مفهوم کلی بهره‌وری در دیگر بنگاه‌های اقتصادی و بخش‌های تولیدی و صنعتی دارد و عموما به نسبت ستاده به داده اطلاق می‌شود.

طبیعی اسـت که شاخص‌های بهره‌وری در معدن هم از همین فرمول ناشی می‌شود. ما تا حد ممکن باید ستاده را بـالا ببریـم و داده را کاهش دهیم و به‌عبارت‌دیگر یعنی از منابع استفاده حداکثری داشته باشیم.

به‌طورخلاصه، شاخص‌های بهره‌وری عبارتند از: توسعه اکتشـاف، بهبود کیفیـت و کمیت ماشـین‌آلات معدنی، ارتقای دانش و مهارت نیروی انسـانی، استفاده از متدهای صحیح اسـتخراجی و فـرآوری، تعمیر و نگهداری و جذب نقدینگـی. علاوه بر شـاخص‌های فوق به‌نظر من باید به ۲ موضوع مهم دیگر هم توجه ویژه داشـت که معمولا کمتر به آن دقت می‌شود.

اول مدیریت باطله‌ها و استفاده از همه عناصر موجود در معدن و دیگر موضوع فروش درست و بجای مواد و تولیدات صنایع‌معدنی است.

▣ آنچه معدندار باید بداند

دربـاره ارتقـای بهره‌بـرداری بایـد به ۲ موضـوع مهم اشـاره کرد که اول نگرش خود بهره‌بـردار به معدنکاری و دسـتاورد آن اسـت. معدنکار باید به‌خوبی متوجه شود که فقط در صورت بهبود شاخص‌های بهره‌وری می‌تواند سود حداکثری داشـته باشد و در شـرایط سخت اقتصادی که گاهی به بخش معدن تحمیل می‌شود، تاب‌آوری بیشتری پیدا کند. به‌عبارت‌دیگر، معدندار باید به این باور برسد که تاب‌آوری تنها در گرو افزایش بهره‌وری است.

موضـوع دیگر این اسـت که همین نوع نـگاه و تعبیر و تفسـیر بایـد در بخش حاکمیت و نظـام حکمرانی هم به وجـود آیـد و تصمیم‌گیـران حوزه معدن تـلاش کنند تا فرآیندهـای تولید، وضع قوانین و مقـررات و حمایت‌ها و تسـهیلات موردنیاز به‌شکلی باشـد که تاب‌آوری بنگاه‌ها را به‌خطـر نیانـدازد. بنابراین ناگفته پیداسـت که تعدد و تکثر بخشـنامه‌ها، بی‌ثباتی در قوانیـن و مقررات و فقدان نـگاه حمایتـی در بخش حاکمیتی بنـگاه را دچار بحران عدم‌بهره‌وری می‌کند.

▣ گنج باطله‌ها

در تعاریـف امـروز، افزایش بهـره‌وری مدیریت باطله‌ها جایـگاه خاصی پیدا کرده اسـت و می‌تـوان به‌این‌ترتیب، حداکثر بهره‌برداری را از ماده معدنی استخراج‌شـده انجام داد. در گذشـته‌ای نه‌چنـدان دور، ارزش مـواد معدنی که همراه با ماده معدنی اصلی به‌دسـت می‌آمد، نادیده گرفته می‌شـد و همین موضوع باعث کاهش بهره‌وری در معدن بود.

امـا چندی اسـت کـه همه می‌داننـد اصـل بر اسـتحصال حداکثـری مواد معدنی از معدن اسـت و حتـی گاهـی ارزش اقتصادی مـواد معدنی همراه با ماده اصلی به‌مراتب بیشتر از ماده اول است.

اگر با اسـتفاده از تکنولوژی‌هـای روزآمد، در کنار ماده معدنی استخراج‌شـده از معـدن، چندین نوع ماده معدنی ارزشـمند دیگر هم به‌دسـت آورد، میزان ستاده به داده یا بهره‌وری معدن به‌شکل قابل‌توجهی بالا خواهد رفت. نکته دیگری که به‌نظر می‌رسـد باید به آن توجه ویژه داشـت، فروش درست و بجای تولیدات معدن و صنایع‌معدنی است. اگر مواد معدنی استخراج‌شـده با فرمول مناسب و شرایط عادلانه‌ای به‌فروش برسند، به‌طورحتم ستاده در مقابل داده افزایش قابل‌توجهی خواهد داشت.

مرز باریک سود و زیان

آیدین زینال‌زاده ـ کارشناس و فعال معدن:

بهره‌وری در حوزه معدن مثل بهره‌وری در دیگر حوزه‌های اقتصـادی و تولیدی اسـت و شـاخص‌های تاثیرگذار بر آن متعدد و متنوع اسـت. یکی از شـاخص‌های مهم و اثرگذار در زمینـه افزایش بهره‌وری معدن، برخورداری از تجهیزات و ماشـین‌آلات مناسـب اسـت که اصطلاحا به آن امکانات سـخت‌افزاری می‌گویند. دیگری مربوط بـه توانایی نیروی انسانی و میزان دانش و دقت عمل آنها است که تاثیر فراوانی در افزایـش بهره‌وری دارد، زیرا هرگونه خطای محاسـباتی و فنـی، می‌تواند سـوددهی را به زیاندهـی تبدیل کند و از ایـن منظر یکی از مهم‌ترین عوامل اسـت.در نهایت، بخش بازرگانـی و ارتباط با بازارهای جهانی اهمیت دارد و باتوجه به هزینه تولید، قیمت‌های فروش بسیار تاثیرگذار است.

یکی دیگر از پیش‌نیازهایی که برای بهبود وضعیت بهره‌وری در معدن مطرح است، به ثبات قوانین و مقررات برمی‌گردد. از آنجایی که حوزه معدن و صنایع‌معدنی از یک‌سو با طیف وسیعی از قوانین و مقررات معدنی و غیرمعدنی روبه‌رو است و از سـوی دیگـر از منابعی تجدیدناپذیر برداشـت می‌کند و نیازمند دقت بسـیار زیـاد و برنامه‌ریزی‌های میان‌مدت و بلندمدت است، موضوع ثبات قوانین اهمیت دوچندانی دارد.

شـاخص دیگر که باید موردتوجه قرار گیرد، اسـتفاده از جدیدترین تکنولوژی‌های موجود در دنیا است. به‌طورمثال، در زمینه فرآوری مواد معدنی اسـتفاده از تکنولوژی روزآمد باعـث می‌شـود فرار ماده معدنی از معـدن به باطله کاهش یابـد و امکان اسـتحصال ماده معدنی اصلـی و همراه آن را افزایش دهد.

از سوی دیگر، ذخایر سطحی، پرعیار و باکیفیت استخراج شـده‌اند و معدنکاران با پیشـرفت فرآینـد معدنکاری خود به مشـکلاتی برمی‌خورند که تنها تکنولوژی‌های پیشـرفته می‌تواند آنها را حل کند. برای مثال، مشکل افت عیار یا عمیق شـدن معادن سـطحی و زیرزمینی را می‌توان با تکنولوژی روزآمـد برطـرف کـرد. به‌عبارت‌دیگر، باتوجه بـه افزایش هزینه‌هـای معدنـکاری تنها بـا اسـتفاده از تکنولوژی‌های نویـن تولید معدنی مقرون‌به‌صرفه خواهد شـد و فرآوری با روش‌هـای بهتر و ارزان‌تر و راندمان بالاتر انجام می‌گیرد که در نهایت بهره‌وری و سوددهی افزایش پیدا می‌کند. امروزه با ظهور پدیده جدیدی به نام هوش‌مصنوعی، دنیا وارد انقلاب صنعتی پنجم شـده اسـت، اما ما هنوز در تلاش هسـتیم تا درهـای گفت‌وگو درباره ضرورت انقـلاب صنعتی چهارم را باز نگه داریم و به‌طبع هیچ چشـم‌اندازی برای دسـتیابی به مرحله بعدی نداریم. بسیاری از معادن ما هنوز قادر به اجرای سیسـتم‌های اتوماسیون عادی نیستند. حاکمیت معدنی ما آن‌طور بایدوشاید نتوانسته سیستم‌های یکپارچه اتوماسیون برپایـه اینترنت و فناوری‌های هوشـمند را بـرای نظارت و کنتـرل خود اجرایی کند، یعنـی همان‌طور که پیش از این بایـد درخواسـت‌های خود را به‌صورت مکتـوب از یک اداره به اداره دیگر می‌بردیم، امروزه از یک سامانه به سامانه دیگر منتقل می‌شویم و مراجعه حضوری به مراکز حاکمیتی تبدیل به مراجعه مجازی در سامانه‌های متعدد شده است.

▣ جدال کهنه و نو

ماشـین‌آلات و تجهیـزات قدیمـی و از رده‌خارج بخش معدن آفت بهره‌وری است. به‌تازگی گفته می‌شود که امکان خرید ماشـین‌آلات و تجهیزات معدنی فراهم شده که اتفاق بسـیار مثبتی است و باید تقویت شود، زیرا نوسازی ناوگان معدنـی در همـه مراحل معدنکاری یکـی از پیش‌نیازهای بسـیار ضروری اسـت که نه‌فقط به افزایش میزان بهره‌وری معدنـکاری کمـک می‌کند، بلکه در کاهـش مصرف انرژی هم به‌شـدت تاثیرگذار اسـت. ارتقای کمی و کیفی نیروی انسـانی شـاغل در این حوزه هم تاثیر مسـتقیمی بر بهبود بهـره‌وری داشـته و دارد.در واقـع جریـان ورود داوطلبان تحصیل در حوزه معدن و رشـته‌های مرتبط همواره وجود داشته است، اما متاسفانه چندی است، شاهدیم که بسیاری از فارغ‌التحصیـلان برتر، بلافاصله بعد از پایان دوره تحصیل در کشـور با دریافت بورس راهی کشورهای دیگر می‌شوند. روشـن اسـت که کمبود نیروی انسانی توانمند، بهره‌وری را به‌شدت کاهش می‌دهد و چالش فرار نیروی کار متخصص و تحصیلکرده که در همه حوزه‌های علمی و فنی و مهندسـی شـدت گرفته، از جمله مشکلات بزرگ کشور است که باید در سطح کلان به آن رسیدگی شود.

▣ رشد در مسیر توسعه

افـرادی که در این حوزه مشـغول به کار می‌شـوند، باید توانایی و مهارت خود را براسـاس دانش روز دنیا بروزرسانی کنند و روشن است که با شیوه‌های قدیمی بهره‌وری افزایش پیـدا نمی‌کنـد. در ادبیات اقتصادی مفهومی به نام پایداری وجود دارد که به‌معنای حفظ شـرایط موجود اسـت. علاوه بر این، موضوع توسـعه مطرح اسـت. به‌طورخلاصه توسعه به‌معنای آن اسـت که فعالیت اقتصادی به‌شـکل روزافزون گسترده‌تر شود، پس باید رشد کنیم تا به توسعه برسیم.

مفهـوم دیگری هم که چندی اسـت پدیـد آمده و دامنه وسیعی یافته، توسعه پایدار است؛ به این معنا که برای مثال در بخـش معـدن باید فعالیت طی زمان و براسـاس محیط رشـد و توسـعه‌ای مداوم و پایدار داشته باشد تا سودآوری و در نهایت بهره‌وری افزایش یابد.

▣ قوانین ثابت و متغیر

پایداری قوانین و مقررات چه در ارتباط مستقیم با معدن باشـد و چه به‌صورت غیرمسـتقیم این بخش را تحت‌تاثیر قـرار دهـد، مثل قوانین و مقررات مربوط به محیط‌زیسـت و منابع‌طبیعـی، قوانین مالیاتی و...، اهمیت غیرقابل‌انکاری دارد.

معدنکار باید بتواند با درصدی از اطمینان برای سال‌های پیش‌رو برنامه‌ریزی کند. ثبات موجب می‌شود که محاسبات اقتصادی معدنکاری قابل‌اتکا باشـد. به‌عبارت ساده‌تر، وقتی در پایان دوره اکتشاف، محاسبات فنی و مالی انجام می‌شود، محاسـبات اقتصادی بهره‌بردار باید برای ۵ یا ۱۰ سال بعد، یعنـی درسـت زمانی کـه در میان گود معدنکاری اسـت، کماکان اعتبار داشـته باشد. وقتی قوانین فرمایشی می‌شود و خیلی از شـاخصه‌ها از جملـه درآمدهای مالیاتی، حقوق دولتی، بهره مالکانه و... دسـتخوش تغییر و تحول می‌شود، برنامه‌ریزی برای آن غیرممکن می‌شـود، پس اصل اساسی در قوانیـن و مقـررات معدنی باید برمبنـای عدم‌غافلگیری باشـد و نگاه بلندمدت جایگزین تصمیم‌گیری‌های شتابزده و یک‌شبه شود.

▣ تغییر مسیر پیشرفت

بهره‌وری مفهوم ثابتی اسـت و از چارچوب خاصی خارج نمی‌شود، اما به‌طورحتم شاخص‌های آن دستخوش تغییر و تحول می‌شود. زمانی تعریف سواد، توانایی خواندن و نوشتن بـود؛ اما به‌تدریج مفهوم باسـوادی تغییر کرد و به نوشـتن مطلب معنادار تبدیل شد. کمی بعد برخورداری از تخصص هم به آن اضافه شـد و به همین ترتیب کم‌کم تغییر کرد تا به آشنایی با دانش IT و دانستن حداقل یک زبان زنده دنیا توسعه پیدا کرد و همین‌طور در حال پیشرفت است و مرتبا شاخص‌های دیگری به آن اضافه می‌شود.

به‌گمان من، مفهوم بهره‌وری هم به‌همین‌ترتیب توسـعه پیـدا می‌کند و از آنچه دیروز و امروز بوده اسـت، وسـیع‌تر خواهد شد. برای مثال اگر تا امروز می‌گفتیم نوسازی ناوگان معدنی، ماشـین‌آلات و تجهیزات چه در اکتشـاف و چه در فـرآوری یکی از ملزومات بهینه‌سـازی و افزایش بهره‌وری اسـت، قطعـا بـه‌زودی، مانند دیگر کشـورها بایـد به فکر افزایش بهره‌وری با تجهیزات و ماشین‌آلات خودران باشیم. به‌عبارت‌دیگر، اهمیت تجهیزات و ماشین‌آلات به قوت خود باقی است، اما خود ماشین‌آلات تغییر پیدا کرده‌اند و خودران و هوشمند بودن آنها در افزایش بهره‌وری اهمیت یافته است. مثال دیگری که برای روشن شدن موضوع می‌توان آورد، این است که اگر تعریف عمومی بهره‌وری را استحصال حداکثری از ماده معدنی استخراج‌شده در نظر بگیریم، مفهوم امروزی آن استحصال حداکثری مواد معدنی اصلی و فرعی موجود در کانسـنگ است. چه‌بسا در زمان‌هایی مواد معدنی به قیمتی نـازل به‌فروش رفته و خریدار علاوه بـر ماده معدنی اصلی، عناصر ارزشمند همراه آن را هم استحصال و به نرخ به‌مراتب بالاتری از مـاده معدنی اصلی در بازار عرضه کرده اسـت. به‌عنوان نمونه، برخی از سـنگ‌آهن‌هایی که به چین فروخته شـد، عناصر همراه ارزشمندی مثل فلزات نادر خاکی داشـت که کانسنگ آنها از کانسنگ آهن ارزشمندتر است.

▣ آموزش و چالش‌ها

در زمینه آموزش نیروی انسانی متخصص باید گفت که در حال حاضر سرفصل‌های درسی و دانشگاهی ما روزآمد نیست و همچنان براسـاس مدل قدیمی خود ادامه دارد و تغییرات مناسبی متناسب با پیشرفت دانش نداشته که این خود محل اشـکال است. چرا باید چنین گسل عمیقی میان دانشگاه و فارغ‌التحصیـلان آن با بخش میدانی معدن و صنایع‌معدنی وجود داشـته باشـد؟ واقعیت این است که کارشناسی که از دانشـگاه فارغ‌التحصیل می‌شـود، توانایی لازم برای آنکه از عهده انجام مسـئولیت‌های عملی واگذارشده برآید را ندارد، زیرا این افراد معمولا دانش تئوری کسـب کرده‌اند و کار را نمی‌شناسند. این مشکل سال‌ها است که وجود دارد و مانعی برای جذب کارشناسان معدن به بازار کار است، زیرا کارفرما نیازمند نیروی انسـانی اسـت که مهارت‌هـای عملی کافی داشـته باشـد و به تجربه می‌داند نیروهایی که تجربه کاری ندارنـد، نمی‌توانند از پس وظایف محوله به‌درسـتی برآیند و به‌این‌ترتیب افراد را به‌شـرط داشـتن سابقه کار استخدام می‌کنـد. ایـن خلأ کجا و چگونه باید پر شـود؟ به‌گمان من ارتقـای سـطح آموزش عملی در دانشـگاه‌ها قدم اول برای تغییر وضعیت موجود اسـت و در قدم بعدی، شرکت‌ها باید برنامـه آموزش عملی و ارتقای دانش تجربی هنگام خدمت داشـته باشـند، زیرا همان‌طور که گفته می‌شـود در بخش معدن هیچ‌گاه نباید اکتشـاف متوقف شـود و ضروری است کـه بی‌وقفـه تداوم پیدا کنـد، آموزش و بازآمـوزی نیروی انسانی هم تعطیل‌بردار نیست و همواره باید برنامه منظمی برای افزایش توانایی، بهبود مهارت و روزآمد شدن نیروهای انسانی وجود داشته باشد.

امروزه با ظهور پدیده جدیدی به نام هوش‌مصنوعی، دنیا وارد انقلاب صنعتی پنجم شده اما ما هنوز در تلاش هستیم تا درهای گفت‌وگو درباره ضرورت انقلاب صنعتی چهارم را باز نگه داریم

سخن پایانی

به‌باور کارشناسان، یکی دیگر از زوایای مغفول‌مانده افزایش بهره‌وری ارتقای فرهنگی اسـت که باید آن را از مـدارس ابتدایی آغاز کرد تا نسـل فردا بیاموزد که چگونه می‌تواند بهره‌وری را به‌معنای کامل در زندگی خود پیاده کند و از وقت و زمان، پول و سرمایه و دیگر داشته‌های خود بتواند به‌درستی استفاده کند.

توسعه تجارت با حمایت از تولید محقق می‌شود

آزمون و خطاهای بی‌حاصل

بخش صنعت، بخشی بسیار مهم در اقتصاد هر کشور است که به تولید کالاها و خدمات می‌پردازد و واحدهای تولیدی بسیاری را شامل می‌شود. این بخش در ایران به دلیل عواملی چون تحریم‌های اقتصادی، کنترل قیمت‌ها، سیاست‌های بانکی و نوسان نرخ ارز با چالش‌ها و مشکلات فراوانی روبه‌رو است. از یک‌سو با توجه به رابطه مستقیم تولید با تجارت، بسیاری توسعه تجارت را در گرو حمایت از تولید می‌دانند و از سوی دیگر تجارت، بخش‌های اقتصادی مولد را تقویت و از این طریق به ایجاد فرصت‌های شغلی جدید با سطح درآمد بالاتر کمک می‌کند و کیفیت زندگی مردم کشورهای مختلف را بهبود می‌بخشد.

صمت در این گزارش به چالش‌های تولید و تاثیر آن بر تجارت پرداخته است.

عکس: صمت

چالش میان صنعتگر به‌عنوان تولیدکننده و نظام‌های توزیعی، از نبود سیاست‌های مناسب دولتی سرچشمه می‌گیرد

مشکلات همیشگی تولید

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به مشکلات تامین مالی تولید به‌عنوان ابرچالش این بخش گفت: در بودجه سال ۱۴۰۲ منابع تبصره ۱۸ که مربوط به تولید است از منابع تبصره ۱۶ که مربوط به تسهیلات تکلیفی است از هم تفکیک شدند؛ بنابراین بانک‌ها به بهانه تسهیلات تکلیفی از اجرای برنامه‌های حمایت از تولید شانه خالی می‌کنند. مصطفی طاهری ضمن بیان این مطلب افزود: حساب‌های تبصره ۱۸ به‌صورت استانی است و رئیس آن شخص رئیس‌جمهوری است و قرار بر این است که دولت منابع ثابتی را به این حساب که عنوان آن عدالت و پیشرفت است، واریز کند.

وی تصریح کرد: منابعی مانند «مازاد درآمد مالیاتی و حقوق دولتی» و یا «عواید حاصل از مولدسازی در استان‌ها» جمع می‌شود سپس شورای برنامه‌ریزی هر استان می‌تواند در راستای افزایش بهره‌وری و متناسب با نیازهای استان خود از این منابع فقط در جهت تولید استفاده کنند.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس ادامه داد: در بودجه سال ۱۴۰۲ بخشی از سهمیه هر استان مشخص است؛ اما بخش دیگری از سهمیه‌ها بستگی به تلاش استانداران و تیم اقتصادی آن استان دارد.

▣ تامین گاز و برق

طاهری مشکل جدی دیگر تولید را تامین گاز و برق دانست و گفت: قطع یا سهمیه‌بندی گاز و برق هر سال زیان بالایی برای صنعت و تولید به همراه دارد. همچنین موضوع قیمت‌گذاری دستوری از دیگر مشکلاتی است که باید با بازنگری در سیاست‌ها، اصلاح شود. وی تصریح کرد: بخش عمده‌ای از اقتصاد و صنایع ما در حوزه قیمت‌گذاری از قیمت‌های جهانی، تبعیت می‌کند؛ به طور مثال بسیاری از کالاهای پایه‌ای مثل محصولات فولادی یا پتروشیمی که به زنجیره‌های متعددی تبدیل شده و برای تولید بخش زیادی از کالاها مورداستفاده قرار می‌گیرند، در بورس کالا بر اساس قیمت‌های جهانی و نرخ تسعیر ارز معامله می‌شوند.

▣ قیمت‌گذاری دستوری

طاهری ادامه داد: در قسمت دیگری از اقتصاد وقتی که قرار است کالاها مستقیما به‌دست مصرف‌کننده نهایی برسند، با قیمت‌گذاری دستوری از سوی ستاد تنظیم بازار مواجه می‌شوند؛ درصورتی‌که این سیاست، اگر قرار است اجرا شود باید برای ابتدای زنجیره که مواد اولیه است انجام شود، نه برای محصول نهایی که نرخ مواد اولیه آن بر اساس قیمت‌های روز جهانی و نرخ ارز بوده است.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس اظهار کرد: برای حل این مشکل ۲ راهکار وجود دارد؛ یا باید برای صفر تا ۱۰۰ زنجیره قیمت‌گذاری دستوری انجام دهیم یا همه چیز را متناسب با قیمت‌های روز دنیا به فروش برسانیم و هیچ قیمت‌گذاری دستوری نداشته باشیم.

پس از بیان بخشی از مشکلات واحدهای صنعتی و به‌طور کلی نظام تولید، بررسی شرایط نظام توزیع و بازار نیز قابل‌توجه است، چراکه وضعیت صنعت و تولید به‌طور مستقیم بر شرایط بازار مصرف تاثیرگذار است.

یدالله صادقی، رئیس سابق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران و معاون اسبق بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت به تشریح مشکلات فعلی در نظام توزیع کالاها و تنظیم بازار پرداخت. این کارشناس اقتصادی معتقد است تنظیم بازار به مولفه‌های مختلفی وابسته است که یکی از آنها، چرخه تولید است.

▣ عوامل موثر در اصلاح ساختار بازار

صادقی تصریح کرد: تنظیم بازار و تمام فعالیت‌های زیرمجموعه آن مانند توزیع، جزئی از نظام کلان اقتصادی کشور است؛ از این رو تمام بخش‌های اقتصاد در اصلاح ساختار بازار تاثیرگذارند و باید به تمامی آنها توجه داشت. تا زمانی که دولت به بازار به‌عنوان یک بخش وابسته به سایر نظام‌های اقتصادی و دارای لایه‌های پیچیده و تخصصی نگاه نکند، شاهد بهبود شرایط نخواهیم بود، چراکه بدون داشتن نگاه مناسب به مسائل، نمی‌توان سیاست و برنامه‌ریزی صحیحی برای رفع موانع و مشکلات اتخاذ کرد.

رئیس سابق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران ادامه داد: تنظیم بازار و اصلاح نظام‌های وابسته به آن، در شرایط فعلی و با راهکارهایی که دولت در پیش گرفته است، دشوار به‌نظر می‌رسد. تا زمانی که تمام اجزای وابسته به بازار، به‌طور یکپارچه و هماهنگ اصلاح و بازبینی نشوند، بهبودی در فضای بازار و عملکرد اصناف حاصل نخواهد شد. یکی از حلقه‌های مهم تنظیم بازار، تولید و چرخه‌های صنعتی مربوط به بازار است.

الزام تنظیم بازار و اصلاح نظام‌های وابسته

▣ نبود نگاه جامع در بازار

معاون اسبق بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در ادامه به برنامه‌های نادرست دولت‌ها برای تنظیم بازار اشاره کرد و نبود نگاه جامع در بازار را عامل اصلی تدوین چنین برنامه‌هایی دانست.

وی با بیان مثالی در این‌باره گفت: به‌عنوان نمونه در ماه‌های نخست سال گذشته دستورالعمل درج نرخ تولیدکننده روی کالاها، با هدف ایجاد شفافیت، روان‌سازی نظام توزیع و بروزرسانی شیوه‌های نظارت بر بازار ابلاغ شد.

کارشناسان اقتصاد و فعالان بازار از همان ابتدا درباره عواقب این کار هشدار دادند و معتقد بودند این کار نه‌تنها نظارت بر بازار را تسهیل نمی‌کند، بلکه برای مصرف‌کننده و در حلقه‌های توزیعی نیز التهاب و بلاتکلیفی ایجاد می‌کند.

وی افزود: با گذشت چند ماه و ایجاد تنش در بازار و افزایش نرخ برخی کالاها، چند ماه طول کشید دولت متوجه ایرادات این طرح شود. این درحالی است که نهادهای تصمیم‌گیر اگر به‌نظر فعالان بازار و کارشناسان اقتصادی توجه و پیش از تصمیم‌گیری از نظرات مشورتی آنها استفاده کنند، کمتر دچار این فرآیندهای تکراری آزمون و خطا می‌شویم.

صادقی ادامه داد: می‌توان گفت چالش میان صنعتگر به‌عنوان تولیدکننده و نظام‌های توزیعی، از نبود سیاست‌های مناسب دولتی سرچشمه می‌گیرد.

سخن پایانی

تورم بالای ۵۰ درصد در ۵ سال اخیر و رشد اقتصادی نزدیک به صفر در دهه ۹۰، به‌عنوان ۲ چالش اساسی موجب شده است تا تدابیر مواجهه با این چالش‌ها، اولویت اصلی اقتصاد در ۱۴۰۲ باشد. بااین‌همه تولید همچنان با مشکلاتی روبه‌رو است که بازار و در نهایت مصرف‌کننده را با تحمیل آسیب‌های جدی مواجه می‌کند. تامین نقدینگی، تورم بالا، تامین مواد اولیه، نوسانات ارزی، قیمت‌گذاری و ناکارآمدی سیاست‌های حمایتی از جمله موضوع تخصیص وام و تسهیلات‌دهی، از جمله چالش‌های موجود بر سر راه رونق تولید کشور است که با رفع آنها می‌توان نسبت به بهبود شرایط بازار نیز امیدوار بود.

صادرات کرمان‌موتور به عراق

کرمان‌موتور به عنوان نخستین شرکت خصوصی خودروسازی ایران، صادرات محصولات تولیدی خود را با صدور خودروی J۴ به کشور عراق آغاز کرد و اولین محموله صادراتی این خودرو در هفته گذشته به مقصد شهر بغداد ارسال شد.

سامان فیروزی، مدیرعامل شرکت کرمان‌موتور، با اعلام این خبر گفت: کشور عراق، مقصد اول کرمان موتور برای صادرات و کشورهای روسیه، کشورهای مستقل مشترک‌المنافع و شمال آفریقا مقصدهای بعدی خواهند بود. خودروی J۴ نخستین خودرویی است که از محصولات شرکت کرمان موتور به عراق صادر می‌شود.

صادرات خودرو توسط شرکت کرمان‌موتور، را باید یک دستاورد قابل توجه برای بخش خصوصی صنعت خودروسازی ایران تلقی کرد زیرا باوجود رقابت شدید با برندهای خارجی و تحریم‌های اقتصادی، این امر با همیاری و پشتکار شبانه‌روزی در این مجموعه و به پشتوانه توانمندی‌های صنعت قطعه‌سازی کشور به ثمر رسیده است.

وی با بیان اینکه در سال جاری ۴هزار دستگاه شامل عمدتا محصول J۴ به همراه سایر خودروها به کشورهای مختلف صادر خواهد شد، اظهار داشت: خودروی J۴ با استفاده از فناوری‌های پیشرفته و با رعایت استانداردهای کیفیت و ایمنی بالا، طراحی و تولید شده است و به راحتی می‌تواند نیازهای مشتریان کشورهای منطقه را برآورده کند.

وی با اشاره به برنامه تولید اولین خودرو ملی بخش خصوصی در آینده نزدیک توسط شرکت کرمان موتور، تاکید کرد که برنامه‌ریزی برای صادرات این خودرو از اولویت‌های کرمان موتور است و پس از عراق، صادرات خودرو به ۳ مقصد صادراتی دیگر در منطقه طی ماه‌های آینده عملیاتی خواهد شد.

به گفته فیروزی، کرمان موتور قصد دارد با بهره‌گیری از توانمندی‌های داخلی، برنامه‌های صادراتی خود را گسترش داده و با ارائه محصولات باکیفیت در بازارهای جهانی حضور یابد و از این طریق، به توسعه صنعت خودرو در کشورمان کمک کنیم.

مدیرعامل کرمان موتور، سرمایه‌گذاری قابل‌توجه برای ارتقای کیفیت خودروهای تولیدی و تطبیق با استانداردهای بین‌المللی را در راستای تحقق اهداف عالیه این مجموعه در افق ۱۴۰۵ و رشد شرکت عنوان کرد و افزود: پلتفرم خودروی J۴ متعلق به شرکت کرمان موتور است و هم‌اکنون با ۷۰ درصد داخلی‌سازی و با همکاری با ۱۲۰ قطعه‌ساز تراز اول داخلی به تولید می‌رسد.

وی در ادامه رویکرد شرکت کرمان موتور را خلق برند ملی خودرو در بازارهای بین‌المللی، کسب سهم بازار بیشتر برای خودرو ایرانی در بازار جهانی، ارزآوری به کشور و افزایش نرخ رشد ایجاد اشتغال ذکر و اظهار کرد: تلاش برای نزدیک شدن به استانداردهای جهانی و ارائه محصولات باکیفیت و قابل رقابت با دیگر کشورها، امری حیاتی است که می‌تواند به توسعه صادرات خودرو کمک کند. برای این منظور، شرکت‌های خودروسازی باید به پیشرفت فناوری، بهبود فرآیندها، دستیابی به استانداردهای روز دنیا و تحقیق و توسعه تمرکز کنند.

مدیرعامل کرمان موتور درباره اهداف و برنامه‌های آتی شرکت در زمینه صادرات خودرو نیز گفت: اهداف آینده شرکت کرمان موتور در زمینه صادرات خودروها شامل افزایش حجم صادرات به کشورهای جدید و توسعه بازارهای صادراتی، افزایش توان رقابتی خودروهای تولیدی ایرانی، بهبود کیفیت و تکنولوژی خودروهای تولیدی و افزایش توان تولید است.

فیروزی در پایان با تاکید بر اینکه کرمان موتور صادرات خودروهای خود را با J۴ به‌عنوان پرتیراژترین محصول این شرکت آغاز کرده است، خاطرنشان کرد: در زمینه صادرات خودروهای ایرانی، شرکت کرمان موتور به دنبال ایجاد روابط تجاری بلندمدت با شرکت‌های بین‌المللی و توسعه همکاری‌های فنی و تکنولوژیک با

آنها است.

بنابراین گزارش، انتظار می‌رود صادرات J۴، به عراق، روسیه و دیگر کشورها بستر مناسبی را برای صادرات بیشتر خودروهای این شرکت و دیگر خودروسازان ایرانی فراهم کند. باوجود برخی مشکلات پیش‌روی صنعت خودروسازی ایران، موفقیت کرمان موتور در صادرات نشان‌دهنده تاب‌آوری و توان رقابتی بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی ایران در بازارهای جهانی است.

یادآور می‌شود که محصول J۴ بیش از ۷۰ درصد داخلی‌سازی شده و خودروی سواری صندوقدار متوسط، مقرون به‌صرفه و به‌روز است.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی
برابر رای شماره ۱۴۰۲۶۰۳۰۱۰۴۵۰۰۰۱۴۸ مورخه ۱۴۰۲/۰۲/۱۳ هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک رودکی تهران تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای علی درویشی فرزند احمد بشماره شناسنامه ۱۳۱۰ صادره از نهاوند ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احداثی در آن به مساحت ۷۱/۸۳ متر مربع پلاک ۶۸۴۰۹ فرعی از ۲ اصلی مفروز و مجزی شده ۱۵۵۲ فرعی واقع در بخش ۱۰ تهران خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. (شناسه آگهی : ۱۵۱۹۱۰۶) ۳
تاریخ انتشار نوبت اول : شنبه ۱۴۰۲/۰۴/۱۰
تاریخ انتشار نوبت دوم : یکشنبه ۱۴۰۲/۰۴/۲۵
۱۱۶۴۷/م الف
سید هادی جلالی امام ـ رئیس ثبت اسناد و املاک رودکی تهران

شرکت صنایع و معدنی گل گهر

آگهی فراخوان شناسایی تأمین کنندگان
به شماره ۱۴۰۲/۰۱/ف

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد به منظور "تامین کنسانتره سنگ‌آهن هماتیتی (پلت فید)" با مشخصات فنی مورد نظر خود اقدام به شناسایی تامین کنندگان (اشخاص حقیقی و حقوقی) واجد شرایط نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد فراخوان (کسب اطلاع از مدارک و مشخصات فنی کنسانتره سنگ آهن مورد نیاز و سایر شرایط) به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دانلود نمایند و پاکت خود را که حاوی مدارک خواسته شده جهت شناسایی تأمین کنندگان می‌باشد. حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ به نشانی دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران تحویل نمایند. شرکت در فراخوان حاضر و ارسال پاکت هیچگونه حقی جهت ارجاع کار ایجاد نمی‌نماید.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع و معدنی گل گهر

آگهی مزایده عمومی تجدید شده
شماره ۱۴۰۲/۰۴/ز (نوبت دوم)

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "ضایعات کنسانتره، گندله و سنگ آهن به میزان ۱۶۰۰۰ (شانزده هزار) متریک تن موجود در انبارهای خود واقع در اسکله منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس (بارکو) بندرعباس" را از طریق مزایده عمومی واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مزایده به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را دریافت نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از اقلام مربوطه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۸ مقرر شده است. شایان ذکر است قرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مزایده بایستی عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مزایده تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع و معدنی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی تجدید شده
شماره ۱۴۰۲/۰۸/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "عملیات اجرایی تخریب، بارگیری، حمل و تخلیه سیلوهای بتنی کنسانتره و باطله کارخانه تغلیظ" مجتمع خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۴ در رشته ابنیه و ساختمان از سازمان برنامه و بودجه واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسایت این شرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم برشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلود نمایند. آخرین مهلت تحویل پاکات ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۹ مقرر شده است و حضور در آن الزامی می‌باشد. شایان ذکر است قرمت ضمانت‌نامه‌های شرکت در مناقصه بایستی عیناً مطابق با قرمت ارائه شده در اسناد مناقصه تهیه گردد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

گپ‌وگفت

دیگر حتی نمی‌شود تعمیر کرد!

کیمیا ملکی: مدت‌هاست که دیگر دست بسیاری از مردم از لوازم خانگی نو کوتاه شده و افراد ترجیح می‌دهند کج‌دارومریز با لوازم قبلی سر کنند. این روزها با افزایش نرخ ارز، قیمت‌ها در بازار لوازم خانگی سیر صعودی را طی می‌کند و بر همین اساس مردم اولویت خود را تعمیر لوازم خانگی قرار داده‌اند؛ مگر آنکه دیگر ممکن نباشد و مجبور به خرید کالای نو شوند.

صمت درباره این موضوع به گپ‌وگفت با فرهاد بهشتی، رئیس اتحادیه تولیدکنندگان و تعمیرکاران صنایع برودتی، تهویه مطبوع، لباسشویی و قطعات یدکی تهران پرداخته است.

◉ چرا درخواست افزایش نرخ برای تعمیر لوازم خانگی ازسوی هم‌صنفان شما می‌شود؟

طبق قانون هر ۶ ماه اتحادیه با اعلام وضعیت می‌تواند تقاضای افزایش نرخ داشته باشد. اوایل سال ۱۴۰۱ نرخ جدید خدمات توسط هیات‌مدیره وقت اعلام شد که تقریبا ۲۰ درصد افزایش نسبت به نرخ پیشین داشت، اما این قیمت‌گذاری قبل از زمانی که تورم به شکل کنونی رشد کند، انجام شد. در حال حاضر اعضای اتحادیه به اعضای هیات‌مدیره فشار می‌آورند و اعلام می‌کنند با نرخ‌هایی که اعلام می‌شود، کار کردن برای آنها صرف اقتصادی ندارد، این در حالی است که اگر نرخ افزایش پیدا نکند، کسبه به‌طور ناحق این پول را از مردم می‌گیرند. به‌طور مثال اگر قطعه‌ای کوچک خراب باشد عیبی بر قطعه دیگر می‌گذارند تا بلکه بتوانند هزینه خود و مغازه را در بیاورند.

◉ آیا گرانی لوازم خانگی مردم را به سمت تعمیر لوازم برده است؟

معمولا زمانی که نرخ کالا افزایش می‌یابد، باتوجه به توان خرید، مردم به تعمیر و رفع ایراد لوازم خانگی که در اختیار دارند، گرایش پیدا می‌کنند.

◉ قیمت قطعات لوازم خانگی نیز در سال جاری افزایش یافته است؟

بی‌شک قطعات هم با گرانی لوازم خانگی دچار تغییر نرخ شدند؛ به‌ویژه قطعاتی که در ایران وجود ندارد. برای نمونه انواع بردها به‌صورت استوک و دست دوم تهیه می‌شود و شرکت‌هایی هستند که از کانال‌های مختلف اقدام به واردات قطعات موردنیاز می‌کنند. اگر دستگاهی خارجی باشد بردهای آن به‌سختی و با هزینه‌های بسیار گزاف وارد می‌شود. عموما شرکت‌ها بردهایی را که از گذشته دارند تا جایی که ممکن است، تعمیر می‌کنند.

◉ برای تهیه قطعات کالاهایی که دیگر در بازار نیست با مشکل روبه‌رو هستید؟

شرایط موجود مانند تحریم‌ها تاثیر بسزایی بر صنعت لوازم خانگی داشته است. حدود ۷۰ درصد لوازم خانگی مورداستفاده مردم ال‌جی و سامسونگ است و باتوجه به حجمی که در گذشته از این برندها فروخته شده و به‌طبع بعد از چند سال نیاز به تعمیر و خدمات دارند، برای واردات قطعات کالاهای این برند با مشکل روبه‌رو هستیم و واردکنندگان مجبورند از کانال‌های دیگر مانند امارات و قاچاق این قطعات را وارد کنند.

◉ آیا نرخ خدمات تعمیرکاران لوازم خانگی با افزایش قیمت‌ها در بازار افزایش یافته است؟

در حال حاضر باوجود گرانی لوازم خانگی، اتحادیه تعمیرکاران افزایش قیمتی را لحاظ نکرده و نرخ خدمات تغییری نداشته، اما در تلاش هستیم تا برای امسال تغییر نرخ خدمات داشته باشیم. البته مشاهدات حاکی از افزایش حدود ۱۰ درصدی مراجعه به تعمیرگاه‌ها در سال‌های اخیر است.

◉ قطعات لوازم خانگی قاچاق نیز در بازار وجود دارد؟

کالای قاچاق بسیار بی‌کیفیت و فاقد خدمات پس از فروش است. بیشتر افراد پس از خرید کالاهایی که خدمات پس از فروش نداشته‌اند با مشکلات زیادی روبه‌رو شده‌اند که به اجبار در کمیسیون‌های حل اختلاف به بررسی مشکلات و رفع آنها می‌پردازیم. این کالاها اغلب یخچال، فریزر و کولرهای گازی و روغن‌های تقلبی است.

متاسفانه جعل و تقلب در قطعات این لوازم بسیار شایع است. برای رفع این مشکل باید برای واردات از کارشناسان و متخصصان هر کالایی استفاده شود. متخصصان اتحادیه‌ها می‌توانند کمک دولت باشند تا سرمایه‌های کشور صرف واردات کالاهای مرغوب شود.

تولید به‌تنهایی قادر به بهبود شرایط اقتصادی نیست

مصرف‌کننده، رگ حیات تولید

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

این روزها دائم صحبت از «رشد تولید» است تا شاید چاره‌ای باشد برای خروج از تورم، رکود و تشویق مردم به خرید کالاهای داخلی، اما نمی‌توان تنها به این موضوع بسنده کرد، زیرا تولید به‌تنهایی نمی‌تواند موجب بهبود شرایط اقتصادی شود؛ کما اینکه اکنون تولید وضع خوبی دارد، اما خریدار ندارد! تولید کالا از تامین مواد اولیه تا مصرف‌کننده نهایی یک فرآیند است که اگر یکی از حلقه‌های این زنجیره گم شود، نتیجه مطلوب حاصل نخواهد شد. در دنیا کالا از تولید تا مصرف؛ تا جایی که ذائقه مصرف‌کننده در استانداردسازی یا کیفیت بهتر کالا برای تولیدکننده قابل‌برنامه‌ریزی شود، رصد می‌شود، اما متاسفانه این روند در کشور ما حاکم نیست و چالش‌های بزرگی از جمله قیمت‌گذاری، انحصار، کیفیت و... در این چرخه قرار دارد. صمت در این گزارش به‌مناسبت روز ملی صنعت و معدن به بررسی نقش مهم مصرف‌کننده در تولید محصولات صنفی پرداخته است.

عکس: آیدا فریدی

در دنیا کالا از تولید تا مصرف؛ تا جایی که ذائقه مصرف‌کننده در استانداردسازی یا کیفیت بهتر کالا برای تولیدکننده قابل برنامه‌ریزی شود، رصد می‌شود

مصرف‌کننده را جدی بگیرید!

نظام توزیع کالا و محصولات فرآیندی است که از یک طرف کالا و خدمات چرخه تولید را به‌عنوان محصول نهایی در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌دهد و از طرف دیگر نقدینگی موردنیاز تولیدکننده را فراهم می‌سازد. حالا که شعار امسال «رشد تولید و مهار تورم» تعیین شده، همه بر موضوع رشد تولید تاکید دارند اما رشد تولید مستلزم، رشد فروش است و اقناع مصرف‌کننده کلید اصلی تحقق رشد فروش در بازار هر نوع کالا و خدمات به‌شمار می‌رود؛ بنابراین برای حفظ تولید باید به الزامات زنجیره تولید تا مصرف توجه کرد. از میان این الزامات کیفیت و نرخ تمام‌شده کالا در صدر فهرست قرار می‌گیرند. ارتقای کیفیت مستلزم تولید در فضای رقابتی و از بین بردن انحصار در تولید است. همه این موارد در حالی بیان می‌شود که تولیدکنندگان مدت‌هاست از قیمت‌گذاری دستوری گله دارند و مصرف‌کننده نیز از انحصار می‌نالد، چراکه هر زمان صحبت از انحصار می‌شود یعنی قرار است سفره رانت و فساد گسترده شود، این در حالی است که بازار هرچه بیشتر به سمت رقابت کامل حرکت کند، در کنار ارتقای کیفی، نرخ کالا و خدمات تولیدی نیز کاهش می‌یابد؛ موضوعی که به‌طور مستقیم نفع مصرف‌کننده و مردم را ضمانت می‌کند، اما در شرایط انحصار به‌دلیل نبود هیچ کالای جایگزینی، خواسته عرضه‌کنندگان به مصرف‌کننده تحمیل می‌شود. از سوی دیگر مواد اولیه برخی از تولیدات از خارج تامین می‌شود که با هر بار نوسان نرخ ارز ممکن است دچار افزایش نرخ شود؛ در نتیجه محصولات نهایی نیز افزایش نرخ را تجربه خواهند کرد. به همه این موارد باید تورم و کاهش قدرت خرید مردم را نیز اضافه کرد؛ شهروندانی که حقوق ماهانه آنها دیگر کفاف خرید بسیاری از اجناس را نمی‌دهد و نمی‌توانند نیازهای ثانویه خود را تامین کنند. همین کاهش قدرت خرید مردم که در نتیجه آن محصولات کارخانه‌ها به فروش نمی‌رسد، تاثیر خود را به کارخانه‌ها منتقل می‌کند و در نهایت محصولات به فروش نمی‌رسند و تولیدکننده مجبور به تعدیل کارکنان یا تعطیلی کارخانه می‌شود.

کارخانه بدون «تحقیق و توسعه»،صنعت نیست

علی توسطی، رئیس اتاق اصناف تهران درباره تاثیر نیازسنجی از بازار پیش از تولید به صمت گفت: یکی از اصول بازاریابی، ذائقه‌سنجی است.

در اصل ذائقه‌سنجی هنر یک تولیدکننده است. تولیدکنندگان باید این توان را داشته باشند که کالای خود را برمبنای نیازهای واقعی و سلیقه مخاطبان تولید کنند، اما متاسفانه عدم موفقیت ما در صادرات محصولاتی چون زعفران و پسته به این موضوع بازمی‌گردد که هنوز نتوانسته‌ایم سلیقه مشتریان اروپایی را در بسته‌بندی محصولات در نظر بگیریم؛ در نتیجه محصولات باکیفیت ما به کشورهای دیگر می‌رود و در آنجا بسته‌بندی و از همانجا صادر می‌شود.

وی با بیان اینکه در دنیا قبل از تولید یک محصول ابتدا نیازسنجی صورت می‌گیرد، افزود: شرکت‌های برتر به‌دلایل مختلف نظرسنجی می‌کنند که اگر تغییر ذائقه‌ای به‌وجود آمده، زودتر کشف شود تا در تولیدات بعدی در نظر گرفته شود.

مخاطب‌سنجی موجب می‌شود تولیدکننده کیفیت و کمیت کالای خود را در فصول مختلف تغییر دهد، اما متاسفانه این مورد در کشور ما بسیار به‌ندرت دیده می‌شود.

در کشور ما کالا بدون نیازسنجی و توجه به سلایق مشتری تولید می‌شود و به حق‌انتخاب مصرف‌کننده توجهی نمی‌شود؛ مانند آنچه در صنایع خودروسازی می‌گذرد. البته این نقص تا حدودی در همه تولیدات وجود دارد؛ از خودرو که از آن نام برده شد تا پوشاک و... .

▣ قوانین تغییر کند؟

رئیس اتاق اصناف تهران درباره مبارزه با قاچاق اظهار کرد: در راستای مبارزه با قاچاق این کار باید در وهله اول در مبدأ انجام شود، اما در روندی برعکس، سختگیری‌ها در بخش خرده‌فروشی صورت می‌گیرد و توان اینکه در مبادی ورودی به کشور این کار را انجام دهیم، نداریم.

در حوزه پارچه، پوشاک و کفش در داخل کشور محصولات خوب و باکیفیتی تولید می‌شود و نیازی به واردات این کالاها نیست، زیرا با واردات این قبیل کالاها یا برخی از لوازم لوکس نرخ ارز تحت تاثیر قرار می‌گیرد. همچنین در قانون به واردات کالاهای تحریمی که در کشور تولید نمی‌شود و ناگزیریم با دور زدن تحریم آنها را وارد کنیم عنوان قاچاق اطلاق می‌شود؛ بر همین اساس مسئولان باید قانون را درباره این نوع محصولات تغییر دهند.

▣ انحصار و ایجاد فساد

توسطی وجود انحصار را یکی از دلایل شرایط موجود تولید محصولات دانست و گفت: یکی از دلایل شرایط موجود این است که رقابت واقعی نیست و انحصار وجود دارد و در هر جایی که انحصار به‌وجود می‌آید، فساد اتفاق می‌افتد، این در حالی است که اگر مردم حق‌انتخاب داشته باشند، بی‌شک تولیدکنندگان نیز مجبور می‌شوند که خود را روزآمد کنند. رئیس اتاق اصناف تهران ضمن تاکید بر لزوم وجود بخش تحقیق و توسعه در هر واحد تولیدی اظهار کرد: اگر کارخانه‌ای واحد تحقیق و توسعه نداشته باشد، هیچ‌وقت نمی‌تواند خود را صنعت بنامند. هنگامی یک مجموعه تبدیل به صنعت می‌شود که بخش تحقیق و توسعه داشته باشد، اما متاسفانه ما عموما به اصل نیازسنجی اعتقادی نداریم و معمولا در صادرات محصولات با شکست مواجه می‌شویم، زیرا تولیدکنندگان ما نمی‌توانند خود را با نیاز روز تغییر دهند.

در شرایط انحصار به‌دلیل نبود هیچ کالای جایگزینی، خواسته عرضه‌کنندگان به مصرف‌کننده تحمیل می‌شود

مصرف‌کننده جواهری که به تولیدکننده ارزش می‌دهد

اکبر پازوکی، رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی ضمن تاکید بر نقش پررنگ مصرف‌کننده در تولید محصولات به صمت گفت: مصرف‌کننده جواهری است که به تولیدکننده ارزش می‌دهد و اگر نباشد تولید مواد اولیه و کالای نهایی، تولیدکننده، خدمات پس‌از فروش، اقتصاد و مالیات هیچ یک معنا ندارد. در کل اگر مصرف‌کننده نباشد، تولیدکننده‌ای وجود نخواهد داشت.

امروز مردم خودشان کارشناس هستند، چراکه هنگام خرید یک محصول با بیان خواسته‌ها و سلایق خود تولیدکننده را در تولیدات بعدی راهنمایی می‌کنند. وی با اشاره به تاثیر نیازسنجی بر وضعیت تولید، اظهار کرد: اگر تولیدکننده کالایی را تولید کند که در آن به سلایق مردم و نیازهای آنها پاسخ داده نشود، قطعا محکوم به فنا است.

اگر کشوری مانند کره در صنعت لوازم خانگی انقدر خوب ظاهر شده، به دلیل این است که ابتدا کشور مقصد خود را مشخص و سپس اقلیم‌شناسی و سلیقه‌شناسی کرده و در نهایت باتوجه به موارد به‌دست آمده به تولید کالا پرداخته است. متاسفانه ما یک برنامه راهبردی کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت برای سلیقه مردم در صنعت لوازم خانگی نداشتیم، اما از سال ۹۶ به بعد شاهد برقراری ارتباط خوبی بین دانشگاه و شرکت‌های دانش‌بنیان با تولیدکنندگان بوده‌ایم که به‌واسطه آن اتفاقات خوبی رقم خورد. متاسفانه پیش از این چنین روندی حاکم نبود که در نتیجه آن شاهد از بین رفتن شرکت‌هایی چون ارج و آزمایش بودیم.

▣ باید به سلیقه مردم پاسخ داده شود

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی ضمن تاکید بر اینکه باید به سلیقه مردم پاسخ داده شود، افزود: اگر قرار است رشد تولید رخ دهد، باید زیرساخت‌های آن فراهم شود. رهبر معظم انقلاب همواره بر امنیت اقتصادی، دلارزدایی و افزایش قدرت پول ملی تاکید دارند، اما در نهایت تدبیری برای آن در نظر گرفته نمی‌شود. باید در نظر گرفت که شرکت کوچکی که لوازم خانگی تولید می‌کند آیا می‌تواند سلیقه مردم را تامین کند؟ اگر نمی‌تواند باید به دنبال سرمایه‌گذاری یا تکنولوژی جدید بود. در حقیقت تا زمانی که به سلیقه مصرف‌کننده توجه نکنیم، نمی‌توانیم تولیدات را اصلاح کنیم.

وی با اشاره به وفور لوازم خانگی قاچاق در بازار گفت: امروزه کالای قاچاق به‌وفور در کشور یافت می‌شود. اگر قرار است از ورود کالای قاچاق جلوگیری شود، بهتر است دولت، وزارت صمت، بانک مرکزی و تولیدکننده جلساتی برگزار کنند و در توانایی تولیدکننده را بسنجند. تولیدکننده لوازم خانگی فولاد را در بورس با دلار می‌خرد و در نهایت نیز باید برای تامین نیاز خود به سراغ بازار آزاد برود. همچنین معمولا تامین ارز تولیدکنندگان حدود ۲ ماه زمان می‌برد. اگر قرار به حمایت است، نباید اینقدر زمان صرف شود تا کالا در گمرک از بین برود و تولید با مشکل روبه‌رو شود.

از سوی دیگر کاهش نرخ ارز بر نرخ لوازم خانگی قاچاق اثر داشته، اما درباره کالاهای داخلی باتوجه به زمان‌بر بودن تخصیص و تامین ارز، کاهش نرخ ارز باید چند ماه تداوم داشته باشد تا روی قیمت‌ها اثر بگذارد که متاسفانه همین موضوع خود بر محبوبیت کالای قاچاق می‌افزاید. در مجموع اگر نرخ ارز حداقل ۶ ماه ثابت بماند، می‌توانیم از تولیدکننده بخواهیم نرخ محصول خود را ثابت نگه دارد.

▣ خبری از انحصار نیست

پازوکی درباره وجود انحصار در حوزه لوازم خانگی اظهار کرد: در صنعت لوازم خانگی زمانی می‌توان از انحصار صحبت کرد که کمتر از ۵ تولیدکننده داشته باشیم. در این صنعت انحصار وجود ندارد، بلکه موضوع عدم انطباق بازار جهانی با بازار داخلی در زمینه سلیقه مردم است. در واقع مشکل ما برنامه‌ریزی برای تولید کالای روزآمد است، چراکه هزینه آن سنگین است.

▣ گرانی در راه است؟

رئیس اتحادیه فروشندگان لوازم خانگی در پیش‌بینی خود از وضعیت بازار لوازم خانگی در ماه‌های آینده و احتمال افزایش نرخ کالاها اعلام کرد: هیچ تولیدکننده‌ای خواستار افزایش نرخ نیست، چراکه بازار خود را از دست می‌دهد. قطعا اگر نرخ مواد اولیه و ارز افزایش پیدا نکند، قیمت تولیدات لوازم خانگی نیز ثابت خواهد ماند.

پازوکی با بیان اینکه اگر نرخ کالا در بازار درصدی کاهش یافته، به‌دلیل ازخودگذشتگی فروشندگان لوازم خانگی است، بیان کرد: میزان سود قانونی فروش لوازم خانگی در بخش محصولاتی مانند یخچال، تلویزیون و... ۵ درصد است و اگر مبلغی از نرخ این لوازم خانگی در بازار کاهش پیدا کرده، مربوط به این ۵ درصد می‌شود که فروشندگان لوازم خانگی برای رونق بخشیدن به بازار آن را نادیده گرفته‌اند.

این از خودگذشتگی و تلاش برای رونق‌بخشی به بازار لوازم خانگی تازگی ندارد و فعالان این صنف در گذشته نیز با برگزاری برخی جشنواره‌ها یا فروش اقساطی خواستار کمک به مردم برای افزایش قدرت خرید و همچنین چرخیدن چرخ این بازار بوده‌اند.

سخن پایانی

جان کلام اینکه اگر خریدار وجود نداشته باشد، هیچ رشد تولیدی باعث بهبود اوضاع اقتصادی نخواهد شد و برای افزایش فروش نیز رفع نیاز و در نظر گرفتن سلایق مصرف‌کننده قبل تولید یک محصول اهمیت دارد؛ اما متاسفانه در کشور ما تولیدکننده بدون در نظر گرفتن ذائقه مشتری یک محصول را تولید می‌کند و در بسیاری از محصولات به‌دلیل انحصار ایجادشده مصرف‌کننده ناچار به خرید است، اما تولیدکنندگان و دولت بدانند که مسیر پیشرفت در تولید و صادرات این نیست!

عکس: صمت

فعالان صنعت مبلمان از مشکلات تولید و بازار می‌گویند

صندلی لرزان زیر پای مبل‌سازان ایران

گروه بازار و اصناف
editor@smtnews.ir

اعضای اتحادیه درودگران و مبل‌سازان تهران و عده‌ای از تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان فعال در این صنف گرد هم آمدند تا با بررسی شرایط روز تولید و بازار به تشریح چالش‌ها و موانع پیش‌روی اهالی این صنف بپردازند. در میزگردی که توسط خبرگزاری ایلنا برگزار شد، علیرضا عباسی، رئیس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان، در تشریح وضعیت کنونی این صنعت، گفت: براساس آمارها، صنعت مبلمان حدود ۱۰ درصد از اشتغال کشور را به خود اختصاص داده است، بنابراین صنعت مبلمان به‌دلیل زودبازده بودن اهمیت خاصی در بخش اشتغالزایی دارد و مانند کشورهای ترکیه، تایلند و ... که صاحبنام در صنعت مبلمان، هستند، باید توجه ویژه‌ای به این صنعت شود.

مشکلات تولیدکنندگان این صنف به ۲ دسته داخل و خارج سازمانی تقسیم می‌شود؛ مشکلات داخل سازمانی بسیار زیاد است، اما تهدیدات خارج سازمانی از جمله «قوانین ناصحیح مالیاتی، قوانین نادرست بیمه و عدم‌نظارت دستگاه‌های ناظر بر توزیع مواد اولیه» چالش‌های ما را بیشتر کرده است

انحصار در تامین مواد اولیه به بهانه حمایت از تولید

علیرضا عباسی ـ رئیس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان: تولیدکنندگان صنف مبلمان و درودگران با چالش‌های زیادی مواجهند و به هر نحوی بوده، توانسته‌اند این صنعت را تا امروز سر پا نگه دارند. باتوجه به این شرایط، تولیدکنندگان مبل به جایی رسیده‌اند که توانی برای ادامه ندارند و مسئولان هم توجه لازم را به این صنعت سبک و زودبازده نمی‌کنند. همچنین در عملکرد دستگاه‌های نظارتی بر بخش‌های تامین و توزیع مواد اولیه این صنعت، دچار ضعف جدی هستیم. برای اینکه صنعت مبلمان جان بگیرد، پیشنهاد ما به دولت این است که ضمن آزاد کردن واردات مواد اولیه، از تولیدکننده‌های داخلی مواد اولیه نیز حمایت کنند، یعنی مالیات از آنها نگیرند و همچنین ارزش‌افزوده را از روی مواد اولیه بردارند. شناسه‌دار شدن کالا بی‌معنی است درباره مشکل قانونی پیش‌آمده برای تولیدکننده‌های مستقر در شهرک صنعتی باید بدانید که طرح ساماندهی مشاغل مزاحم این بوده است که زمین‌هایی با نرخ متری هزار تومان به تولیدکننده‌ها بدهند تا از شهر بروند و در آنجا فعالیت کنند که در ادامه، تعدادی از خریداران، هیات‌امنایی در ۲ شهرک چهاردانگه و خاوران تشکیل دادند که همراه با تخلفاتی پیش رفته است. حدود ۲ سال پیش، اتحادیه به اقامه دعوا برخاست و پرونده در فرآیند قضایی است. اگر این حکم قضایی به‌نفع ما شود، اموالی که این هیات‌امنا در اختیار خود گرفته، به‌اصطلاح رد مال می‌شود و این سرمایه می‌تواند برای آبادانی شهرک‌ها هزینه شود. به‌عبارت دیگر، با رفع این مشکل قانونی، مشکلات زیرساختی شهرک‌ها رفع می‌شود.

از سوی دیگر، به بهانه حمایت از تولید داخلی، تامین مواد اولیه، انحصاری شده است و در واقع، بین تامین‌کننده‌ها و تولیدکنندگان محصول نهایی یک‌سری دلال و واسطه حضور دارند و در نهایت، مواد اولیه با چند برابر نرخ به‌دست تولیدکننده محصول نهایی می‌رسد. پیشنهاد تولیدکننده‌ها به دولت این است که واردات مواد اولیه را آزاد کنند. به‌عنوان یک کارشناس می‌گویم اگر این کار را نکنند، تولید روزبه‌روز به عقب می‌رود. از سوی دیگر، تاکید داریم باید مالیات را از روی مواد اولیه داخلی بردارند و از آن طرف، واردات هم آزاد باشد که برای تولیدکننده داخلی هم انحصار ایجاد نشود.

عدم‌نظارت بر توزیع مواد اولیه

رامین علیزاده ـ فعال صنعت مبلمان: مشکلات تولیدکنندگان این صنف به ۲ دسته داخل و خارج سازمانی تقسیم می‌شود؛ مشکلات داخل سازمانی بسیار زیاد است، اما تهدیدات خارج سازمانی از جمله «قوانین ناصحیح مالیاتی، قوانین نادرست بیمه و عدم‌نظارت دستگاه‌های ناظر بر توزیع مواد اولیه» دامنگیر ما شده است.

ما هنوز فرهنگ پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده را در جامعه ترویج نداده‌ایم، پس چطور دریافت مالیات آن هم از تولیدکننده‌ها را آغاز کرده‌ایم؟ وقتی در جامعه هنوز از نظر ذهنی آمادگی پرداخت مالیات بر ارزش‌افزوده وجود ندارد، مشخص است که تولیدکننده برای پرداخت مبالغ خود تورم ایجاد می‌کند و در ابتدای چرخه دودی ایجاد می‌شود که چشمان همه را می‌سوزاند. به‌طورمثال، چوب وارداتی که به‌ناچار و به‌محض ورود به کارخانجات تولیدی، باید بیمه ۳۰ درصدی بپردازد و با معافیت مالیاتی خداحافظی کند و این دوگانگی چالش‌برانگیز است.

از سوی دیگر، از زمانی که طرح تنفس جنگل در دی ۹۲ اجرا شده، به‌گفته مسئولان منطقه، قطع درختان تا ۲,۵برابر افزایش پیدا کرده است و به‌خاطر قاچاق بودن، این موضوع در صنعت مبلمان پدیدار نیست و عمده آن تبدیل به زغال‌صادراتی می‌شود. اگر دولت در امر جلوگیری از قاچاق درختان ناتوان است، از بخش خصوصی کمک بگیرد. بنده به‌عنوان عضو کوچک خانواده صنعت چوب می‌گویم که چرخ ما مدتی است، درست نمی‌چرخد؛ لطفا چوب لای چرخ ما نگذارید.

به‌دلیل مدیریت ناسالم مسئولان در گذشته در قبال قطع بی‌رویه درختان وارداتی شده، مواد اولیه این صنعت است، پس چرا مالیات ارزش‌افزوده به آن تعلق می‌گیرد؟! به ما می‌گویند که چون چوب به‌صورت «گرده بینه» وارد نمی‌شود، بنابراین مواد اولیه نیست. سوال بنده این است که آیا ناتوانی دولت در شناخت آفات درختان قطع‌شده در بدو ورود به کشور راهی ندارد که صورت‌مسئله را پاک می‌کنند؟ پیشنهاد ما این است که دولت نمایندگان خود را برای تشخیص آفات درختان در مجاری ورودی مستقر کند و حقوق آنها را از واردکننده‌های چوب مطالبه کند. از آن طرف هم، مالیات ارزش‌افزوده اخذ نشود و هم ضایعات برش چوب‌ها در کشور (چیپس‌چوب) در اختیار تولیدکننده‌های MDF و نئوپان قرار بگیرد.

از سوی دیگر، در همه‌جای دنیا نمایندگانی از صنایع مهم آن کشور در تمامی تصمیم‌گیری‌های دولتی دخالت دارند، اما ما به‌عنوان یکی از برترین صنایع کشور که بیش از ۱۰ درصد اشتغال را هم در خود جای داده‌ایم، هیچ نماینده‌ای از از جنس اصناف در دولت نداریم و نظرات ما در محل تصمیمات کشور جایگاه و کرسی ندارد و عده‌ای با آگاهی‌های مختصر خود می‌برند و می‌دوزند و این سیکل معیوب همچنان ادامه دارد. از طرفی، دولت تصمیم دارد که صنایع کوچک را در کنار هم به صنایع بزرگ و بنگاه‌های اقتصادی بزرگ تبدیل کند که کاری زیباست، چرا که اگر قرار باشد صادرات رونق بگیرد، نیاز به قدرت داریم و این قدرت نزد کارخانجات است، نه کارگاه‌ها. اما مسئله اینجا است که هنرمند منبت‌کار و معرق‌کار چوب در کارگاه کوچک خود بیمه ۱۰ درصدی می‌پردازد و از پرداخت مالیات معاف است، اما ما و واردکننده پارچه مبلمان هستیم.

ضمن اینکه، سطح کیفی مواد اولیه رنگی را که تولیدکننده‌های ما نیاز دارند، تولیدکننده‌های رنگ نمی‌توانند پوشش بدهند، بنابراین بحث از بین بردن تورم نمی‌تواند فقط در حد یک شعار باقی بماند. بسیاری از جاهای دنیا به تولیدکننده سوبسیدهای نهان می‌دهند که در نرخ تمام‌شده محصول کاملا خود را نشان می‌دهد.

به‌عنوان مثال، ترکیه با عزمی ملی در ۱۵ سال مانده است. در بخش دانش فنی تولید کمابیش مشکلی در کشور نداریم و فعالانی مشغول کار هستند که از قدیم در این صنف بوده‌اند و این نسل هم ادامه‌دهنده نسل‌های قبلی در صنعت چوب هستند. با این وجود، در تامین مواد اولیه از نظر چوب کشوری فقیر هستیم؛ یعنی داشته‌های جنگلی ما بسیار پایین است.

از نظر صنعت نساجی که بخش بزرگی از آنها پارچه‌های مبلمان را تولید می‌کنند هم، قوی نیستیم اخیر صنعت مبلمان را از رده ۱۵ تا ۲۰ صنایع خود به رده پنجم صنعتی خود رساند، یعنی الان جزو ۴ تا ۵ کشور در دنیا است که تولیدات صادراتی دارد و صاحب‌سبک است. در حالی که ما در بخش صادرات مسئله داریم، هرچند برخی تولیدات ما کمتر از محصولات ترکیه نیست، اما به‌شدت قوانین صادراتی دست‌وپای ما را بسته است.

مشکل تهیه مواد اولیه و قطع برق

شهاب علی‌نیا ـ تولیدکننده مبلمان: یکی از مشکلات، تهیه مواد اولیه است که همه درگیر آن هستیم، یعنی پیش از این، چون تولید ما زیاد بود، بیش از ۲هزار متر چوب دپو برای مصارف شخصی داشتیم، اما به‌دلیل اینکه تقریبا بیش از ۱۰برابر نرخ مواد اولیه چوب بالا رفته است، توان خرید نداریم و بنابراین در حجم‌های کم چوب را تهیه می‌کنیم. یکی از دلایل هم این است که در واردات مواد اولیه دلالی زیاد است و از دست ما تولیدکننده‌ها و اتحادیه‌های مربوطه نیز خارج است؛ یعنی کسانی چوب وارد می‌کنند که بین ۵۰ تا ۱۰۰ درصد گران‌تر از کشور مبدأ به ما چوب را می‌فروشند.

مشکل دیگر ما در حوزه برق است که در هفته یک تا ۲ بار قطع می‌شود و می‌بینم که در ۳ کارخانه فعالی که داریم، حدود ۱۵روز در ماه باید حقوق کارگر بدهیم، در حالی که کار نکرده‌ایم. جالب اینکه از ۱۱ ظهر تا ۱۱ شب این قطعی برق‌ها طول می‌کشد؛ آن هم در شرایطی که اطراف شهرک‌های صنعتی ما زمین خالی زیاد است و به‌راحتی می‌توانند انرژی خورشیدی را جایگزین یا از طریق تعاونی‌ها یا اتحادیه به واحدهای ضعیف کمک کنند که موتوربرق‌های گازی یا دیزل را تهیه و مشکل برق را به‌نحوی رفع کنند.

از دیگر مشکلاتی که برای ما تولیدکننده‌های صنایع کوچک وجود دارد، تولیدکننده‌های زیرپله‌ای که عمدتا جواز و استاندارد هم ندارند، هستند که تولیدات ما را کپی می‌کنند؛ در حالی که کلیه کالاهای ما شناسه‌دار و ثبت‌شده است، اما با هزینه کمتر و بدون مالیات مشابه محصولات ما را با کیفیت پایین‌تر می‌فروشند و گلایه‌ها و شکایات ما هم راه به‌جایی نمی‌برد.

در بخش چوب و پارچه، کشوری فقیر هستیم

بابک رنجبر ـ از فعالان صنف مبل و درودگران: حدود ۲۵ سال است در صنعت چوب فعالیت دارم و تولیدکننده مبلمان خانگی هستم و در شهرک صنعتی ارس و همچنین در تهران مشغولم و حدود ۶۰ نفر کارگر به‌صورت مستقیم و ۲۵ نفر هم به‌صورت غیرمستقیم با من همکاری دارند.

در حقیقت، ما در بخش مواد اولیه صنعت چوب در کشور فقیر هستیم؛ آن هم به دلیل تکنولوژی‌هایی است که به‌صورت کامل وارد نشده و بنابراین ناقص

گاهی وزارت صنعت، معدن و تجارت بدون گرفتن نظر کارشناسان و متولیان صنف، تصمیماتی می‌گیرد که به‌ضرر فعالان صنف تمام می‌شود

تصمیم‌گیری بدون نظرخواهی از اصناف

سیدهادی علوی ـ فعال حوزه تولید و توزیع مبلمان راحتی: مشکلی که اواخر گریبان ما را گرفته، این است که وزارت صنعت، معدن و تجارت، بدون گرفتن نظر کارشناسان و متولیان صنف خود تصمیماتی می‌گیرد که به‌ضرر ما تمام می‌شود.

به‌عنوان‌مثال، الان اگر شرکتی بگوید، می‌تواند پارچه داخل را تامین کند، ممنوعیت واردات اعمال می‌کنند، در حالی که باید متولی صنف، واردکننده‌ها و دیگر تشکل‌ها را دعوت و نظرخواهی کنند، یعنی وقتی این متولیان اعلام می‌کنند که فلان شرکت مدعی، شرکت خوبی است، اما نمی‌تواند نیاز کشور یا استان را تامین کند، باید بر آن اساس تصمیم‌گیری شود، نه اینکه برای مثال با یک ادعا، به‌سرعت جلو واردات پارچه نامبرده را بگیرند.

به‌عبارت دیگر، اگر قرار است جلو واردات کالایی گرفته شود، وقتی متولی صنف می‌گوید، تشخیص می‌دهم به‌دلیل عدم‌توان تامین، نرخ در داخل بالا می‌رود، پس قاعدتا نباید جلوی واردات گرفته شود.

بنابراین، بخش دولتی باید در بحث تصمیم‌گیری‌ها متولیان صنف را مشارکت دهد و از نظرات آنها استفاده کند.

از سوی دیگر، پارچه‌ای که در گذشته از چین وارد می‌شد، با هزینه‌های گمرک و ... که به آن می‌خورد، باز هم ارزان‌تر از تولید داخل به‌دست ما می‌رسید! در حالی که محصول داخلی باید ارزان‌تر باشد.

بنابراین، با چنین تصمیماتی که متولیان صنف در آن دخیل نیستند، خطر حذف تولید وجود دارد که به‌دلیل بالا بودن هزینه‌های تولید و عدم‌همخوانی دخل و خرج است.

صدور مجوز بدون برنامه‌ریزی

شعبان ابراهیمی ـ بازرس اتحادیه درودگران و مبل‌سازان تهران: در حوزه درودگران و مبل‌سازان ۱۸ رسته شغلی داریم و یکی از دیگر مشکلاتی که در این میان با آن روبه‌رو هستیم، صدور جواز از سوی سازمان‌های مربوطه است، بدون اینکه مطالعه یا برنامه‌ریزی در این رابطه کرده باشند، یعنی کسی که اقدام به گرفتن مجوز می‌کند، باید حداقل با اصول کار آشنا باشد، چون یک کار فنی است، اما الان حدود ۱۰ تا ۱۲هزار نفر فعال بدون پروانه داریم و به‌دلیل ترس از دارایی، بیمه، شهرداری و ... تا به‌سراغ آنها نرویم، برای گرفتن جواز و پروانه مراجعه نمی‌کنند.

همچنین ۳,۲ شهرک اقماری داریم که در حومه تهران فعالیت می‌کنند و هیچ‌گونه نظارتی روی آنها نمی‌شود.

به‌عبارتی، نه‌تنها در حوزه مواد اولیه، بلکه در بخش شهرک‌ها هم هیچ ارگانی وظیفه خود را انجام نمی‌دهد. متاسفانه به‌دلیل رانت‌هایی که در کار وجود دارد، حتی از طریق اتحادیه هم نمی‌توانیم برخی مسائل را پیگیری کنیم و به نتیجه برسیم، به‌ویژه اینکه ارگان‌های مختلفی در کارهای این شهرک‌ها دخیل هستند.

یادداشت

جنگ مسکن با مشکلات

محمد انوشه‌ئی
خبرنگار حوزه مسکن

بـازار مسـکن به‌عنوان یکـی از بزرگ‌ترین بازارهای اقتصادی در جهان، از رونق بسـیاری برخوردار است. در بازار مسکن، قیمت‌ها بسته به عوامـل مختلفی مانند موقعیت جغرافیایی، اقتصـاد منطقه، عرضـه و تقاضا، ارزش ملک و شـرایط بازار متغیر می‌شـوند. در بسـیاری از کشورها، بازار مسکن به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بخش‌هـای اقتصـادی، تحت‌نظـارت دولت و نهادهای مرتبط قرار می‌گیرد.

باتوجـه به اهمیـت بازار مسـکن، دولت‌ها و نهادهـای مرتبط در سـطح جهانـی و ملی سـعی در مدیریت و کنترل این بازار دارند. این تلاش‌ها به‌منظور تنظیم و کنترل نرخ افزایشی نرخ مسـکن، تسـهیل در دسترسی به مسکن با نرخ مناسـب، بهبود شـرایط بـازار، کاهش نابسـامانی بازار ملک و رفـاه اجتماعی افراد و خانواده‌ها انجام می‌شـود. بازار مسکن در ایران در چند سـال اخیر با مشـکلات زیادی مواجه شده است. در سال‌های اخیر، نرخ مسکن بسیار افزایش یافته و باعث شـده تا برای بسـیاری از خانواده‌هـا امـکان خریـد یا اجاره مسـکن از دسـترس خارج شـود. این مشکل سبب شده است تا بسـیاری از خانواده‌ها به‌دنبال مسکن مناسـب در مناطـق حاشـیه‌ای و روسـتایی باشند. متاسفانه بازار مسکن در ایران به دلایل مختلفی نابسـامان است. افزایش نرخ تورم در ایـران، باعث افزایش نرخ مـواد اولیه و هزینه سـاخت مسکن شـده اسـت. باتوجه به رشد جمعیت و نبود برنامه‌ریزی مناسـب در حوزه ساخت‌وسـاز، عرضه مسکن در سال‌های اخیر نسـبت به تقاضا بسـیار کاهش داشته است و اوضاع خوبی را سپری نمی‌کند. باتوجه به اینکه بخـش قابل‌توجهـی از جمعیت ایران با درآمد کم و متوسـط روبه‌رو هسـتند، تولید مسکن مناسـب برای این گروه از جامعه به نحو کافی پیگیری نشـده است. وجود مشکلات در نظام قانونی و اجرایی مرتبط با حوزه ساخت‌وساز و نوسانات ارزی و تحریم‌های اقتصادی نیز باعث کاهش سـرمایه‌گذاری در حوزه ساخت‌وساز و افزایش نرخ مواد اولیه شده که شرایط را بیش از پیش سـخت‌تر کرده اسـت. مشکلات بازار مسـکن، نیاز به برنامه‌ریزی و مدیریت مناسب در حوزه ساخت‌وسـاز، توسعه زیرساخت‌های مسـکن، اصلاح نظام قانونـی و اجرایی، تامین منابع مالی مناسـب و افزایـش همکاری‌های دولـت بـا بخش خصوصـی دارد. بـازار اجاره نیـز به یکی از مهم‌ترین عواملی تبدیل شـده که افزایش قیمت‌هـا و التهاب بازار را رقم زده اسـت. برخی مشـکلات بازار اجاره مسکن در ایـران به‌دلیل وجود قوانین نامعلوم و ناکارآمد اسـت. به‌عنوان‌مثال، نبود تعـارض اصولی در قوانیـن و عدم‌تعهـد به حقوق مسـتاجران از جمله مشـکلاتی اسـت که باعث تبدیل بازار اجاره به یک بازار ناپایدار شـده اسـت. باتوجه بـه چنین موضوعاتی، نیـاز به اصلاح قوانین و نظـام اجرایـی در حوزه اجاره مسـکن، تامین حقوق مسـتاجران، توسـعه زیرسـاخت‌های مسـکن اجاره‌ای، تامین منابع مالی مناسـب برای سـاخت و توسـعه مسـکن و تعامل موثر بیـن دولت، بخش خصوصـی و مردم ضروری اسـت. برای رفع التهـاب در بازار اجاره، نیاز به تلاش‌های گسترده و هماهنگ از طرف دولت، سازمان‌های مرتبط و جامعه هست. به‌طورکلی، باتوجه به اهمیت مسـکن و تاثیر آن بر زندگی افراد، پیشـرفت در حوزه بازار اجاره مسکن در ایران بسـیار حیاتی اسـت. در نتیجه، در ابتدا بهتر است مسئولان برای هموارتر شدن اوضاع، بسـترهای اقتصادی موجـود را هموار کنند تا بازارهـای مختلف از جمله مسـکن یک نفس راحت بکشند.

در بررسی نقش وزارت صمت در تسهیل روند ساخت‌وساز نمایان شد

صنعت ساختمان، چشم‌انتظار توسعه

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان یکی از وزارتخانه‌های تاثیرگذار در حوزه مسکن در کشور، برای تنظیم و توسـعه این بازار، اقداماتی نظیر: «اجرای طرح‌های برنامه‌ریزی‌شده در حوزه مسکن، تنظیم بازار و محدود کردن تورم، ارتقای کیفیت ساخت‌وسـاز، تنظیم نرخ مواد اولیه، توسـعه بازار اجاره مسکن با تنظیم قوانین و مقررات و...» انجام می‌دهد.

در کل، وزارت صنعت، معدن و تجارت با انجام این اقدامات و سیاسـت‌ها به‌منظور توسعه و بهبود بازار مسـکن در کشور، سعی در رفع مشکلات و ایجاد شرایط مناسب برای عرضه و تقاضای مسکن دارد، اما متاسفانه این تلاش‌ها در چند سال اخیر آن‌طور که باید و شاید به کمک مردم نیامده است.

صنعت سـاختمان یکی از صنایع مهم و پررونق در اقتصاد کشـورها و دارای ارتباطات وابسـته با صنایع دیگری مانند فولاد، سیمان و... است. با این حال، همان‌طور که اشاره شد، سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه صنعت ساختمان در برخی موارد به نتایج مطلوب نرسیده که صمت در این گزارش دلایل آن را بررسی کرده است.

عکس: آیدا فریدی

ضرورت همکاری وزارت صمت با بخش خصوصی

در کل، صنعت سـاختمان یکـی از صنایع پیچیده و چندبعدی اسـت و برای رسـیدن به نتایج مطلوب، نیـاز به هماهنگـی بین بخش خصوصـی و عمومی، اجـرای صحیح سیاسـت‌ها و مقـررات و حمایت از بازار مسـکن باتوجه به شـرایط جامعه و بـازار دارد. اگرچـه وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت در زمینه صنعت ساختمان سیاست‌هایی را تدوین کرده است، امـا اجرای صحیح این سیاسـت‌ها همیشـه به‌دلیل موانعی مانند افزایش نرخ مـواد اولیه، عدم‌هماهنگی و همـکاری بیـن وزارتخانه‌هـا، نقـص در نظارت و اجـرای قوانین و مقررات، نبود شـفافیت، مشـکلات زیرساختی و تغییرات سیاسی و اقتصادی به‌طورکامل انجام نگرفته، در نتیجه باعث کاهش تولید مسـکن و عدم‌رفع نیازهای مسکن در جامعه شده است.

هماهنگـی بین وزارت صنعت، معـدن و تجارت و بخش خصوصی، به‌ویژه در زمینه صنعت ساخت‌وساز، بسـیار مهم اسـت. در واقع، هماهنگی و تعامل موثر بیـن دولـت و بخش خصوصـی، به‌عنوان ۲ شـاخه اصلـی اقتصاد در کشـور، باعـث ارتقـای کیفیت و کارآیی می‌شـود. وزارت صنعـت، معدن و تجارت در حالی که سیاسـت‌های خود را تدوین می‌کند، باید با بخش خصوصی همکاری داشـته باشـد و سعی کند، با ارائه اطلاعات و مشـاوره‌های لازم، بخش خصوصی را در راسـتای توسـعه صنعت ساخت‌وسـاز، هدایت کند. همچنین، برای پیشـرفت صنعت ساخت‌وسـاز، همـکاری و هماهنگی بین بخـش خصوصی و دولت در زمینه‌هایی مانند توسعه زیرساخت‌ها، تامین منابع مالی و تسـهیلات بانکی و تسهیل در اخذ مجوزهای لازم، بسـیار اهمیـت دارد. به‌طورکلـی، هماهنگی و تعامل موثر بین دولت و بخش خصوصی، در راسـتای توسـعه صنعت ساخت‌وسـاز، به‌عنوان یکی از عوامل اصلی موفقیت در این زمینه، بسیار حائزاهمیت است.

تعلل در اجرای طرح جهش تولید

ایرج رهبر، رئیس انجمن انبوهسـازان اسـتان تهران به صمت گفت: بخش مسـکن در ایران با مشـکلاتی زیـادی مواجه اسـت. یکی از مهم‌ترین مشـکلات این بخش، نرخ بالای مصالح سـاختمانی است که قرار بود در تعامل با وزارت صمت، نرخ مصالح ساختمانی با یک ثبات نسـبی معقول همراه باشد. موضوع کارت مصالح ساختمانی به سازندگان یا خرید مستقیم از کارخانجات مطرح شـد که هیچ‌کدام شکل اجرایی به خود نگرفت. در عوض، مصالح وارد بورس شـد. باید توجه داشت که ماهیت بورس، سـودآوری است و در این فرآیند مصالح ساختمانی با افزایش نرخ مواجه شدند.

وی در ادامه افزود: مشـکل دیگری کـه وجود دارد، تعلل در اجرای طرح جهش تولید و تامین مسکن است. این طرح با هدف ساخت سالانه یک میلیون مسکن در مرداد سـال ۱۴۰۰ تصویب شد، اما مدتی طول کشید تا وزارت راه و شهرسازی تیم مدیریتی خود را بشناسد. همچنین، بعد از حدود یک سـال اعـلام کردند که به مـردم زمین می‌دهند تا خودشـان خانه‌های یک‌طبقه بسـازند، در حالی که زمیـن کافی برای این ایده وجود ندارد.

نداشتن منابع مالی کافی برای پروژه‌های ساخت‌وساز یکی دیگر از مشـکلات موجود برای ساخت‌وساز است، به‌طـوری که سیسـتم بانکی در عمـل منابع چندانی بـه این طرح‌ها اختصـاص نداده اسـت، به‌همین‌دلیل انبوهسـازان اعلام کردند که حاضرند، سـرمایه و توان فنی خود را به اجرای پروژه‌های دولتی اختصاص دهند، اما به این پیشنهادات نیز توجه نشده است.

▣ قیمت مصالح ساختمانی باید به ثبات برسد

رهبر خاطرنشـان کرد: عدم‌تعیین نرخ مناسب برای مصالح ساختمانی و استفاده از نیروهای خارجی به جای اینکه از توان اجرایی داخلی اسـتفاده شـود، مشکلات دیگری هسـتند که در بخش مسکن وجود دارند. نرخ مصالح سـاختمانی، باید یک ثبات نسبی را تجربه کند تا دولت بتواند به‌طورموثری پروژه‌های ساخت‌وسـاز را پیش ببـرد. همچنین، باید به این نکته توجه داشـت که بخش مسـکن همواره با تحریم‌هایی مواجه بوده که باعث افزایش نرخ مصالح شده است.

رئیس انجمن انبوهسـازان استان تهران تصریح کرد: به‌جای استفاده از نیروهای خارجی، باید از توان اجرایی داخلی اسـتفاده و باید آموزش‌هـای لازم برای افزایش توانایی نیروهای داخلی ارائه شـود، چرا که انبوهسازان به‌دلیـل محدودیت‌های موجـود در ارتباط با بانک‌ها و عدم‌تخصیص منابع کافی برای پروژه‌های ساخت‌وساز، امکان استفاده از نیروهای خارجی را دارند.

وی اظهار کرد: روند رشد نرخ خانه نیز متاثر از رکود معاملات، کاهش چشـمگیری داشـته است. از طرفی، برای رکود بـازار دلایل دیگری همچون اخبار برجامی، نوسانات نرخ ارز هم می‌شـود در نظر گرفت که انتظار مـی‌رود با تداوم این اتفاقات، معاملات مسـکن اندکی افزایش پیـدا کند، اما اثر ریسـک‌های غیراقتصادی تا زمان مشخص شدن وضعیت سیاسی و اقتصادی ادامه خواهد داشت.

رهبر درباره تغییر و تحولات بازار مسـکن به صمت گفت: باتوجه به شـرایط اقتصادی حاکم در کشور بعید به‌نظر می‌رسد که شـاهد کاهش قیمت‌ها در این بازار پرتلاطم باشـیم و تنها در صورتی می‌توانیم بگوییم که عرضه و تقاضای بازار مسکن متعادل می‌شود و به ثبات قیمتی می‌رسـیم که تحولات اقتصادی کشور در مسیر رشد قرار بگیرد و از التهاب بازارهای مالی کاسـته شود. در مجموع، عدم‌تناسـب خانه‌های خالی با تعداد خریداران در سـال‌های اخیر باعث بروز مشکلات زیادی برای اقشـار کم‌بضاعت جامعه شده است. گاهی در برخی آمارها تنها به تعداد واحدهای خالی در کشور اشاره می‌شود، در صورتی که بسیاری از این واحدها در مناطق گرانقیمت شـهری واقع شـده‌اند و بیشتر افراد توانایـی خرید این خانه‌ها را ندارند، از این‌رو باید تولید مسـکن برای اقشـار کم‌درآمد انجام بگیرد و به مسکن حمایتی توجه ویژه‌ای شود.

وی در پایان گفت: بخش مسکن در ایران با مشکلاتی مواجه اسـت که باعث شـده تولید با مشکلاتی مواجه شود. با این حال، امیدوار هستیم که با مسئولیت‌پذیری وزارتخانه‌های مرتبط با بخش مسکن و افزایش تلاش‌ها برای حل مشـکلات، این بازار پرتلاطم رونق بیشـتری پیدا کند و مشکلات آن کاهش یابد.

> قیمت مصالح ساختمانی، باید یک ثبات نسبی را تجربه کند تا دولت بتواند به‌طور موثرتری پروژه‌های ساخت‌وساز را پیش ببرد

نقش وزارت صمت در کاهش نرخ مصالح ساختمانی

کیاکسار محمدی، کارشناس بازار مسکن به صمت گفت: وزارت صنعـت، معدن و تجارت در کاهش نرخ مصالح سـاختمانی نقش مهمـی دارد. این وزارتخانه با تامین مصالح سـاختمانی و کنترل بـازار، می‌تواند به کاهش قیمت‌ها کمک کنـد. به‌عنوان‌مثال، این وزارتخانه می‌تواند با اسـتفاده از سیاسـت‌های مناسب و همکاری با بخش خصوصی، تامین مصالح سـاختمانی را توسـعه دهد. وی افزود: همچنین، وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌تواند با کنترل و نظارت بر بازار، قیمت‌های مصالح را کنترل و از افزایش نامناسب آنها جلوگیری کند. برای مثال، می‌تواند با ایجاد سامانه‌هایی برای ثبـت و نظارت بر قیمت‌ها، بـازار را کنتـرل و از افزایش ناگهانی قیمت‌ها جلوگیری کند.

لازم به ذکر است که عوامل دیگری نیز از جمله تحریم‌ها، افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل، افزایش نرخ ارز و... بر نرخ مصالح ساختمانی تاثیر دارند. در نتیجه، تنها وزارت صنعت، معدن و تجارت نمی‌تواند به‌تنهایی مشکلات نرخ مصالح ساختمانی را حل کند، بلکه نیاز به همکاری و هماهنگی با دیگر وزارتخانه‌ها و بخش خصوصی دارد.

▣ تعامل وزارتخانه‌ها افزایش یابد

محمـدی خاطرنشـان کرد: نـرخ مصالح سـاختمانی همچون سـیمان و میلگرد، مصالح اصلی ساخت‌وساز است و می‌تواند تاثیر مستقیمی بر نرخ تمام‌شده ملک داشته باشد. بازار مسکن ایران در سـال‌های گذشته از شرایط ناپایداری برخوردار بوده و روزبه‌روز از تعداد خریداران در این بازار به‌دلیل افزایش قیمت‌ها کاسـته شده که نیاز اسـت وزارتخانه‌های مرتبط با این بخش اقدامات موثرتـری انجام دهد. وی افزود: بخش مسـکن در ایران با مشکلاتی مواجه اسـت که باعث شده تولید و تامین مسکن با مشکلاتی مواجه شود. در بخش قبـل، درباره نقش وزارت صنعت، معـدن و تجارت در کاهش نرخ مصالح سـاختمانی صحبت کردیـم؛ اما علاوه بر ایـن وزارتخانه، وزارتخانه‌های دیگری نیز در بخش مسکن نقش مهمی دارند. این کارشناس تصریح کرد: وزارت راه و شهرسازی نیز با تهیه زمین‌های مناسب برای ساخت مسکن و تنظیم طرح‌های شهری، می‌تواند به توسعه بخش مسکن کمک کند. همچنین، این وزارتخانه می‌تواند با تهیه بخشـنامه‌هایی در زمینه معماری و ساخت‌وساز، به بهبود کیفیت مسـکن و ایجاد ایمنی بیشتر در ساختمان‌ها کمک کند. بانک‌ها و موسسـات مالی نیز می‌توانند با اختصاص منابع مالی، به افزایش تولید مسکن کمک کنند. به‌عنوان‌مثال، با ایجاد تسهیلات و وام‌های مسـکن با شرایط مناسـب، به افراد و انبوه‌سازان کمک کنند تا بتوانند بازدهی بیشـتری داشـته باشند و تولید مسکن را افزایش دهند.

وی در پایان گفت: برای حل مشـکلات بخش مسکن در ایران، نیـاز به همکاری و هماهنگی بیـن وزارتخانه‌ها و بخش خصوصی وجـود دارد. هر وزارتخانه باتوجه بـه صلاحدید خود، می‌تواند در زمینه‌های مختلف به افزایش رونق بخش مسکن کمک کند.

سخن پایانی

نابسـامانی بـازار مسـکن باعـث افزایش قیمت‌های مسـکن می‌شـود و ممکن است بـرای برخـی از شـهروندان با درآمـد کم، دسترسـی به خانه مناسـب را سـخت کند. عـلاوه بر این، چالش‌های ایـن بازار می‌تواند بـه تحریـک بخـش ساخت‌وسـاز و رشـد اقتصـاد کمک کند، امـا در عین حال ممکن است باعث تشـدید بحران مسکن و افزایش مشـکلات مربوط به مسکن در برخی مناطق شود. در این راسـتا، هماهنگی و تعامل موثر بین دولت و بخـش خصوصی، به‌عنوان یکی از عوامـل اصلی موفقیت در توسـعه صنعت ساخت‌وساز، بسـیار حائزاهمیت است و باید به‌عنوان یک بخش اساسـی از سیاسـت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در نظر گرفته شود. همچنین، برای ایجاد هماهنگی و تعامل موثـر بین دولت و بخـش خصوصی، باید در زمینه‌هایی مانند توسعه زیرساخت‌ها، تسهیل در اخذ مجوزها، تسـهیلات مالی، حمایت از بازار مسـکن و... فعالیت‌های لازم انجام شود. با ایجاد هماهنگی و تعامل موثر بین دولت و بخش خصوصی، می‌توان به اهداف مشـترک مانند رشـد اقتصادی، ایجاد اشـتغال، بهبود کیفیت زندگی و... کمک کرد. برای توسـعه صنعت ساخت‌وسـاز، تسهیلات مالی مناسب برای بخش خصوصی بسیار مهم است. دولت می‌تواند در این زمینه برای بخش خصوصی، تسهیلات مالی مناسب و قابل‌قبولی را فراهم کند. تسـهیل در اخذ پروانه‌هـای لازم برای شروع پروژه‌های سـاختمانی، از دیگر عوامل مهمی است که برای هماهنگی و تعامل موثر بیـن دولت و بخـش خصوصی بایـد مدنظر قرار گیـرد. وزارت صنعت، معـدن و تجارت می‌تواند در راسـتای حمایت از بازار مسـکن و بهبود شرایط مسکن برای شهروندان پایش قیمت‌های مسکن و کنترل نرخ افزایشی آن، به محافظـت از حقوق شـهروندان و کاهش هزینه‌های مسـکن کمک کند و با اسـتفاده از نرم‌افزارهای مرتبط و ابزارهای تحلیلی، به تحلیل داده‌های بازار مسکن و پیش‌بینی نرخ قیمت‌های آینده کمـک کند تا بازار ملک را از بن‌بست فعلی رهایی بخشد. مسلما اجرای قوانیـن و مقررات مرتبط با بازار مسـکن، به کنترل نرخ قیمت‌های مسکن یاری می‌رساند.

نوبت اول
شماره ۱۵۱۸۵۶۵

موضوع فراخوان:

شناسایی شرکت‌های حمل‌ونقل ذیصلاح جهت انجام سرویس دانش‌آموزی مدارس شهر فردیس سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲

به استناد دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه حمل‌ونقل دانش‌آموزی به شماره ۵۴۹۰۱ مـورخ ۱۳۹۷/۰۴/۰۳ وزیـر محترم کشور و در اجرای بند ۲ مصوبات اولین جلسـه کارگـروه مـاده ۱۸ استانی مـورخ ۱۴۰۲/۰۲/۲۷ درخصوص، **سـازمان مدیریت حمل‌ونقـل بـار و مسـافر شـهرداری فردیـس** در نظـر دارد از بیـن شـرکت حمل‌ونقل بار و مسافر نسبت به شناسایی شرکت‌های ذیصلاح جهت اجرای سرویس دانش‌آموزی مدارس شـهر فردیس اقدام و از طریق کارگروه ماده ۱۸ نسـبت به معرفی شـرکت‌های ذیصـلاح به اداره آموزش پرورش شـهر فردیس جهت انعقاد قرارداد اقدام نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد فراخوان نسـبت به مراجعه به دبیرخانه سازمان واقع در بلوار شـهید بیات شـرقی - جنب جایگاه سوخت CNG - مرکـز معاینـه فنی شـماره یک - ساختمان سازمان حمل‌ونقل بار و مسـافر شهرداری فردیس مراجعه و نسبت به خرید اسناد فراخوان مذکور با در دست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حسـاب شـماره ۴۰۰۸۱۹۶۸۸۶۴۵ بانک شـهر شعبه فردیس به نام شـهرداری فردیس (خرید اوراق) اقدام نمایند. متقاضیان می‌بایست تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه مورخ **۱۴۰۲/۰۴/۲۷** ساعت **۱۳:۳۰** جهت تسلیم مدارک به دبیرخانه سازمان مراجعه و اسناد را تحویل و شماره ثبت دریافت نمایند. ضمناً سازمان مدیریت حمل‌ونقل بار و مسـافر شـهرداری فردیس در رد یا قبول هریک از درخواست‌های متقاضیان شرکت در فراخوان مختار می‌باشد و ارائه و دریافت مدارک فراخوان هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۴/۱۰ — تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۴/۱۷

سازمان حمل‌ونقل بار و مسافر شهرداری فردیس

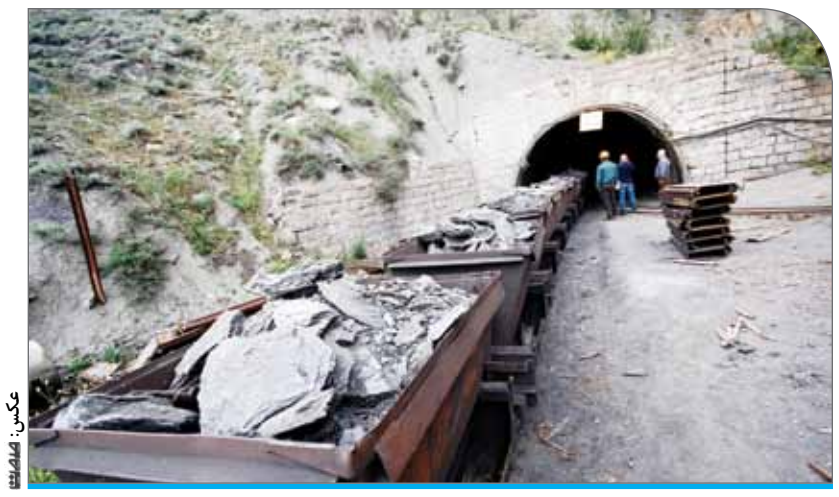
در گفت‌وگوی صمت با دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران مطرح شد

چالش کمبود نقدینگی و صادرات اجباری

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

کارشناسان بر این باور هستند که حفظ بازارهای جهانی، ارزآوری، گسترش تعاملات بین‌المللی و در کل توسعه تجارت بخش معدن و صنایع‌معدنی باعث رشد و بهبود شرایط اقتصادی کشور در تمامی ابعاد خواهد شد. تامین زنجیره ارزش‌افزوده و شناسایی نیازهای بازارهای هدف، از جمله پیامدهای تجارت صحیح و به‌موقع صنایع بالادستی است. به‌همین‌منظور، بررسی مشکلاتی که بر سر راه تعاملات جهانی معدنی وجود دارند، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند؛ چرا که با شناسایی این گره‌ها می‌توان راهکاری عملی برای رفع آنها و در ادامه هموار کردن مسیر توسعه بخش معدن کشور تدوین کرد. طبق آمار منتشرشده از سوی نهادهای رسمی، محصولات زنجیره فولاد بیشترین آمار صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. در روند تحلیل وضعیت صادرات بخش معدن و صنایع‌معدنی، نه‌تنها محصولات نهایی این زنجیره، بلکه توجه به تجارت صنایع بالادستی و مواد اولیه آنها نیز حائزاهمیت است.به‌طورکلی لزوم وجود استراتژی در فعالیت‌های مختلف اقتصادی، مسئله‌ای غیرقابل‌انکار بوده که همواره از سوی کارشناسان و تحلیلگران امر به آن توجه فراوان شده است. تعیین چشم‌انداز و تدوین نقشه‌راهی که فعالان اقتصادی بتوانند متناسب با آن گام‌های خود را برنامه‌ریزی کرده و به‌سوی توسعه و رونق پیش روند، همکاری دوسویه بخش خصوصی و نهادهای دولتی را می‌طلبد. بخش معدن نیز برای دستیابی و تحقق اهداف توسعه‌ای خود نیازمند مهیاسازی بسترهای مناسب است که باید توسط فعالان و متولیان بخش معدن انجام گیرد.

صمت در ارتباط با شرایط تجارت خارجی بخش معدن، با سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

در حال حاضر نرخ زغال‌سنگ در ایران، کمتر از نرخ جهانی آن است. پایین بودن نرخ داخلی زغال‌سنگ باعث شد بسیاری از واحدهای تولیدی، دیگر رغبتی به ادامه فعالیت نداشته باشند

زنجیره فولاد، پای ثابت تجارت

یکی از بخش‌های فعال در تجارت خارجی، معدن و صنایع معدنی است. بخش مهمی از صادرات غیرنفتی همواره بر دوش محصولات این بخش بوده و آمار تجارت آنها قابل‌توجه است. براساس آمارهای اعلام‌شده از سوی نهادهای دولتی، شرکت‌های بخش معدن و صنایع‌معدنی در فروردین امسال، ۴ میلیون و ۶۸۸ هزار تن انواع محصول به ارزش حدود ۹۵۲ میلیون دلار به خارج صادر کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته، از نظر وزنی ۵۵ درصد و از نظر ارزشی ۱۲ درصد رشد یافت. باوجود ارزیابی مثبت فعالیت بخش معدن در بازه زمانی عنوان‌شده، کارشناسان بر این باور هستند که بیشتر آماری که برای وضعیت اقتصادی بخش معدن عنوان می‌شود، مانند صادرات یا واردات این بخش، همراه با اطلاعات مربوط به صنایع‌معدنی است. از سوی دیگر، زنجیره صنایع‌معدنی در کشور وضعیتی به‌نسبت مناسب‌تر از معادن دارد و در صادرات نیز آمار بالایی را به خود اختصاص می‌دهد؛ بنابراین وضعیت صادرات این بخش بر آمار کلی تجارت بخش معدن و صنایع‌معدنی تاثیرگذار است، هرچند برای تعیین دقیق سهم بخش معدن در آمار صادراتی اعلام‌شده، باید بررسی‌های دقیق انجام داد، اما به‌طورکلی باید صادرات بخش معدن را نسبت به صنایع‌معدنی بسیار محدودتر عنوان کرد. اگر نگاهی عمیق‌تر به آمار اعلام‌شده درباره صادرات بخش معدن و صنایع‌معدنی در فروردین امسال داشته باشیم، می‌بینیم محصولات زنجیره‌های فولاد، سهم بسزایی در صادرات دارند.

◉ به‌عنوان سوال نخست، وضعیت تجارت خارجی در بخش معدن و صنایع‌معدنی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

برای پاسخ به این سوال، ابتدا باید به آمار و ارقام ارائه‌شده توسط نهادهای دولتی اشاره کرد. آمارهای ارائه‌شده از سوی سازمان گمرک نشان می‌دهد که صادرات بخش معدن و صنایع‌معدنی در ماه نخست امسال افزایش داشته است. باوجود این آمار، باید گفت تجارت در این بخش شرایط مناسبی ندارد و علت اصلی آن کاهش قیمت‌های جهانی کامودیتی‌ها است. کامودیتی‌ها و مواد معدنی بنا به دلایل مختلف، در چند ماه اخیر افت قیمت چشمگیری را در بازارهای خارجی تجربه کردند.

در نهایت، این کاهش نرخ بر تجارت داخلی کامودیتی‌ها نیز اثر گذاشته و درآمد فروش در این بخش کاهش داشته است. بنابراین، صادرات در بخش معدن، حال و روز خوبی ندارد که بتوان براساس آمار آن را مثبت ارزیابی کرد. در رابطه با ماه‌های پیش‌رو نمی‌توان پیش‌بینی مشخصی داشت.

در حال حاضر چشم‌انداز مثبتی وجود ندارد که بخواهیم به‌میزان صادرات ماه‌های آتی امیدوار باشیم. حتی بهای برخی مواد معدنی در بازارهای ایران، بالاتر از قیمت‌های جهانی است. دلیل صادرات در این شرایط را می‌توان ناچاری برخی فعالان معدنی عنوان کرد.

◉ باتوجه به صحبت‌های شما، در حال حاضر شرایط مناسبی برای صادرات مواد معدنی وجود ندارد، اما آمارهای موجود روند دیگری را نشان می‌دهند. در این‌باره بیشتر توضیح دهید.

همواره زنجیره فولاد یکی از اقلام تاثیرگذار در صادرات است. در این مدت سنگ‌آهن بیش از فولاد صادر شده و دلیل اصلی آن قطعی مکرر برق و گاز در سال گذشته است.

صنایع در فصل‌های سرد با مشکل تامین گاز و در تابستان با قطعی برق روبه‌رو هستند. این اتفاق در سال گذشته به‌طورگسترده رخ داد و عملکرد بسیاری از صنایع در دست‌انداز افتاد. صنایع فولادی نیز از این قاعده مستثنا نبوده و نتوانسته‌اند از سنگ‌آهن موجود نهایت استفاده را داشته باشند. تخمین زده می‌شود که در سال گذشته حدود ۱۵ الی ۲۰ میلیون تن سنگ‌آهن کمتر توسط صنایع فولادی مصرف شده، بنابراین معدنکاران مجبور شدند تا سنگ‌آهن موجود را بی‌توجه به نرخ جهانی آن صادر کنند.

شرایط زمانی سخت‌تر شد که صدور مجوز صادرات توسط دولت دیرهنگام اتفاق افتاد و نرخ جهانی سنگ‌آهن کاهش چشمگیری داشت، اما به‌دلیل نیاز معدنکاران به درآمد و جریان نقدینگی، در این وضعیت نیز به صادرات مواد معدنی پرداختند. این اتفاق نه‌تنها در حوزه سنگ‌آهن، بلکه درباره برخی از مواد معدنی نیز رخ داد. به‌طورکلی علت صادرات بخش معدن در چنین شرایطی را می‌توان نیاز به نقدینگی در معادن عنوان کرد.

◉ برخی بر این باورند که افزایش نرخ ارز می‌تواند بر فعالیت‌های تجاری به‌ویژه صادرات اثر مثبت داشته باشد. آیا این فرضیه در بخش معدن صحیح است؟

ضمن رد این تفکر باید علاوه بر تمام موارد شرح داده‌شده به‌عنوان مشکلات صادرات بخش معدن، نوسان نرخ ارز و افزایش تورم را یکی از موانع صادرات اعلام کرد.

هزینه‌های مربوط به فعالیت صنایع و معادن، متناسب با قیمت‌های حاکم بر کشور است. هرچه نرخ ارز نوسان بیشتری داشته باشد و نرخ کالاها و خدمات در کشور افزایش یابند، هزینه‌های بخش صنعت و معدن بیشتر می‌شود.

بازار به نرخ دلار آزاد نگاه می‌کند و از این‌رو به‌هیچ‌عنوان نمی‌توان کاهش ارزش واحد پولی را عاملی برای توسعه صادرات دانست. یکی از اصول اساسی حضور در رقابت‌های جهانی، دارا بودن مزیت رقابتی در کیفیت و نرخ است. زمانی که به‌دلیل افزایش تورم، هزینه تمام‌شده کالاها؛ چه در بخش صنعت و چه معدن بالا باشد، معدنکار نمی‌تواند صادرات خود را توسعه دهد.

در حال حاضر میزان فروش داخلی برخی از مواد معدنی، بیش از فروش خارجی و صادرات و دلیل اصلی آن هم ناتوانی در رقابت با نمونه‌های مشابه خارجی است. بنابراین، اگر خواهان افزایش تجارت غیرنفتی و صادرات در بخش صنعت و معدن هستیم، باید مسئله تورم و کاهش ارزش پول ملی را جدی بگیریم.

◉ غیر از مشکلات مربوط به نرخ ارز و نوسان در بازارهای جهانی، چه مسائلی را به‌عنوان دست‌اندازهای اصلی بخش معدن می‌دانید؟

نبود سیاست‌های مناسب در حمایت از تولید داخلی یکی از مهم‌ترین ایرادات فعلی در کشور است. در برخی بخش‌های معدنی، درگیر تصمیمات اشتباه استراتژیک هستیم که از سوی نهادهای بالادستی دولتی تنظیم و اجرا شده‌اند. به‌عنوان نمونه بارز این اشتباهات می‌توان به قیمت‌گذاری زغال‌سنگ اشاره کرد.

در بحث زغال‌سنگ، با مسئله پیچیده انحصار مصرف‌کننده در ایران مواجهیم؛ در همه جای دنیا انحصار در اختیار تولیدکننده است و قیمت‌گذاری از سمت بخش تولید انجام می‌شود، اما انحصار در مصرف‌کننده باعث شده تا قیمت‌گذاری توسط صنایع به‌عنوان مصرف‌کننده اصلی زغال‌سنگ، انجام شود. دولت و نهادهای بالادستی که مسئول ایجاد توازن در بخش معدن و صنایع‌معدنی هستند، به این موضوع بی‌توجه بوده و علاقه‌ای به ورود برای ساماندهی وضعیت موجود ندارند. در حال حاضر نرخ زغال‌سنگ در ایران، کمتر از نرخ جهانی آن است.

پایین بودن نرخ داخلی زغال‌سنگ باعث شد تا بسیاری از واحدهای تولیدی، دیگر رغبتی به ادامه فعالیت نداشته باشند. در نتیجه، تولید داخلی کفاف نیازها را نمی‌دهد و در سال گذشته مجبور به واردات زغال‌سنگ شدیم. زغال‌سنگ‌های وارداتی، گران‌تر از تولیدات داخلی هستند؛ دولت به‌جای آنکه هزینه برای کالاهای خارجی خرج کند، بهتر است تا تولیدکنندگان داخلی را حمایت و قیمت‌ها را مدیریت کند.

◉ برخی افراد دلیل رغبت به واردات زغال‌سنگ به‌جای حمایت از تولید داخلی را کیفیت بهتر زغال‌های وارداتی عنوان می‌کنند. به‌نظر شما تا چه میزان این عقیده صحت دارد؟

با قطعیت باید این نظر را رد کرد. نه‌تنها تفاوت کیفیت چندانی بین زغال‌سنگ‌های وارداتی و تولید داخل وجود ندارد، بلکه تفاوت کیفیت تنها تا ۱۰ درصد بر نرخ نهایی تاثیرگذار است، اما در حال حاضر اختلاف قیمتی بین تولیدات داخلی و وارداتی بیش از این مقدار است. پایین بودن نرخ زغال‌سنگ در ایران، نه‌تنها فعالان این حوزه را از فعالیت منصرف کرده، بلکه سرمایه‌گذاری در معادن زغال‌سنگ را غیرسودآور کرده است. بنابراین، نباید به‌راحتی از مسئله قیمت‌گذاری و وجود تفکرات غلط در این‌باره چشم‌پوشی کرد.

◉ برای بهبود این شرایط، چه راهکاری را پیشنهاد می‌کنید؟

مهم‌ترین راهکار، حرکت به‌سمت حمایت از تولید داخلی است. باید تولید داخلی به‌حدی برسد که بتواند نیاز صنایع و مصرف‌کنندگان را پاسخ دهد. باوجود زغال‌خیز بودن ایران، هنوز تولیدات به‌اندازه تامین نیازها نیستند و این یک ایراد است. اگر قیمت‌ها در بازار اصلاح و به نرخ واقعی خود نزدیک شود، سرمایه‌گذاری بر معادن و واحدهای فرآوری زغال نیز توجیه اقتصادی خواهند داشت. در حال حاضر سرمایه چندانی وارد بخش معادن زغال‌سنگ نمی‌شود و بسیاری از معادن با تجهیزات فرسوده و روند قدیمی مشغول به فعالیت هستند. انتظار می‌رود دولت همان‌طور که در بسیاری از مسائل مربوط به فعالیت معادن و صنایع مانند واردات ماشین‌آلات ورود می‌کند، در بحث قیمت‌گذاری مواد معدنی در بازار نیز دخالت و مشکلات مربوط به این عرصه را برطرف کند.

سعید صمدی

تخمین زده می‌شود در سال گذشته حدود ۱۵ الی ۲۰ میلیون تن سنگ‌آهن کمتر توسط صنایع فولادی مصرف‌شده، بنابراین معدنکاران مجبور شدند سنگ‌آهن موجود را بی‌توجه به نرخ جهانی آن صادر کنند

سخن پایانی

مشکلات عنوان‌شده تنها در حوزه زغال‌سنگ نیست و سایر مواد معدنی نیز کم‌وبیش با چالش‌هایی از این دست مواجهند. نباید فراموش کرد که معادن به‌عنوان صنایع مادر، پیشران فعالیت‌های صنعتی هستند و استراتژی‌های تدوین‌شده در این‌باره، نقشی کلیدی در اقتصاد کلان کشور دارند.

ایراد در قیمت‌گذاری، زمان‌بندی‌های نامناسب برای اعطای مجوزهای صادراتی و وارداتی، زمانبر بودن فعالیت‌های تجاری در بخش معدن و صنایع‌معدنی، همگی از جمله گره‌های داخلی هستند که با اصلاح رویکردهای دولتی، می‌توان به باز شدن آنها امیدوار بود.

یادداشت

فرصت‌های جهانی توسعه تجارت معدنی

هومان خواجه‌نصیری
فعال صنایع معدنی

آخرین آمارهای مربوط به تجارت بخش معدن و صنایع‌معدنی، رشد صادرات در این حوزه را نشان می‌دهند. این آمار مربوط به فروردین امسال و نمایانگر افزایش تجارت خارجی از نظر وزن در این حوزه است. با نگاهی دقیق به این آمار درمی‌یابیم که محصولات زنجیره فولادی بیشترین میزان صادرات را به خود اختصاص داده‌اند. یک دلیل مهم این رشد، کاهش قطعی گاز در زمستان ۱۴۰۱ و همچنین محدودیت برق در آغاز سال ۱۴۰۲ با شعار افزایش تولید بود. این موارد در کنار یکدیگر باعث شد تا تولید در زنجیره فولاد رونق یابد و کالاهای خوبی برای صادرات و عرضه در بازارهای جهانی داشته باشیم. البته اصلاح برخی مقررات محدودکننده صادرات، ادامه جنگ روسیه ـ اوکراین و تداوم تحریم‌های غرب علیه روسیه نیز بی‌تاثیر در افزایش تقاضا و ایجاد فرصت برای تولیدات محصولات معدنی ایران نبود. به‌دلیل محدودیت‌های تجارت روسیه، ایران فرصت بیشتری برای حضور در بازارهای جهانی به‌ویژه در عرصه محصولات معدنی داشت.

از سوی دیگر، نوسانات ارز نه‌تنها در ایران بلکه در بازارهای جهانی و پایان شرایط اضطراری کرونا به‌ویژه در چین، به رشد معاملات در سطوح مختلف دامن زد. با پایان کرونا، چرخه تولید در همه کشورها دوباره رونق گرفت و در نهایت نیاز صنایع به مواد معدنی و محصولات تکمیل‌کننده زنجیره بیشتر شد.علاوه بر تمام موارد مذکور، کاهش تنش‌های منطقه‌ای ایران و بهبود روابط با کشورهای منطقه و همسایه هم از دیگر عوامل موثر در رشد ارزش و وزن صادرات ما در این حوزه بوده است، بنابراین طی چند ماه گذشته عوامل مختلفی بر توسعه صادرات بخش معدن و صنایع‌معدنی اثرگذار بودند.

فارغ از وضعیت تشریح شده، برخی فعالان معدنی بر این باور هستند که شرایط تجارت و صادرات بخش معدن مناسب نیست و بهتر است تمرکز بر صادرات زنجیره ارزش‌افزوده باشد. ضمن تایید این نظر، بر این نظرم که امسال بیشتر از آنکه ارزش صادرات ما افزایش یافته باشد، وزن صادرات در همسنجی با سال قبل، افزایش داشته است. برای اینکه کشور بتواند دستاورد معناداری در صادرات زنجیره ارزش داشته باشد، باید در درک و پیاده‌سازی الزامات توسعه پایدار دقت کنیم. تنها در این صورت می‌توانیم در مسیری استوار و صحیح گام برداریم. به بیان دیگر، نباید استراتژی‌های وضع‌شده دراین‌باره، مقطعی و سیاست‌زده باشد. باید از این رویکردها دوری کرد. در این میان، برخی افراد رشد صادرات بخش معدن را یکی از مصادیق خام‌فروشی عنوان می‌کنند. در رابطه با این نظر باید گفت ایران از یک‌سو به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از تحریم‌های غرب، در عمل از جذب تکنولوژی‌های روز و سرمایه‌گذاری‌های خارجی محروم است. از سوی دیگر، در حال حاضر به‌علت سیاست‌ها و روند موجود، منافع تولیدکنندگان محصولات معدنی بالادستی در تعادل منطقی با تولیدکنندگان محصولات پایین‌دستی قرار نمی‌گیرد. در این شرایط، صادرات پایدار هر نوع ماده معدنی برای اقتصاد کلان کشور مفید خواهد بود و باید نگاهی جدید به این وضعیت داشته باشیم.

اگر بخواهیم به مهم‌ترین راهکارهای رشد تجارت در بخش معدن و صنایع‌معدنی اشاره کنیم، باید تعامل پیوسته با شرکت‌های معتبر و صاحب تکنولوژی جهان را حفظ کنیم. در این صورت، می‌توانیم از مزایای فناوری و علوم به‌روز جهانی بهره‌مند شویم. رخداد این اتفاق نیازمند بهبود روابط دیپلماتیک با کشورها و همچنین رفع محدودیت‌های تجاری ناشی از تحریم‌ها است. غیر از مسئله محدودیت تجارت، حذف رویکردهای سیاست‌زده از الزامات توسعه تجارت خارجی است. همچنین، جایگزینی مدیران غیرمتخصص در سطوح مختلف اقتصادی با نخبگان می‌تواند مشکلات مربوط به تدوین استراتژی‌ها را برطرف کند. حفظ و بکارگیری سرمایه‌های علمی کشور همواره چراغ راه توسعه اقتصادی است.

در پایان نیز، مبارزه با رانت‌خواری و فساد سیستمی به‌همراه ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و اجتماعی از جمله مهم‌ترین نکاتی است که باید در دستور کار مسئولان قرار گیرد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه سه

آگهی انتشار اخطار افراز

عنایت به اینکه آقای محمدعلی رنجبران پوراحدی از مالکین مشاعی پلاک ثبتی ۷۴۸۳ فرعی از ۱۷۰ اصلی به موجب درخواست شماره ۷۰۵۶ مورخه ۱۴۰۲/۰۲/۲۳ تقاضای افراز سهمی خود را از این اداره نموده‌اند و روز سه‌شنبه مورخه ۱۴۰۲/۰۴/۱۳ ساعت ۹ برای بازدید از محل وقوع ملک تعیین گردیده با عنایت به مراتب فوق و در اجرای ماده ۱۸ آئین‌نامه اجرائی اسناد رسمی لازم‌الاجرا اخطار افراز یک نوبت در روزنامه رسمی جهت ابلاغ آگهی می‌گردد تا خواهان و خواندگان در تاریخ مذکور در این اداره یا در محل وقوع ملک جهت بازدید از محل حضور و در صورت عدم حضور مخاطبین این اداره وفق مقررات به وظیفه قانونی خود عمل می‌نماید.

حسین رضا نوری‌شاد، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه سه کرج

یادداشت

صنعت، قربانی محدودیت‌ها

علی رهبری
کارشناس اقتصاد

روز صنعت و معدن، فرصت مناسبی را در اختیار فعالان صنعتی قرار می‌دهد تا به بیان چالش‌ها و مشکلات خود بپردازند. کمبود و محدودیت انرژی، بزرگ‌ترین چالش صنایع کشور در سال‌های اخیر است و انتظار می‌رود این کمبود در آینده ادامه داشته باشد. با شروع فصل گرما شاهد تصمیم دولت برای جبران ناترازی تولید و مصرف برق با قطع برق صنایع هستیم. مدیرعامل شرکت مدیریت شبکه برق ایران در سال گذشته، ناترازی تولید و مصرف برق را در تابستان برابر ۲۰ درصد گزارش کرده است.

باتوجه به آخرین آمار منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران، مشترکان خانگی و صنعتی هر کدام با ۳۳ درصد از کل مصرف برق در بین بخش‌های مصرفی مشترکان پیشتاز بوده‌اند. با این وجود، بخش صنعت، قربانی اصلی محدودیت انرژی برق در کشور است. به‌دنبال محدودیت‌های ایجادشده برای صنایع در تامین انرژی، خسارت‌های چندده میلیاردی به صنایع تحمیل‌شده و تنها سهم خسارت فولادی‌ها ۶ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

کاهش سودسازی صنایع به‌معنی متضرر شدن سهامداران است و متعاقبا صنایع بزرگ بورسی مانند فولاد، سیمانی‌ها و شرکت‌های پتروشیمی متاثر از قطعی برق دچار نوسان در تولید و گاها دچار نوسانات شدید قیمتی خواهند شد. علاوه بر ضرر سهامداران، بهای تمام‌شده محصولات نیز افزایش خواهد یافت، زیرا هزینه‌های سربار تولید روی حجم کمتری از تولیدات سرشکن خواهد شد و مردم با پرداخت بهای بیشتر برای محصولات صنعتی از فرآیند قطعی برق صنایع متضرر می‌شوند. از سویی، سهامداران عمده شرکت‌های بزرگ از جمله پتروشیمی‌ها، سیمانی‌ها و صنایع فولاد صندوق‌های بازنشستگی و تامین اجتماعی هستند که عمده ضرر مالی قطعی برق متوجه این صنایع بزرگ است و در صورت کاهش سودسازی آنها، این شرکت‌ها بیش‌ازپیش در پرداخت حقوق بازنشستگان و مستمری‌بگیران به مشکل برخواهند خورد و بار تامین آتیه بازنشستگان بر دوش دولت سنگین‌تر خواهد شد. پس نه‌تنها سهامداران صنایع، بلکه مردم و دولت نیز از این خاموشی‌ها متضرر خواهند شد.

در سال‌های اخیر صنایع گوناگون برای فرار از خاموشی و مستثنا شدن از قطعی برق، به‌دنبال ارائه دلیل برای وزارتخانه هستند که تاکنون موفق نبوده‌اند. صنایع سیمانی و فولادی در ابتدای زنجیره تولید قرار دارند و در صورت ایجاد هرگونه مشکل در تولید یا بهای تمام‌شده تولیدات آنها، نه‌تنها خود این صنایع، بلکه تمامی صنایع زیردست آنها دچار مشکل خواهند شد. صنایع غذایی هم به‌دلیل گرم بودن هوا و حساسیت بسیاری از تولیدات به گرما و فاسدشدن سریع آنها در صورت قطعی برق، به‌دنبال مستثنا شدن از خاموشی‌ها هستند. تنها صنایع دارویی، تجهیزات پزشکی و سلامت‌محور از قطعی برق مستثنا شده‌اند که البته بسیاری از آنها هم باوجود دستور وزیر نیرو، درگیر قطعی برق بوده‌اند. فرسودگی سیستم‌ها، عدم‌اورهال، عدم‌سرمایه‌گذاری در بخش احداث نیروگاه جدید و عدم اجرای برنامه توسعه ششم در وزارت نیرو باعث خاموشی‌های چند سال اخیر بوده، این در حالی است که برای حل بحران و ساخت نیروگاه جدید دست‌کم به ۵ سال زمان نیاز است. برای احداث هر واحد با تولید ۱۰۰۰ مگاوات باید حدود ۵۰۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری انجام داد. با نگاهی به لایحه بودجه، کسری بودجه و کاهش سهم اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از سال ۹۰ به میزان ۱۶ درصد، توقع انجام این سرمایه‌گذاری ازسوی دولت نمی‌رود. از سوی دیگر، دولت با پرداخت یارانه به حامل‌های انرژی از جمله برق، تنها بخشی از بهای تمام‌شده برق را از مصرف‌کنندگان می‌گیرد و این بزرگ‌ترین دلیل تمایل نداشتن سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری در حوزه توسعه نیروگاه‌های کشور است.

در پایان باید خاطرنشان کرد حل نشدن مشکلات بودجه و بی‌توجهی به سرمایه‌گذاری مناسب در توسعه تولید گاز و توسعه بخش نیروگاهی کشور، باعث وارد آمدن فشار بیشتر به صنعت و صنعتگر خواهد شد. عدم‌جذب سرمایه‌گذار در حوزه صنعت، تمایل نداشتن صنعتگران به توسعه واحدهای تولیدی و حتی فرار سرمایه از بازار صنعت ایران را به‌دنبال خواهد داشت.

در گفت‌وگوی صمت با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

سنگ کمبود انرژی پیش پای تولید

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

از حدود یک ماه پیش دادن هشدار برای صرفه‌جویی در مصرف برق با هدف تامین برق صنایع در روزهای گرم سال آغاز شد. هرچند وزارت نیرو با اشاره به برنامه‌های افزایش ظرفیت نیروگاهی بر نبود خاموشی در تابستان تاکید دارد، اما زمزمه‌های بررسی طرح سهمیه‌بندی برق صنایع نیز به موازات انتشار این اظهارات، به‌گوش می‌رسد. در نهایت چند روز پیش علی رسولیان، مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از آغاز سهمیه‌بندی و قطع برق صنایع برای هفته‌ای یک روز خبر داد. طرح سهمیه‌بندی برق صنایع در حالی اجرایی می‌شود که در سال رشد‌تولید، مهار تورم» صنایع برای ادامه حیات انتظار حمایت بیشتری دارند و کمبود انرژی، سنگ پیش پای تولید به‌شمار می‌رود. معدن و صنایع وابسته به‌عنوان موتورمحرکه اقتصاد دارای ظرفیت‌های بالایی هستند که مورد استفاده بهینه قرار نمی‌گیرند. بهره نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامل گوناگونی نشأت می‌گیرد و موانع متعددی در مسیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد و از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت این شرایط نابسامان و دلایل آن، زمینه رفع چالش‌ها و کمبودهای موجود را فراهم کنند. صمت به‌مناسبت روز صنعت و معدن با برخی از فعالان این بخش گفت‌وگو کرده است؛ به‌اعتقاد فعالان و تولیدکنندگان این بخش، نبود تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها، بروکراسی‌های پیچیده اداری، تغییر مداوم قوانین و مقررات و همچنین سیاست‌های ضدتولید، از جمله چالش‌هایی هستند که در طول سال‌های گذشته همچون سدی در مسیر فعالیت و توسعه صنایع ایجاد شده‌اند. فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در ادامه تاکید دارند در ۳ سال گذشته محدودیت جدی انرژی به چالش مضاعفی برای این تولیدکنندگان بدل شده و روند فعالیت آنها را به‌شدت تحت‌تاثیر قرار داده است. کاهش ظرفیت تولید، افزایش نرخ مواد اولیه، توقف خطوط تولید، آسیب به تجهیزات کارخانه و همچنین کاهش سودآوری مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در چنین شرایطی به فعالان صنایع تحمیل می‌شوند.

عکس: صمت

برای افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده، با این وجود، موانع متعددی در مسیر فعالیت فولادسازان کشور قرار دارد و در چنین شرایطی رشد تولید آن‌قدرها هم میسر نیست

آلومینیوم صنعتی پرظرفیت با چالش‌های فراوان

هوشنگ گودرزی، فعال صنایع آلومینیوم در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: روز صنعت و معدن، فرصت خوبی برای بیان چالش‌ها و دغدغه‌های تولیدکنندگان است. فعالان صنعتی در کشور با چالش‌های جدی روبه‌رو هستند و بخشی از این مشکلات روند فعالیت تمامی صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، اما همزمان مشکلاتی نیز به‌طور اختصاصی به یک صنعت تعلق دارد و مسیر تولید آن را دشوار می‌کند.

وی افزود: صنایع بالادستی آلومینیوم کشور در حال حاضر با دو چالش اساسی تامین برق و همچنین تامین مواد اولیه روبه‌رو هستند. ایران ذخایر غنی بوکسیت یا آلومینا ندارد و بخشی از مواد اولیه موردنیاز تولیدکنندگان شمش باید از طریق واردات تامین شود. در واقع صنعت آلومینیوم در ایران برپایه بهره‌گیری از ذخایر انرژی احداث‌شده و از اول بنا بوده بخش مهمی از مواد اولیه این صنعت با واردات تامین شود. با این وجود، واردات بوکسیت و آلومینا در طول سال‌های گذشته و به‌ویژه باتوجه به شرایط تحریم با چالش‌های جدی روبه‌رو بوده است.

ضرورت تنظیم بازار

رئیس سندیکای صنایع آلومینیوم گفت: زنجیره تولید در صنایع گوناگون به‌هم وابسته است؛ به‌گونه‌ای که وقتی صنایع بالادستی آلومینیوم به هر علتی ازجمله کمبود مواد اولیه از تولید باز بمانند، سایر حلقه‌های این زنجیره تا تولید محصول نهایی نیز در روند فعالیت خود با مشکلات جدی روبه‌رو خواهند شد.

گودرزی با اشاره به روند عرضه شمش آلومینیوم در بورس کالا اظهار کرد: متاسفانه در مواردی شمش آلومینیوم که حکم ماده اولیه صنایع پایین‌دستی این زنجیره را دارد، در قالب مهندسی‌شده در بورس کالا عرضه می‌شود و همین موضوع نیز چالش‌هایی را به فعالان این صنعت تحمیل خواهد کرد.

از جمله آنکه با پیشی‌گرفتن تقاضا از عرضه، شاهد ایجاد رقابت گسترده برای خرید یک محصول خواهیم بود که منجر به رشد قابل‌توجه نرخ آن و گپ قابل‌توجه میان نرخ پایه و نهایی فروش خواهد شد، این درحالی است که بی‌توجهی مسئولان مربوطه و سیاست‌گذاران در این بخش، علت اصلی چنین مشکلاتی است.

وی گفت: انتظار می‌رود شمش آلومینیوم تولیدشده در کشور ابتدا نیاز صنعتگران داخلی را تامین کند و مازاد آن روانه بازار صادراتی شود. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که درخواست فعالان صنعت آلومینیوم از مدیران مربوطه، رصد شرایط و نظارت بر فرآیند خریدوفروش محصولات در بورس کالاست.

محدودیت انرژی و مرگ فلز نقره‌ای

این فعال صنعت آلومینیوم در ادامه با اشاره به بحران انرژی در کشور گفت: صنعت آلومینیوم، جزو صنایع انرژی‌بر است. همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد یکی از دلایل احداث و توسعه واحدهای تولیدکننده شمش آلومینیوم در کشور، دسترسی ما به منابع غنی و ارزان انرژی بوده است. با این وجود، بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور همگام با توسعه صنعتی و افزایش جمعیت، اکنون ما را با بحران انرژی روبه‌رو کرده است. تامین نشدن انرژی برای صنعت آلومینیوم کشور، حکم مرگ واحدهای فعال در این صنعت مادر را دارد.

گودرزی گفت: در صنعت آلومینیوم هنگامی‌که یک دیگ احیا روشن می‌شود، باید ۵ تا ۷ سال به‌صورت ۲۴ساعته فعال باشد و هرگونه اختلالی در فعالیت آن، سبب کاهش عمر دیگ خواهد شد، چراکه فرآیند تولید آلومینیوم و به‌تبع آن فعالیت دیگ‌های احیا، مداوم است.

در هر خط احیا، بیش از ۲۰۰ دیگ فعال وجود دارد که در صورت کاهش جریان و به‌دنبال آن کاهش جریان ورودی به دیگ، کیفیت آلومینیوم تولیدی از استاندارد خارج می‌شود و بدنه داخلی دیگ آسیب می‌بیند.

حال اگر جریان برق بیش از ۲ ساعت قطع شود، مذاب آلومینیوم درون دیگ منجمد می‌شود، در حالی که هزینه تخریب و راه‌اندازی مجدد هر دیگ احیا افزون بر میلیاردها تومان خواهد شد.

وی خاطرنشان کرد: متعلقات هر دیگ شامل تجهیزات، مواد نسوز و کاتد علاوه بر گرانقیمت بودن، از مواردی هستند که در دوران تحریم واردات آنها با سختی فراوان انجام می‌شود و برای راه‌اندازی مجدد دیگ‌ها باید همه آنها تامین شود. در همین حال باید تاکید کرد در صنعت تولید آلومینیوم به‌علت پیوستگی فرآیند، نمی‌توان همچون سایر صنایع یک شیفت‌کاری را تعطیل و شیفت شب را جایگزین آن کرد.

این فعال صنعت آلومینیوم گفت: سال گذشته و امسال جلساتی با مدیران وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار و مقرر شد برق صنایع آلومینیوم قطع نشود. با این وجود، این صنایع موظف شدند میزان مصرف خود را به حداقل ممکن کاهش دهند. به این ترتیب، از ظرفیت تولید در این صنعت کاسته خواهد شد. البته حتی اگر میزان تولید شمش آلومینیوم در کشور کاهش یابد، باز هم این صنعت توان تامین نیاز داخلی را دارد؛ البته انتظار می‌رود در چنین شرایطی از میزان صادرات این بخش کاسته شود و اولویت به تامین نیاز تولیدکنندگان داخلی اختصاص یابد.

گودرزی گفت: در سال‌های اخیر با اجرای برخی از طرح‌های توسعه‌ای بر ظرفیت تولید صنعت آلومینیوم کشور افزوده و بخش بزرگی از مشکلات صنایع آلومینیوم در جهت تامین شمش برطرف شد. در نتیجه با عرضه مستمر شمش آلومینیوم در بورس کالا و نظارت کافی بر این معاملات، مشکلی در این بخش نخواهیم داشت. امید می‌رود سایر طرح‌های توسعه صنعت آلومینیوم نیز در سال‌های آینده اجرایی شوند و شاهد توسعه و اثرگذاری هرچه بیشتر این صنعت بر اقتصاد کشور باشیم.

وقتی قوانین حاکم بر تولید مدام تغییر می‌کند، تولیدکنندگان نمی‌توانند به‌طور مرتب برای فعالیت خود برنامه‌ریزی کنند

بی‌توجهی به توسعه زیرساخت انرژی، عامل چالش‌های امروزی

مجید سعیدیان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: وجود ذخایر غنی سنگ‌آهن عامل توسعه صنعت فولاد در کشور است و بر همین اساس نیز در طول سال‌های گذشته، سرمایه قابل‌توجهی جذب زنجیره فولاد شده و این حلقه از زنجیره توسعه یافته است.

وی افزود: در افق ۱۴۰۴ تولید ۵۵ میلیون تن فولاد هدف‌گذاری شده، با این وجود، موانع متعددی در مسیر فعالیت فولادسازان کشور وجود دارد و در چنین شرایطی رشد تولید آن‌قدرها هم میسر نیست.

این فعال صنعت فولاد با اشاره به تحریم‌های جدی که در طول دهه‌های اخیر بر اقتصاد کشور حکمفرما بوده، افزود: تولید و تجارت در سایه تعاملات بین‌المللی ممکن می‌شود. با این وجود در طول دهه‌های گذشته با محدودیت جدی در روابط بین‌المللی روبه‌رو بوده‌ایم. درنتیجه چنین شرایطی، از یک سو واردات مواد اولیه، تجهیزات و قطعات یدکی موردنیاز تولیدکنندگان به‌شدت سخت شده و از سوی دیگر، صادرات محصولات نهایی یک مجموعه نیز تحت شرایط تحریم به‌مراتب دشوار می‌شود، چراکه هزینه قابل‌توجهی برای صادرات صرف می‌شود.

سعیدیان در ادامه گفت: تغییر مداوم قوانین و مقررات نیز چالش دیگری است که بر عملکرد صنعتگران تاثیر می‌گذارد. در شرایطی که قوانین حاکم بر تولید مدام تغییر می‌کند، تولیدکنندگان نمی‌توانند به‌طور مرتب برای فعالیت خود برنامه‌ریزی کنند. به‌علاوه اینکه گاهی شاهد وضع قوانین و مقررات غیرکارشناسی بوده‌ایم که ضربه‌های غیرقابل جبرانی به تولید تحمیل می‌کند؛ درنتیجه از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود پیش از اخذ تصمیمات جدید، با فعالان بخش خصوصی و انجمن‌های تخصصی مشورت کنند.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که براساس قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب‌وکار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن‌دسته از تشکل‌های ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند را درخواست و بررسی کند. با این حال، قوانین یادشده توسط سیاست‌گذاران موردتوجه قرار نمی‌گیرند و نظارتی نیز بر فرآیند اجرای آنها وجود ندارد.

چالش در فصل گرما و سرد سال

سعیدیان در ادامه با اشاره به محدودیت تامین انرژی صنایع گفت: بی‌توجهی دولت به توسعه زیرساخت‌های انرژی در چند سال گذشته، اکنون صنایع کشور را با چالشی جدی روبه‌رو کرده است. در حالت کلی انتظار می‌رود زیرساخت‌های انرژی کشور متناسب با رشد جمعیت و همچنین روند توسعه صنعتی، ارتقا یابد اما در طول سال‌های گذشته به این موضوع توجه کافی نشده است. بدین‌ترتیب فعالان صنعتی در طول ماه‌های سرد سال با کمبود گاز و در ماه‌های گرم با کمبود جدی برق روبه‌رو هستند. این محدودیت‌ها به‌منزله افت تولید صنایع است و ضربه‌های جدی به تولید و تولیدکننده می‌زند. در واقع با کاهش ظرفیت صنایع، هزینه تمام‌شده تولید افزایش می‌یابد و از میزان رقابت‌پذیری صنایع کاسته خواهد شد.

این فعال صنعت فولاد در ادامه خاطرنشان کرد: همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، صادرات صنایع به‌دلیل تحریم‌ها با دشواری‌های متعددی روبه‌رو است. با این وجود، سیاست‌گذاران داخلی نه‌تنها فروش خارجی ما را تسهیل نمی‌کنند، بلکه هر روز چالشی جدید در مسیر فعالیت صادرکنندگان ایجاد می‌شود، این در حالی است که توسعه صادرات به‌منزله افزایش ارزآوری برای کشور است و سایر جوانب مثبت آن، کل اقتصاد کشور را تحت‌تاثیر قرار خواهد داد.

سعیدیان در پایان تاکید کرد: تولیدکنندگان زنجیره فولاد در طول سال‌های گذشته توانسته‌اند بر تمامی چالش‌های مسیر تولید غلبه کنند و فعالیت خود را ادامه دهند. با این وجود، هر روز مانعی جدید در مسیر فعالیت ما ایجاد می‌شود و بدون‌تردید تداوم این شرایط ممکن نخواهد بود.

سخن پایانی

ایران با در اختیار داشتن منابع معدنی و انرژی از کشورهای غنی و ثروتمند جهان به‌شمار می‌رود. صنعت، معدن و تجارت در تولید، اشتغالزایی، ارزش‌آفرینی، درآمدزایی و صادرات اهمیت بسزایی داشته و سهم قابل‌توجهی از تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارند.

با این وجود، از ظرفیت‌های این بخش آن‌طور که باید و شاید، استفاده نشده است. بهره‌نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامل گوناگونی نشأت می‌گیرد و موانع متعددی در مسیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد. موضوعاتی همچون نبود تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها، دشواری ورود مواد اولیه، قطعات و تجهیزات به کشور در سایه تحریم‌ها، بروکراسی‌های پیچیده اداری، تغییر مداوم قوانین و مقررات و همچنین سیاست‌های ضدتولید از مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در طول سال‌های گذشته همچون سدی در مسیر فعالیت و توسعه صنایع ایجاد شده‌اند. بسیاری از صنعتگران در طول سال‌های گذشته توانسته‌اند خود را با این شرایط وفق دهند و همچنان سرپا بمانند. با این وجود، چالش انرژی آخرین توان صنعتگران را از آنها سلب کرده است. این محدودیت‌ها به‌طور جدی از سال گذشته آغاز شده و انتظار می‌رود در طول سال‌های آینده نیز ادامه یابد. در واقع تا زمانی که دولت اقدام به سرمایه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های انرژی نکند، نمی‌توانیم به رفع این مشکل امید داشته باشیم.

تاثیرات جای خالی فرآیند تحقیق و توسعه در نظام صنعتی ایران بررسی شد

صنعتی شدن، بلیت صعود دانش‌بنیان‌ها

اقتصاد دانش‌بنیان موجب کاهش هزینه‌های تولید و افزایش بهره‌وری شده و با ایجاد فضای رقابت‌پذیر بین محصولات تولیدی در بازارهای جهانی، می‌توان از این محصولات به‌عنوان محصولات رقابت‌پذیر استفاده کرد؛ اما کارشناسان معتقدند که پیوند میان ۲ بخش علوم و فناوری با دانشگاه و صنعت در کشور ضعیف و ناپایدار است و کمتر محصول تولیدی را می‌توانیم در کشور پیدا کنیم که از فرآیند تحقیق و توسعه به‌دست‌آمده باشد. شاید سهم کم تولید درآمد ناخالص ملی و پایین بودن صادرات غیرنفتی و منفی بودن تراز تجاری ما هم ناشی از همین مسائل باشد. اگرچه بیشتر واحدهای تولیدی، امروزه به نقش تحقیقات در پیشرفت کاری خود اعتقاد دارند، اما بدیهی است که بنگاه اقتصادی به‌تنهایی نمی‌تواند تمامی منابع مالی و قابلیت‌های علمی موردنیاز را خود تامین کند،بنابراین سوق دادن واحدهای صنعتی به‌سمت فعالیت‌های تحقیقاتی و دانش‌بنیان نیاز به حمایت و سیاست‌گذاری دقیق در سطح ملی دارد. بی‌شک اگر شرکت‌های دانش‌بنیان نتوانند محصولات خود را صنعتی‌سازی و به چرخه صنعت وارد کنند، نمی‌توانند بقا داشته باشند. بدون شک با توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان، به‌دلیل داشتن فرآیندها و ساختار شرکت‌ها، می‌توان به نقش تاثیرگذار و کاربرد فناورانه آن در صنعت، تجارت و تولید ثروت اشاره کرد.

صمت به‌مناسبت روز ملی صنعت و معدن به راهکارهای تعامل دانش‌بنیان‌ها با صاحبان صنایع به‌ویژه صنعت خودرو پرداخته است.

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

دانش‌بنیان‌هایی که سرمایه لازم برای راه‌اندازی خط تولید را ندارند، می‌توانند در قالب مشارکت‌های درصدی با قطعه‌سازان خط‌تولید راه‌اندازی کنند

اتصال به چرخه صنعت، یک دغدغه بزرگ

از آنجایی که نقش شرکت‌های دانش‌بنیان با تحول در عرصه علم و دانش و کشف یافته‌ها و نتایج جدید اقتصادی در رشد و توسعه مناطق مختلف واضح است، ترغیب علمی و عملی معاونت علم و فناوری با رویکردی متفاوت و نوآورانه، برای فعالیت‌های بیشتر برای رفع نیاز و توسعه اقتصادی بخش صنعت، ضروری است.

در این رابطه، سیدمحمدامین علوی، مدیر شبکه تبادل فناوری، عدم‌اتصال فناوران با بخش‌های صنعتی را از دغدغه‌های شرکت‌های دانش‌بنیان عنوان کرد و گفت: یکی از شکاف‌های اصلی که تا پیش از تاسیس شبکه تبادل فناوری در معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری وجود داشت، عدم‌اتصال شرکت‌های دانش‌بنیان به شرکت‌های صنعتی بود.

با در نظر گرفتن تجارب جهانی و مطالعه روی آن فهمیدیم که باید در این گلوگاه شبکه‌ای تاسیس شود که برای دانش‌بنیان‌ها بازار ایجاد کند و از طرفی، راه‌حل‌های فناورانه به صنعت ارائه بدهد. در این مسیر، صاحبان صنایع برای معرفی راه‌حل‌ها هزینه‌ای صرف نمی‌کنند.

وی در گفت‌وگو با صمت گفت: دانش‌بنیان‌ها باید خود را با آنچه نیاز صنایع است، به‌روز کنند. از ابتدای تشکیل شبکه تبادل فناوری و در جریان ارتباط با صنعت، نیازهای صنایع را شناسایی کردیم و به ۱۵۰ شرکت فناوری که در آن زمان در حوزه نانو فعال بودند، معرفی کردیم و راه‌حل ارائه دادیم.

علوی با بیان اینکه از این طریق شرکت‌ها به صنعت معرفی می‌شوند، ادامه داد: از سال ۹۷ فعالیت‌های این شبکه توسعه و گسترش پیدا کرد و با حذف تبادل فناوری نانو از عنوان این شبکه، کل شرکت‌های فعال در اکوسیستم توانستند از خدمات این شبکه تبادل فناوری بهره‌مند شوند. در واقع، این شبکه ماهیت حقوقی پیدا و با اصناف مختلف در صنعت شروع به تبادل فناوری کرد. به‌واسطه کارگزاران فعال در شبکه تبادل فناوری راه‌حل‌هایی را که شرکت‌های دانش‌بنیان برای رفع موانع ایجاد کردند، ارزیابی و بعد به شرکت‌های صنعتی معرفی می‌کنیم.

تا به امروز بیش از هزار و ۵۰۰ مشتری از سوی شرکت‌های فناور داریم و ۲۲ صنف صنعتی حضور دارند و از بیش از ۴۰۰ شرکت صنعتی بازدید به عمل آمد و در این بازدیدها، نیازهای این شرکت‌ها احصا شد.

موفقیت در شبکه تبادل فناوری

وی تاکید کرد: در واقع مشاهده کردیم که در سایر کشورها هزینه‌های مربوط به تحقیق و توسعه و رفع مشکلات برعهده صنایع است، اما در کشور ما باید از صنایع ملتمسانه درخواست کنیم تا از راه‌حل‌های ارائه‌شده از سوی شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده کنند.

هدف‌گذاری توسعه فناوری

مدیر شبکه تبادل فناوری با بیان اینکه برای توسعه حوزه‌های فناوری، در ۴ حوزه هدف‌گذاری شده است، افزود: نفت و گاز و انرژی، فولاد و معدن، آب و محیط‌زیست و ساخت‌وساز ۴ حوزه‌ای هستند که در آنها هدف‌گذاری انجام گرفته است و برای آنها در مجموع ۸۰ کارگزار زمینه همکاری شرکت‌های فناور با صنایع را فراهم می‌کنند. در این سال‌ها استقبال خوبی از توانمندی شرکت‌های دانش‌بنیان شده است که تاکنون ۸۰ کارگزار فعال داریم و در استان‌ها هم مستقر هستند، اما ۳۰ مورد از آنها به‌دلیل اینکه صنایع در تهران فعالیت بیشتری دارند، در تهران مستقر هستند.

زبان مشترک فناوران و صنعتگران

وی افزود: کارگزاران، افراد و متخصصانی هستند که به زبان فنی، می‌توانند نیاز صنایع را بازتعریف کنند. در واقع، آنها می‌توانند به زبان مشترک میان دانش‌بنیان‌ها و صنایع برسند. به‌عبارت‌روشن‌تر، مشاور و کاتالیزور این چرخه هستند. یکی از نقش‌های آنها این است که به نیازسنجی داخل صنایع و بعد به شناسایی شرکت دانش‌بنیان در راستای آن نیاز می‌پردازند.

به‌گفته علوی، معمولا پروژه‌هایی انتخاب می‌شوند که برای شرکت‌های دانش‌بنیان صرفه کافی اقتصادی داشته باشند؛ آن دسته از نیازهایی که پیش‌پاافتاده هستند یا صرفه چندانی برای دانش‌بنیان‌ها ندارند و از طرفی، صاحبان صنایع راه‌حل‌های موازی دیگری برای حل آن دارند، کنار گذاشته می‌شوند.

اگر راه‌حل فناورانه نبود

وی ادامه داد: در برخی مواقع هم، برای نیازهای صنایع راه‌حلی در منابع و داده‌های معاونت علمی یا ستاد نانو یافت نمی‌شود. در واقع، نیاز وجود دارد که اتفاقا بازار هم دارد، اما فناوری برای آن ساخته نشده است که این نیاز را هم در قالب یک مسئله از دل صنعت به‌عنوان چالش‌ها به دانش‌بنیان‌ها معرفی می‌کنیم. در واقع به‌شرطی که صنایع پای کار بایستند و خواهان رفع نیازهای خود باشند، در قالب فراخوان در اختیار دانشگاه‌های پارک‌های علم و فناوری پژوهشگاه‌ها یا مراکزی که فعالیت استارت‌آپی دارند، قرار می‌دهیم.

یک روز برای تبادل فناورانه با صنعت

وی برگزاری سه‌شنبه‌های فناوری را از دیگر برنامه‌های این شبکه در راستای معرفی توانمندی‌های شرکت‌های فناور به صنایع دانست و افزود: یکی دیگر از سازکارهای شبکه، ترویج و تبادل فناوری است که در این راستا هر ۲ هفته یک بار رویدادی با عنوان سه‌شنبه‌های فناوری برگزار می‌شود. در این رویداد به‌طورعمده شرکت‌های فناور توانمندی خود را ارائه می‌دهند و عمده مخاطب در این برنامه کارگزاران هستند که با حوزه فعالیت شرکت‌های فناور آشنا می‌شوند تا در ارتباط با صنایع بتوانند دسترسی راحت‌تری به راه‌حل‌ها داشته باشند.

در کل، مکانیزم حمایتی این شبکه در راستای اثبات فناوری به صنایع و کاهش ریسک صنایع، اعطای تسهیلات و خدمات موردنیاز است.

علوی بااشاره به نحوه حمایت‌های مالی بخش صنایع از طرح‌های فناورانه توضیح داد: ما تنها با برگزاری چالش‌ها اقدام به مشارکت بخش‌های صنعتی در توسعه فناوری‌های شرکت‌های دانش‌بنیان می‌کنیم، چرا که بخش‌های صنعتی تمایلی به سرمایه‌گذاری در طرح‌های تحقیق و توسعه ندارند.

فعالان عرصه فناوری در حوزه قطعه‌سازی باید سراغ ساخت آن دسته از قطعاتی بروند که توان ساخت آن تاکنون در کشور وجود نداشته است

لزوم ایجاد رابطه دوجانبه

امیرعباس اختراعی، رئیس هیات‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران در گفت‌وگو با صمت بااشاره به اهمیت همکاری دانش‌بنیان‌ها با صنایع گفت: در گام نخست باید به این موضوع اشاره کرد که صمت وزارتخانه بزرگی متشکل از ۳ نهاد بزرگ دیگر است که به‌عنوان بزرگ‌ترین وزارتخانه اجرایی در بدنه دولت شناخته می‌شود. به‌همین دلیل، حجم فعالیت‌ها در این نهاد پیچیده است و از شرایط خاصی پیروی می‌کند.

وی افزود: چالش‌های صنعت خودرو زیاد است و باوجود آنکه همه در زبان و بیان خواهان سامان یافتن این صنعت هستند، اما همواره شاهد شکست مدیران و معاونان و حتی وزرا بودیم. نباید غافل از این شویم که صاحبان صنعت خودرو نفوذ بالایی دارند و حتی می‌توانند مدیران بالادستی خود را تغییر دهند. بی‌شک توان تغییرات ساختاری صنعت خودرو بزرگ‌تر از توان وزیران شده است و مجلسی‌ها خود باید فکری به حال آن کنند که این ضایعه بزرگ را شایسته‌تر مدیریت کنند.

به‌گفته رئیس هیات‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران، برنامه‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که در راستای منافع بخش خصوصی باشد، نه آنکه به مزاج برخی از مدیران خوش بیاید.

وی افزود: خواهان این هستیم که در صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات، روابط صمیمی‌تری میان معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان با اعضای صنایع به وجود بیاید تا اجرایی‌تر و عملی‌تر به تفاهمنامه‌ای که پیش‌تر در راستای توسعه فعالیت‌های دانش‌بنیان در صنعت منعقد شده بود، پرداخته شود که پیش‌بینی می‌شود باوجود تغییر و تحولات ادامه پیدا کند.

اهرمی برای کاهش ارزبری در صنعت خودرو

بی‌شک یکی از صنایع مهمی که در اولویت بالایی نسبت به دیگر صنایع در کاربرد محصولات فناوران و دانش‌بنیان‌ها دارد، صنعت خودرو است؛ صنعتی که جای خالی فناوری‌های نوظهور به‌شدت احساس در آن می‌شود. مهدی مطلب‌زاده، عضو هیات انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو، در گفت‌وگو با صمت بااشاره به اهمیت فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در ساخت قطعات وارداتی گفت: دانش‌بنیان‌ها اگر سراغ ساخت قطعات پرسی ساده که قدرت تولید آن در کشور وجود دارد، بروند، ماهیت خود را از دست داده‌اند و فرقی با دیگر شرکت‌های قطعه‌سازی ندارند و راه برای همکاری قطعه‌سازان بسته می‌ماند. فعالان عرصه فناوری در حوزه قطعه‌سازی باید سراغ ساخت آن دسته از قطعاتی بروند که توان ساخت آن تاکنون در کشور وجود نداشته است. در واقع، آنها با فناوری‌های نوین باید مانع از ارزبری در کشور شوند.

وی ادامه داد: بنابراین هر آنچه تا کنون به‌دلیل کمبود فناوری در کشور ساخته نشده است، عرصه فعالیت دانش‌بنیان‌ها خواهد بود. همچنین، به‌واسطه کاربرد فناوری‌های روز در کنار ساخت قطعاتی که از ارزبری می‌کاهد، خوب است دانش‌بنیان‌ها به ساخت آن دسته از قطعاتی بپردازند که تیراژ لازم آن در کشور وجود دارد و به‌عبارت روشن‌تر، بازار دقیقی برای آن فراهم است. برای مثال، اگر دانش‌بنیان‌ها قطعات الکتریکی بسازند، صرفه اقتصادی نخواهد داشت.

مطلب‌زاده گفت: از آنجایی که در کشور؛ هم در واردات، هم در صادرات و هم در تعاملات بانکی در تحریم به سر می‌بریم. بنابراین، تنها باید به مصرف داخل توجه کنیم. گفتنی است، در مصرف داخل هم هر آن چیزی که به‌عنوان قطعات خارجی وارد شود، اگر در کشور تولید و بعد بومی شود، دانش‌بنیان‌ها می‌توانند موفق عمل کنند.

وی بااشاره به اعتماد شرکت‌های قطعه‌سازان بزرگ افزود: آن موضوعی که برای شرکت‌های بزرگ قطعه‌سازی مهم است، یکسان بودن کیفیت تولید است. در واقع، اگر دانش‌بنیانی قطعه‌ای با کیفیت یکسان همتای خارجی خود در اختیار داشته باشد، سازندگان قطعات خودرو با اعتماد بیشتری با دانش‌بنیان‌ها همکاری می‌کنند.

به‌گفته وی، باتوجه به اینکه فعالان دانش‌بنیانی معمولا افرادی هستند که از سواد و توان کافی در مسیر تولید برخوردار هستند، می‌توان با ایجاد عرصه‌ای مسیر همکاری این افراد را با قطعه‌سازان هموار کرد. در واقع، دانش‌بنیان‌هایی که سرمایه لازم برای راه‌اندازی خط تولید ندارند، می‌توانند در قالب مشارکت‌های درصدی با قطعه‌سازان خط تولید راه‌اندازی کنند. در جریان این همکاری؛ درصدی سهام برای افراد تولیدکننده، درصدی هم برای آن شرکت سرمایه‌گذار باید در نظر گرفته شود تا فناوران بتوانند زودتر خط تولید خود را راه بیندازند و موفق شوند.

سخن پایانی

یادمان باشد که استفاده از قدرت صاحبان صنایع برای همکاری هرچه بیشتر دانش‌بنیان‌ها با صاحبان صنایع، می‌تواند به‌عنوان رویکردی مهم در نظر گرفته شود.

از آنجایی که محور توسعه اقتصادی هر کشوری بخش خصوصی است. بنابراین، برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان‌ها، راهی جز جذب بخش خصوصی به‌عنوان رکنی مهم در بازار و تولید انبوه نیست؛ چرا که امکانات مالی نهادهای دولتی تنها برای بقای دانش‌بنیان‌ها کفایت می‌کند، نه توسعه آنها به‌عنوان یک قدرت اقتصادی در کشور. در نهایت، باید ایجاد اشتغال و توسعه کارآفرینی برعهده بخش خصوصی باشد.

بسیاری معتقدند که دولت و پارک‌های علم و فناوری باید خطر سرمایه‌گذاری را برای بخش خصوصی کاهش دهند تا بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان‌ها قانع شود. در غیر این صورت، هم نمی‌توان هدف توسعه اقتصاد دانش‌بنیان را عملیاتی کرد، هم نمی‌توان توقعی از بخش خصوصی داشت.

یادداشت

لزوم توسعه معادن مکانیزه در ایران

شاهد شیرین
فعال دانش‌بنیان در حوزه معدن

فرآیندهای اکتشافی پاشنه‌آشیل معدنکاری در کشور است و هنوز نتوانسته‌ایم از ظرفیت‌های موجود بهره‌وری موردانتظار را کسب کنیم. خوشبختانه در بحث فرآوری مواد معدنی چندان عقب نیستیم و در فرآیند استخراج هم شرایط مطلوبی داریم و با دانش استخراجی روباز زیرزمینی که چند سالی است در کشور توسعه یافته، در شرایط مطلوبی به‌سر می‌بریم، اما اگر بتوانیم در اکتشاف از فناوری‌های روز استفاده کنیم، می‌توانیم مواد معدنی استراتژیکی نظیر آهن زغال‌سنگ کرومیت مس را که دارای مزیت رقابتی هستند، بیشتر استخراج و صادر کنیم. سرمایه‌گذاری در اکتشاف موجب بهره‌برداری چندبرابری از معدن است. بنابراین، بهتر است دانش‌بنیان‌ها در حوزه اکتشافات معدنی فعالیت گسترده‌تری داشته باشند. اینکه مواد معدنی تا چه میزان خلوص دارند، اهمیت دارد، چرا که دستیابی به مواد معدنی با عیار و خلوص مطمئن‌تر و به‌صورت مداوم‌تر، به‌طورقطع می‌تواند موجب کسب سودهای بیشتری در مرحله فرآوری شود. به‌عبارت روشن‌تر، ماده معدنی با کیفیت و خلوص بالاتر تاثیر جدی بر فرآوری می‌گذارد و در زنجیره ارزش می‌تواند مفیدتر باشد.

بنابراین، نخستین چالش معدن در کشور ما اکتشاف است و باید در مناطق معدن‌خیز کشور نظیر خراسان، یزد و کرمان به تقویت بهتر و بیشتر اکتشافات بپردازیم تا به بهره‌برداری مطمئن‌تری برسیم.

موضوع بعدی استخراج روباز و زیرزمینی است که باید به‌سمت ماشینی کردن این فرآیندها برویم؛ نظیر بیشتر کشورهای پیشرفته. همچنین، در فرآوری هم باید خوراک موردنظر را بدهیم و از شرکت‌های با تکنولوژی‌های برتر نظیر شرکت‌های دانش‌بنیانی که امروز در زمینه فرآوری مواد معدنی کار می‌کنند، حمایت کنیم تا بتوانیم به جایگاه مطلوب خود در جهان برسیم.

متاسفانه چند سال پیش عبارتی در فضای فعالیت‌های معدنی کشور فراگیر شد، به نام جلوگیری از خام‌فروشی؛ در حالی که بسیاری از مواد معدنی که از ذخایر معدنی کشور استخراج می‌شود، مورداستفاده صنایع در داخل کشور نیست یا اصلا مشتری مناسب داخلی برای آنها وجود ندارد و بستری برای استفاده آنها فراهم نشده است، به‌همین‌دلیل بهتر است چنین آورده‌های معدنی صادر شود تا در چرخه تولید قرار بگیرد که در عمل چنین اتفاقی نمی‌افتد. برای مثال، از سنگ نمک و سنگ‌آهک استفاده چندانی در داخل کشور نمی‌شود، اما کشورهایی نظیر هند خواهان و مشتری جدی این آورده‌های معدنی هستند.

تا جایی که ظرفیت تقلید و عیارسازی داخلی آورده‌های معدنی نظیر مس داریم، می‌توانیم از آنها استفاده کنیم، اما اگر بخواهیم باز هم ممانعت کنیم که تولیدکنندگان سرب و روی سمت صادرات نروند، اقدام اشتباهی است و نباید کاری کنیم بازاری که به زحمت به‌دست آمده است، از بین برود.

در بحث ماشین‌آلات هم موضوعاتی وجود دارد که باید گفت باتوجه به شرایط فناوری جهان نمی‌توان حسابی روی روش‌های دستی و سنتی حساب کرد. در واقع، در بحث اکتشافات، نیازمند کاربرد ماشین‌آلات پیشرفته هستیم و باید به‌سمت پهپادها و هواپیماهای پیشرفته برویم. دانش‌بنیان‌ها توان خوبی در این زمینه دارند و در بحث استخراج هم نیاز مبرمی به فناوری‌های روز داریم. در واقع، امروزه نمی‌توان با بیل‌های مکانیکی قدیمی در معادن روباز تناژهای بزرگی را استخراج کنیم.

متاسفانه تنها یک معدن زیرزمینی مکانیزه در ماده معدنی زغال‌سنگ داریم و این برای کشور که ذخایر بسیار غنی زغال‌سنگ دارد، اسفبار است. همین معدن مکانیزه هم دارای تکنولوژی‌های قدیمی است که راندمان واقعی خود را ندارد. معدن زیرزمینی در کشور ما جایگاه واقعی خود را ندارد، به‌همین‌دلیل نیازمند کاربرد فناوری‌های پیشرفته و روز برای ایجاد و توسعه این معادن در کشور هستیم.

دهه حاضر و آینده کشور باید بگوییم دوران ورود به معادن زیرزمینی مکانیزه است؛ یعنی باید بگوییم ناگزیر به توسعه این معادل در کشور هستیم. در حقیقت، در سنگ‌آهن و مس ناچار به توسعه معادن زیرزمینی مکانیزه هستیم که باید ماشین‌آلات مناسب آن را بیش از گذشته تولید کنیم. بی‌شک شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در این زمینه نقش مهمی داشته باشند.

اگر خواهان دستیابی به جایگاه مطلوب و سودآور در معدنکاری کشور هستیم و می‌خواهیم همپای کشورهای توسعه‌یافته گام برداریم، راهی جز دانش‌بنیان شدن معادن نداریم. معاونت علمی و فناوری اقتصاد دانش‌بنیان ریاست‌جمهوری نقش مهمی در اعتمادسازی صاحبان صنایع و معادن به شرکت‌های دانش‌بنیان دارد. خوشبختانه در سال‌های اخیر صندوق‌هایی برای توسعه دانش‌بنیان‌ها در این حوزه شکل گرفته است که زمینه‌های مناسب را فراهم کرده‌اند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت:

دولت مسئول اجرای مصوبات حمایتی مجلس است

فرشته صانعی: یکی از مصوبات شورای‌عالی انقلاب فرهنگی که ارتباط مستقیمی با صنعت و معدن دارد، نام‌گذاری روزی با عنوان روز صنعت و معدن در تقویم رسمی کشورمان است؛ به‌عبارت دیگر شورای‌عالی انقلاب فرهنگی عطف به اینکه ایران سرشار از ذخایر معدنی است، روز ۱۰ تیر را با هدف توجه بیشتر به حوزه‌های صنعت و معدن و پرداختن به مسائل آنها، به‌عنوان روز صنعت و معدن نام‌گذاری کرده است.

صمت به مناسبت روز صنعت و معدن در گفت‌وگو با چهره‌های اقتصادی مجلس شورای اسلامی به بررسی چالش‌های حوزه معدن پرداخته است. از نظر علی جدی که نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی است و بهزاد رحیمی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ضعف‌های نظارت بر ایمنی معادن از مهم‌ترین چالش این حوزه هستند.

عکس: آیدا فریدی

ضرورت تقویت نظارت بر ایمنی معادن

بهزاد رحیمی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت پیرامون اینکه یکی از چالش‌های اصلی معادن مربوط به ایمنی آنها است؛ به‌گونه‌ای که گفته می‌شود کپسول آتش‌نشانی معادنی نظیر معدن طزره خالی است و همین امر در سال‌های اخیر منجر به فوت تعدادی از کارگران این معدن شده، گفت: بنده خبر خالی بودن کپسول‌های آتش‌نشانی معادن را نشنیده‌ام، اما اگر چنین موردی وجود دارد در حیطه وظایف کارفرما و پیمانکاری است که مسئولیت آن معدن را برعهده گرفته است. این نماینده مجلس شورای اسلامی ادامه داد: در حقیقت تامین ایمنی معادن از جمله نکاتی است که در قراردادهای معدنی با پیمانکاران درج می‌شود. اگر حتی وسعت معدنی ۱۲ متر هم باشد، باید ساز کار ایمنی در آن تعبیه شود؛ بنابراین اگر فردی در انجام وظایف خود کوتاهی کرده باید پاسخگو باشد، زیرا در چارچوب مقررات ایمنی کار و رعایت اصول ضابط کارگاه، مواردی نظیر پر بودن کپسول آتش‌نشانی در رده حداقلی‌ها قرار دارد. بر این اساس اگر شخصی کوتاهی کرده، نیاز به قانون نیست، زیرا این آیین‌نامه به‌صورت مجزا نوشته شده و اگر قرار باشد مجلس در قالب ناظر ورود پیدا کند، در موارد کلان ورود پیدا می‌کند اما در مواردی چون مورد یادشده که موضوعی جزئی است، مجریان پروژه اعم از کارفرما و مسئول کارگاه مسئول هستند.

■ مسئولیت با وزارت بهداشت و وزارت کار است

رحیمی با تاکید بر مقصر بودن مدیران سطح پایین در حوادث معدنی تصریح کرد: ما به‌عنوان نماینده قطعا مسائل ایمنی را به دستگاه‌های مربوطه منتقل می‌کنیم، اما در مجموع کوتاهی از مجریان رده پایین است. نکته دیگر این است که درباره ایمنی کار، وزارت بهداشت و وزارت کار به‌عنوان نهاد نظارتی عمل می‌کنند و این بحث جدا از بحث صنعت است.

■ در بازرسی معادن کوتاهی می‌کنند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به عملکرد کارگروه نظارت بر ایمنی معادن خاطرنشان کرد: کارگروه بازرسی ایمنی کار وجود دارد، اما به‌نظر می‌رسد زمانی که این کارگروه به معادن سرکشی می‌کنند، کارفرمایان وضعیت را به‌نحو دیگری جلوه می‌دهند یا شاید هم این کارگروه بازرسی مستمر را انجام نمی‌دهند. علاوه بر این لوازم ایمنی نظیر کپسول آتش‌نشانی تاریخ انقضا دارند و ممکن است در بازرسی‌ها کوتاهی صورت گرفته باشد. رحیمی در پایان یادآور شد: اتفاقا باید نظارت بر معادن با شدت بیشتری نسبت به دیگر مکان‌ها صورت بگیرد. بازرسی بهداشت در این سطح است که اگر داخل کوچه پس کوچه‌های شهر نانوایی باشد باید موارد ایمنی در نظر گرفته شود؛ چه رسد به معادن. براساس آنچه گفته شد باید عواملی که باعث شدند ایمنی در معادن نادیده گرفته شود را شناسایی کرد.

مجلس نمی‌تواند نقش قوه قضاییه را بازی کند

نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت گفت: موضوع نظارت بر معادن در قانون پیش‌بینی شده و هر جایی که فردی کوتاهی کرده و جان کارگران به خطر افتاده، باید پاسخگو باشد؛ علاوه بر این مجموعه‌های نظارتی نباید در این قضیه کوتاهی کنند. وی افزود: در دوره فعالیت دولت سیزدهم تعداد ۵ هزار معدنی که فعالیت‌شان هیچ حساب و کتابی نداشت، به کمتر از ۵۰۰ واحد رسید؛ به این معنی که دولت در مدت حدود ۲ سال توانسته این تعداد از معادن کشور را شناسایی کند که قبل از آن نظارتی بر آنها صورت نمی‌گرفت، اما در حال حاضر تحت نظارت قرار دارند. جدی در پاسخ به اینکه مجلس هم نهاد نظارتی محسوب می‌شود؛ این نهاد در حوزه نظارت بر معادن چه اقدامی انجام داده؟ بیان کرد: مجلس قانون را تصویب می‌کند و نهادهای قضایی باید براساس قانون مصوب برخورد کنند و معادن هم طبق قانون اقدام کنند. یعنی مجلس چه اقدامی انجام دهد؟ نقش قوه قضاییه را بازی کند؟ واقعیت امر این است که مجلس قطعا نهادها را در زمینه ایمنی معادن پاسخگو می‌کند. این نماینده مجلس در ارزیابی عملکرد دولت در حوزه معدن خاطرنشان کرد: عملکرد دولت نسبت به قبل بسیار بهتر شده است. به‌گونه‌ای که پیش از این معادن فراوانی داشتیم که بلاتکلیف بوده و اصلا پرونده نداشتند، اما در این دولت تکلیف تک تک این معادن مشخص و برای هر کدام پرونده ایجاد شده است.

نظر متفاوت کمیسیون اقتصادی درباره معادن

کمبود نظارت بر معادن، وجود معادن غیرفعال زیاد و در نهایت بی‌توجهی به موضوع ایمنی در معادن، مواردی هستند که از نظر اعضای کمیسیون صنایع و معادن به‌عنوان چالش‌های اصلی حوزه معدن شناخته می‌شوند، اما عضو کمیسیون اقتصادی مجلس دیدگاه متفاوتی درباره حوزه معدن داشت. از نظر توسلی آسیب‌های معادن به محیط زیست و زیرساخت‌های منطقه‌ای که معادن در آن قرار دارند، اصلی‌ترین چالش حوزه معادن محسوب می‌شود. فتح‌الله توسلی، عضو کمیسیون اقتصادی در گفت‌وگو با صمت با ارزیابی چالش‌های معادن گفت: اگر بهره‌برداری از معدن به‌درستی و طبق قانون انجام شود، یک ظرفیت محسوب می‌شود. در حقیقت چه آن قانون یک درصد درآمد برنامه ششم توسعه و چه آن ۱۵ درصدی که در تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معدن در نظر گرفته شده، اجرا نمی‌شوند.

■ قوانین حوزه معدن اجرا نمی‌شوند

وی افزود: به‌دنبال اجرایی نشدن قوانین، در حال حاضر بهره‌برداری از معادن به‌نحوی شده که در حال نابودی منابع طبیعی و جاده‌ها است؛ مثلا طبق قانون، هر خودرو حامل سنگ باید ۱۰ تن بارگیری کند، اما ۴۰ تن بار می‌گیرد که این امر منجر به تخریب جاده می‌شود و بعد از اتمام کار معدن مسئولان باید دنبال آسفالت مجدد جاده تخریب‌شده بروند.

به گفته این نماینده مجلس برخی از مردم بومی مناطقی که معدن در آنجا واقع شده، از این شیوه بهره‌برداری بسیار ناراحت هستند؛ در نتیجه معدنی که نعمت محسوب می‌شود، تبدیل به نقمت شده است. توسلی با اشاره به سایر آسیب‌های معدن به زندگی مردم منطقه تصریح کرد: طبق قانون از این منظر که فعالیت معادن منابع طبیعی را تخریب می‌کند، بعد از اتمام بهره‌برداری معادن، باید شرایط محیطی به قبل از زمان بهره‌برداری برگردد، اما این اقدام توسط پیمانکاران صورت نمی‌گیرد و معدن را به همان شکل رها می‌کنند و می‌روند.

این نماینده مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه باید قسمتی از بودجه‌ای که برای معادن در نظر گرفته شده، به آبادانی منطقه وقوع معدن تخصیص داده شود، خاطرنشان کرد: متاسفانه هیچ بخش از درآمدهای معادن به مردم منطقه‌ای که معدن در آن قرار دارد، تخصیص داده نمی‌شود و همین امر منجر به افزایش نارضایتی‌ها شده است. توسلی درباره تصدی‌گری در حوزه معدن خاطرنشان کرد: در حال حاضر معدن دست افراد بانفوذی است که قدرت نظارت دولت و تصدی‌گری در حوزه معدن را زیر سوال برده‌اند. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در پایان این نکته را یادآور شد که معدن حتما نعمت است، اما نحوه استفاده از آن مهم است، چراکه امکان دارد همین نعمت تبدیل به نقمت شود.

مجلس و دولت باید از صنایع بزرگ حمایت کنند

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با تاکید بر لزوم حمایت از صنایع بزرگ، گفت: باید مجلس و دولت از صنایع بزرگ به‌عنوان یکی از راه‌های صادرات حمایت کنند. فرهاد طهماسبی با تاکید بر موضوع یادشده، گفت: موتور پیشران هر کشوری صنعت اعم از صنایع خرد و بزرگ است و بی‌توجهی به صنایع باعث بروز مشکلاتی خواهد شد. وی ادامه داد: باتوجه به اینکه در شرایط تحریمی یکی از منابع تامین ارز صنایع هستند و صنایع بزرگ نیز به‌عنوان یکی از زمینه‌های ایجاد مشاغل پایدار محسوب می‌شوند، باید مجلس و دولت از صنایع بزرگ به‌عنوان یکی از راه‌های صادرات حمایت کنند که این حمایت‌ها شامل تامین نقدینگی، زیرساخت‌ها و مواد اولیه می‌شود.

سخن پایانی

به‌گفته نمایندگان مجلس شورای اسلامی تا امروز مجلس از طریق کمیسیون‌های تخصصی طرح‌های الزام‌آور متعددی در حمایت از صنایع و فعالان اقتصادی تنظیم و آماده کرد، اما اجرای صحیح این مصوبات به دولت بازمی‌گردد. نمایندگان مجلس نقش دولت را مدیریت کلان و تصدی‌گری اقتصادی دانسته و معتقدند بازارسازی و بازاریابی برای توسعه صادرات نیز برعهده دولت است که با فعال‌سازی دیپلماسی اقتصادی محقق خواهد شد.

برای نخستین بار در کشور؛

بهره‌برداری از پروژه بازچرخانی پساب صنعتی در فولاد خوزستان

از پروژه بازچرخانی پساب صنعتی شرکت فولاد خوزستان برای نخستین بار در کشور بهره‌برداری شد. به گزارش خبرنگار روابط عمومی، آیین رونمایی از پروژه بازچرخانی پساب صنعتی روز سه‌شنبه ۶ تیرماه ۱۴۰۲ با حضور امین ابراهیمی مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان، دکتر حسام مقدمعلی معاون طرح‌های توسعه معادن و صنایع معدنی ایمیدرو، سردار سرتیپ پاسدار حسن شاهوارپور فرمانده سپاه استان خوزستان، دکتر داوود میرشکار مدیرکل اداره حفاظت محیط زیست خوزستان، حمیدرضا فلاح زاده ریاست سازمان صمت استان خوزستان و جمعی از مدیران و مسئولین برگزار شد.

امین ابراهیمی در گزارش خود گفت: براساس آمارهای انجمن جهانی فولاد، تولید سالانه فولاد ایران قبل از انقلاب ۱.۸ میلیون تن بود، اما این رقم در سال ۲۰۲۱ بالغ بر ۲۷,۹ میلیون تن و در حال حاضر ظرفیت تولید فولاد میانی کشور بالغ بر ۴۰ میلیون تن در سال است.

ایران دارای رتبه دهم در جهان را داراست و مجموعه فولاد خوزستان با گسترگی از شرق به غرب کشور با یک جامعه آماری حدود ۱۶ هزار نفری به عنوان اولین تولیدکننده فولاد میانی به روش قوس الکتریکی در کشور فعالیت داشته و بزرگترین صادرکننده ایران می‌باشد.

وی یکی از مهمترین چالش‌های اصلی این مجموعه را مرگ تکنولوژی عنوان کرد و افزود: با نظر مثبت هیات‌مدیره در ۲ سال گذشته طرح‌های توسعه‌ای آغاز شده در سال ۱۴۱۰ به عددی نزدیک ۱۳,۶ میلیون تن برسیم که بتوانیم ظرفیت ۲۵ درصدی تولید فولاد ایران را به خود اختصاص دهیم. در کنار این طرح‌های توسعه‌ای در حال حاضر نزدیک به ۴۰ همت پروژه‌های مختلف توسعه‌ای و شرکت تعریف شده است که عمده پروژه‌ها در بحث بهبود و کنترل شرایط تولید است و در حوزه بالا دست و پایین دست پروژه‌های مختلفی تعریف کرده‌ایم.

ابراهیمی با شرح چالش‌های زیست محیطی فولاد خوزستان اظهار داشت: عدم رعایت حریم شرکت در توسعه شهری، شرایط نامساعد محیطی، همزمانی اجرای پروژه‌های زیست‌محیطی با عملیات بهره‌برداری و افزایش ظرفیت واحدهای تولیدی، به روز نبودن تکنولوژی و عدم توجه به الزامات زیست‌محیطی در طراحی اولیه، مشکلات دسترسی به فناوری‌های جدید از جمله چالش‌های زیست‌محیطی فولاد خوزستان هستند.

وی در خصوص اهم اقدامات زیست‌محیطی انجام شده در زمینه بهبود عملکرد زیست‌محیطی گفت: در سال ۱۴۰۰ با تایید هیات‌مدیره مبلغی بالغ بر ۱۴۰۰ میلیارد تومان به پروژه‌های زیست محیطی اختصاص داده شد.

در حوزه کنترل گرد و غبار با نصب ۳۰ دستگاه غبارگیر به ظرفیت ۵ میلیون مترمکعب، تعداد ۱۷ غبارگیر در دست اجرا با ظرفیت یک میلیون و ۹۵۰ هزار مترمکعب، توسعه شبکه‌های پاکسازی و استفاده از ۷ دستگاه ماشین وکیوم کلینر، در حوزه تصفیه و بازیافت پروژه پساب‌های صنعتی تصفیه‌خانه فاضلاب صنعتی با ظرفیت ۳ هزار مترمکعب، پروژه سیستم بازیافت پساب تصفیه‌خانه آب با ظرفیت ۵۷۰ مترمکعب، پروژه بازچرخانی پساب صنعتی با ظرفیت ۷۵۰ مترمکعب، در حوزه مدیریت پسماند پروژه سیستم برش ضایعات فلزی با غبارگیر، واحد بازیافت قراضه، پروژه انبار پسماندهای ویژه، پروژه جابجایی سایت فرآوری سرباره و در حوزه توسعه فضای سبز ایجاد و نگهداشت ۵۲۵ هکتار فضای سبز، توسعه شبکه آبیاری قطره‌ای با پوشش ۸۰درصد فضای سبز و احداث پروژه فضای سبز ۲۴ هکتاری و در بحث توسعه شبکه پایش زیست‌محیطی پروژه آزمایشگاه محیط‌زیست، ایستگاه‌های پایش ذرات معلق و گازهای آلاینده در هوای آزاد و خروجی واحدها و پروژه سیستم پایش پساب خروجی در کشور پیشتاز این مهم بوده‌ایم.

ابراهیمی افزود: در سال گذشته با هدف پیگیری روند اجرایی پروژه‌های زیست‌محیطی کمیته طرح جامع زیست محیطی متشکل از معاونین و مدیران پروژه‌ها، بخش‌ها، مهندسی، امور قراردادها و کمیسیون معاملات تشکیل شد.

مدیرعامل شرکت خوزستان گفت: پروژه بازچرخانی پساب صنعتی با سرمایه‌گذاری ۷,۲ میلیون یورو، ۴۴۳ میلیارد ریال با هدف بازیافت پساب صنعتی، کاهش برداشت آب خام از کارون، بهینه‌سازی مصرف آب با ظرفیت تولید ۷۵۰ مترمکعب آب RO با راندمان ۸۵ درصد و مواد اولیه مصرفی پساب خروجی از تصفیه‌خانه فاضلاب صنعتی به میزان ۹۰۰ مترمکعب طراحی و اجرا شده است. این پروژه در زمینی به مساحت حدودی ۱۵ هزار مترمربع و سطح زیر بنای ۸ هزار مترمربع احداث شده است و تماماً توسط نیروهای بومی با دانش و تکنولوژی داخلی اجرا شده است. باعث اشتغال بیش از ۱۰۰ نفر مستقیم و ۸۵۰ نفر غیرمستقیم در زمان پروژه بوده است. همچنین در زمان بهره‌برداری اشتغال ۲۴ نفر به صورت مستقیم و ۲۴۰ نفر بصورت غیرمستقیم را فراهم می‌آورد. شرکت فولاد خوزستان اولین شرکت فولادی است که پساب‌های صنعتی خود را وارد سیکل بازچرخانی نموده و میزان مصرف آب از منابع طبیعی را کاهش داده است. با اجرای این پروژه ۶۰ درصد از پساب شرکت مجدد به سیکل تولید باز می‌گردد و سبب کاهش وابستگی به منابع طبیعی می‌شود.

ابراهیمی با اشاره به پروژه شاخص دیوار توری اطراف سایت انباشت و برداشت گفت: این پروژه برای اولین بار در ایران و منطقه با هدف کنترل باد بردگی مواد از انبارهای سنگ‌آهن با هزینه ۲۳۰ میلیارد ریال در مساحت ۴۰هکتار با ارتفاع ۲۷ متر در حال اجرا می‌شود.

وی با اشاره به مهمترین دستاوردهای زیست‌محیطی شرکت فولاد خوزستان گفت: کاهش ۵۲ درصدی انتشار غبار در ۱۲ سال گذشته به عنوان مهمترین جنبه زیست‌محیطی ناشی از فعالیت‌های شرکت علیرغم افزایش ۴۰ درصدی میزان تولید در همین مدت است. همچنین حفظ تمامی شاخص‌های آلایندگی پساب خروجی و غلظت گازهای آلاینده در محدوده مجاز، بازیافت و استفاده مجدد از ۳۰ درصد و فروش ۵۶ درصد پسماندهای صنعتی، بازیافت ۶۰ درصد پساب صنعتی تصفیه شده جهت تولید آب RO، ارزیابی پیامدهای زیست محیطی پروژه‌ها و طرح‌های توسعه از مهمترین دستاوردهای زیست‌محیطی فولاد خوزستان می‌باشند.

ابراهیمی در پایان سخنان خود گفت: اعتقاد مجموعه فولاد خوزستان این است که اثر محیطی مخرب خود را به حداقل برسانیم و محیط زیست را برای آیندگان به ارث بگذاریم. فولاد خوزستان تلاش می‌کند تا در حوزه‌های مختلف هوا، آب و خاک آثار مخرب خود را به حداقل برساند.

■ برداشت کمتر از آب کارون باعث می‌شود در پایین دست آلایندگی کمتر شود

دکتر مقدمعلی معاون طرح‌های توسعه معادن و صنایع معدنی ایمیدرو با تشکر از دست اندرکاران فرآیند این پروژه گفت: بابت دیدگاهی که در توسعه و اعتلای صنعت کشور داشتید و اینکه بحث توسعه پایدار را به عنوان یکی از محورهای شرکت فولاد خوزستان در تعالی شرکت حفظ کردید؛ تقدیر و تشکر می‌کنم.

در حوزه صنعت و معدن سهم زیادی از برداشت آب نداریم، ۸۹ درصد منابع آبی به بخش کشاورزی اختصاص داده می‌شود. ۸ درصد صرف شرب می‌شود و تقریبا ۳ درصد صرف خانواده صنعت می‌شود. وی افزود: دیدگاه وزارت صمت و ایمیدرو این است که سرمایه‌گذاری در حوزه آب یکی از الزامات توسعه کشور است. این پروژه خوب و ارزشمند است و با توجه به ابلاغ دستورالعمل بازچرخانی آب وزارت نیرو در سال گذشته، شرکت فولاد خوزستان خیلی جلوتر حرکت کرده است.

مقدمعلی افزود: این پروژه کمک می‌کند که از رودخانه کارون آب خام کمتری برداشت شود آلایندگی در پایین دست انتشار پیدا نکند.

■ با اجرای ۲۸ پروژه زیست محیطی شرکت فولاد خوزستان شاهد یک صنعت سبز خواهیم بود

دکتر میرشکار مدیرکل اداره حفاظت محیط زیست خوزستان در سخنان خود با تقدیر از عملکرد فولاد خوزستان اظهار داشت: از نگاه یک ایرانی افتخار می‌کنیم

که تولیدکننده بزرگی مثل فولاد خوزستان در همه حوزه‌ها گام‌های موثری را برداشته است. این مجموعه با پیشینه ۵۰ ساله خود در سیاست‌های را در حوزه محیط‌زیست در پیش گرفته است که می‌تواند صادرکننده این تجربیات به صنایع پایین دستی باشد. وی افزود: با اجرای ۲۸ پروژه زیست محیطی شرکت فولاد خوزستان ما شاهد یک صنعت سبز در اهواز خواهیم بود. همچنین با نهایی شدن این پروژه‌ها در تولید شرکت فولاد خوزستان موثر خواهد بود.

■ پشتازی شرکت فولاد خوزستان در استفاده از آب‌های غیرمتعارف

حمیدرضا فلاح زاده ریاست سازمان صمت استان خوزستان با تبریک دهه صنعت گفت: سیاست قطعی وزارت صمت در خصوص استفاده از آب‌های غیرمتعارف و استفاده از آن در حال رصد است. فولاد خوزستان با هدف‌گذاری و طرح‌های توسعه‌ای خود در این زمینه پیشتاز است که جای تقدیر و تشکر را دارد و ظرفیت استفاده از این پروژه‌ها می‌تواند در پیشبرد آنها موثر باشد.

■ مهار تورم سرباز جهادی تولید می‌خواهد

سردار سرتیپ پاسدار حسن شاهوار پور فرمانده سپاه استان خوزستان با اشاره به یاد و خاطره شهدای والامقام هفتم تیر گفت: مجموعه شرکت فولاد خوزستان یک بار دیگر برنامه‌های پیش‌بینی شده خود را به بهره‌برداری رساند که جای افتخار دارد. وی افزود: دشمنان با تحریم و فشارهایی با ابعاد گسترده سعی دارند که این اتفاقات رقم نخورد و رو به افول بروند لذا مهار تورم سرباز جهادی تولید می‌خواهد. فولاد خوزستان تلاش‌های زیادی در حوزه فضای سبز، پروژه‌های در بحث آب، سلامت محیط زیست و مردم انجام داده است.

دستاوردهای دهه تولید و تجارت در ۱۳استان بررسی شد

از رفع تنش آبی تا افتتاح پروژه‌های صنعتی و معدنی

تولید، اشتغال مولد ایجاد می‌کند و رونق تولید موجب ساماندهی واردات و جلوگیری از خروج ارز از کشور می‌شود. از سوی دیگر با افزایش تولیدات صادرات محور، صادرات رونق گرفته و این ارزآوری به سود اقتصاد خواهدبود. این درحالی است که تا کنون حمایت از تولید داخلی و به‌ویژه تولیدات داخل استانی از تریبون‌های مختلف مطرح شده اما آنچنان که باید و شاید موارد یاد شده در میدان عمل اجرایی نشده است. با این‌همه در دهه تولید و تجارت طرح‌های ملی و عمرانی بسیاری در برخی از استان‌های کشور به بهره‌برداری رسیدند که می‌تواند گامی موثر در حمایت از تولید قلمداد شود.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

وزیر نیرو در بازدید از طرح‌های تامین آب شرق فارس با اشاره به رفع تنش آبی در شهرهای داراب، فسا، زرین‌دشت و استهبان گفت: این شهرها به علت بروز اختلال در سامانه انتقال آب از سد رودبال امسال دارای مشکلاتی شده‌اند.

به گزارش ایرنا، مدیرعامل شرکت آبفا استان فارس نیز با ذکر مشخصات فنی پروژه‌های آبرسانی فارس اظهار کرد: در صفر وزیر نیرو عملیات حفر، تجهیز و برق‌رسانی به ۶ حلقه چاه، اجرای ۱۰ کیلومتر خط انتقال، کفشکنی یک حلقه چاه، مهندسی مجدد، خرید و نصب ۱۰حلقه چاه برای شهر داراب و برخی از روستاهای مجاور این شهر مورد بازدید قرار گرفت.

علی جان صادق‌پور ادامه داد: همچنین از عملیات حفر، تجهیز و برق‌رسانی یک حلقه چاه، مهندسی مجدد، خرید و نصب تجهیزات ۶ حلقه چاه و اجرای یک کیلومتر خط انتقال برای شهر و برخی روستاهای حاجی‌آباد شهرستان زرین دشت، حفر، تجهیز و برقرسانی یک حلقه چاه و اجرای یک کیلومتر خط انتقال برای جنت شهر و داراب و حفر، تجهیز و برق‌رسانی یک حلقه چاه، خرید و اجرای چهار کیلومتر خط انتقال برای آبرسانی به رکن‌آباد و اسلام‌آباد بازدید شد.

وی یادآور شد: با بهره‌برداری از این پروژه‌ها که با صرف اعتباری معادل هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال اجرا شده، جمعیتی قریب به ۱۶۰ هزار نفر از مردم این مناطق از مزایای آن بهره‌مند می‌شوند.

■ افتتاح ۹ طرح صنعتی و معدنی در سمنان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سمنان گفت: همزمان با دهه تولید و تجارت، ۹ پروژه اقتصادی در بخش صنعت و معدن استان مورد بهره‌برداری قرار گرفت. به مهر، یادگار احمدی در نشستی ضمن تشریح برنامه‌های دهه تولید و تجارت، با بیان اینکه افتتاح این طرح‌های اقتصادی و صنعتی برای هزار نفر شغل ایجاد خواهد کرد، افزود: بهره‌برداری از واحدهای تولیدی توسعه عمران از جمله طرح‌های قابل افتتاح در روز ملی تجارت و دهه تولید و تجارت خواهد بود.

رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت استان سمنان با بیان اینکه در این ایام همچنین یک مجموعه تولید سنگ، یک کارخانه روغن موتور، کارخانه الیاف مصنوعی و... در استان افتتاح خواهد شد، گفت: افتتاح واحد تولیدی صنایع فروآلیاژ دامغان از مهم‌ترین این طرح‌ها است.

احمدی درباره این طرح مهم توضیح داد: فروآلیاژ دامغان با سرمایه‌گذاری ۸۷۰ میلیارد تومان و ظرفیت تولید سالانه ۵۰ هزار تن فروسیلیسیم با سیلیکون بیش از ۵۵ درصد وزن برای بیش از ۳۰۰ نفر شغل ایجاد خواهد کرد.

وی با بیان اینکه یک کارخانه تولید کاشی که ۱۳ سال است با تعطیلی روبه‌رو شده نیز در این ایام راه‌اندازی می‌شود، گفت: این کارخانه با ۱۸۰ کارگر سالانه ۵میلیون مترمربع کاشی ساختمانی معمولی دیواری و کاشی ساختمانی کفی لعابدار و... را با سرمایه‌گذاری ۴۴۰ میلیارد تومان، تولید خواهد کرد.

رئیس سازمان صمت استان سمنان همچنین گفت: خط تولید جدید انواع داروهای ضدسرطان با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۴۶۶ میلیارد تومان، ظرفیت تولید سالانه ۲۲ میلیون عدد انواع داروی ضدسرطان و اشتغال ۱۵۰ نفر دیگر طرح مهم و شاخصی است که در ایام دهه تولید و تجارت در استان سمنان افتتاح خواهد شد.

■ راه‌اندازی سامانه مجوزها در خراسان‌جنوبی

بازرس کل خراسان جنوبی نیر در نشستی که با حضور فعالان اقتصادی استان به مناسبت روز صنعت و معدن برگزار شد گفت: اقتصاد می‌تواند زمامداری توسعه و تولید را در اختیار داشته باشد.

مهدی رحیمی راه‌اندازی سامانه مجوزها را تدبیری لازم و ضروری در راستای توسعه و رشد تولید عنوان کرد و افزود: نظام و دولت به این موضوع پرداخته و لازم بوده پیگیری آن به شکل لازم برای عملیاتی و اجرایی کردن فراهم شود تا آسیب‌هایی که بر این فرآیند مترتب بوده کم شود.

رحیمی با بیان اینکه بانک‌ها نقش آفرینی خاص و ویژه‌ای در بخش‌های اقتصادی دارند، ادامه داد: شاید به لحاظ آماری در پرداخت تسهیلات به نسبت منابعی که در اختیار بانک‌ها بوده عملکردشان قابل قبول باشد اما آسیب‌های مترتب است که باید مورد توجه قرار گیرد.

رحیمی با بیان اینکه تجارت خارجی بسیار اساسی و مهم بوده و رویکردی که در این زمینه در پیش می‌گیریم می‌تواند سرنوشت‌ساز باشد و در داخل از آن بهره‌برداری کنیم، بیان کرد: اگر چه اقتصاد مقاومتی تاثیر خود را همیشه داشته اما اگر اقتصاد مقاومتی هم به باروری برسد چاره آن تجارت خارجی خواهد بود.

وی تصریح کرد: در زمینه استفاده از تولیدات داخلی استان که در جلسات مختلف مطرح شده به این اتفاق نظر رسیده‌ایم که دستگاه‌های اجرایی در خریدهای دستگاه و اجرای پروژه‌ها باید استفاده از تولیدات استانی را در اولویت قرار دهند. همچنین توصیه می‌شود دقت و نظارت بر مجموعه بانک‌ها در پرداخت تسهیلات صورت گیرد.

سخن پایانی

رشد تولید مستلزم، رشد فروش است و اقناع مصرف‌کننده کلید اصلی تحقق رشد فروش در بازار هر نوع کالا و خدمات به شمار می‌رود. بنابراین برای حفظ تولید باید به الزامات زنجیره تولید تا مصرف توجه کرد. در این بین کیفیت و نرخ تمام شده کالا در صدر فهرست الزامات قرار می‌گیرد. ارتقای کیفیت نیز مستلزم تولید درفضای رقابتی و از بین بردن انحصار در تولید است. برای گام برداشتن درست در این مسیر باید بر عملکرد دستگاه‌های متولی در بخش تولید نظارت دقیق داشت.

با تولید صادرات محور صادرات رونق می‌گیرد و این ارزآوری به سود اقتصاد خواهدبود

افزایش پایداری شبکه گازرسانی شرق و شمال شرق

مصطفی ملائی: آیین آغاز عملیات اجرایی خط لوله گاز دوراهی دشتک - نهبندان با حضور معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، استاندار خراسان جنوبی، جمعی از مسئولان استانی و محلی در شهرستان نهبندان برگزار شد.

عملیات گازرسانی از دوراهی دشتک زابل به نهبندان در خراسان‌جنوبی به طول بیش از ۳۰۰ کیلومتر با قطر لوله ۳۶اینچ و با اعتبار بیش از ۸هزار میلیارد تومان امروز رسما آغاز شد. این طرح زیرساختی مهم با هدف افزایش پایداری شبکه گازرسانی در شرق و شمال شرق کشور اجرا می‌شود و طبق برنامه‌ریزی مرحله اول آن به طول ۱۷۸ کیلومتر افتتاح و مرحله دوم با اجرای ۱۲۶ کیلومتر در ادامه موجب اتصال این خط به شهرستان سربیشه خواهد شد.خراسان جنوبی ۱۱ شهرستان دارد و مرکز شهرستان نهبندان در ۲۰۰ کیلومتری جنوب بیرجند است.

■ تقویت زیرساخت‌های انتقال گاز

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در آیین آغاز عملیات اجرایی خط لوله گاز دوراهی دشتک - نهبندان گفت: زمستان سال گذشته مشکلات تامین گاز در جنوب خراسان رضوی و خراسان‌جنوبی مشکلات فراوانی را ایجاد کرد که با تلاش شرکت گاز خراسان‌جنوبی و استان‌های معین وقفه‌ای برای گازرسانی شهری ایجاد نشد.

به گزارش خبرنگار صمت از خراسان جنوبی، مجید چگینی با تاکید بر تقویت زیرساخت‌های انتقال گاز در شرق و شمال شرق کشور گفت: برنامه‌های مختلفی در دستور کار است و یکی از برنامه‌ها همین طرح مهمی است که عملیات اجرایی آن آغاز شده است.

خط لوله انتقال ۳۰اینچ تربت حیدریه - دیزباد به طول ۶۵ کیلومتر نیز از طرح‌های مهم دیگر در دست اقدام است. خط انتقال گاز تربت جام - صالح آباد هم با سرعت و قوت در دست اجراست که همه این طرح‌ها به تقویت شبکه گاز شرق کشور کمک خواهد کرد.

وی اظهارکرد: اجرای خط سراسری یازدهم در دستور کار شرکت ملی گاز ایران قرار دارد و طبق برنامه‌ریزی تا بیرجند ادامه خواهد داشت.

معاون وزیر نفت افزود: برنامه‌هایی که در دستور کار قرار داده‌ایم قطعا موجب پایداری خدمات‌رسانی گاز به این منطقه و شمال شرق کشور خواهد شد.

چگینی گفت: فاز دوم خط انتقال گاز دشتک - نهبندان نیز با اجرای ۱۲۶ کیلومتر در ادامه موجب اتصال این خط به شهرستان سربیشه در خراسان جنوبی خواهد شد که امیدواریم امسال مناقصه این طرح هم برگزار شود.

وی افزود: برای اجرای خط انتقال دشتک به نهبندان ۱۸ ماه زمان در نظر گرفته شده و انتظار می‌رود با تزریق به موقع اعتبارات، این طرح تا هفته دولت سال آینده به بهره‌برداری برسد.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: با اجرای خط انتقال دشتک به نهبندان، خراسان جنوبی به خط هفتم سراسری گاز در سیستان و بلوچستان متصل می‌شود. بنابراین پایداری خدمات‌رسانی در حوزه گاز در این استان تثبیت خواهد شد.

■ اقدامات دولت سیزدهم

محمدجواد قناعت، استاندار خراسان جنوبی نیز با اشاره به اقدامات دولت سیزدهم در استان گفت: در همین منطقه مرزی از ابتدای دولت سیزدهم شاهد آغاز عملیات اجرایی چند پروژه مهم بوده‌ایم که احداث پست ۴۰۰ کیلو ولت نهبندان از جمله آنهاست و در جذب و ماندگاری سرمایه‌گذار تاثیر بسزایی دارد.

استاندار خراسان جنوبی افزود: احداث پست ۱۳۲ کیلو ولت شاهکوه و خط انتقال آن، تدوین سند توسعه شهرستان‌های نهبندان و سربیشه از دیگر اقدامات اساسی است که مراحل نهایی خود را طی می‌کند و به زودی با تصویب هیات دولت در دوره چهار ساله اجرایی خواهد شد.

وی گفت: ۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان در این سند توسعه

فقط مربوط به راه‌های ۲ شهرستان نهبندان و سربیشه است و ۵هزار میلیارد تومان غیر از احداث پست ۴۰۰ کیلو ولت نهبندان، پست ۱۳۲ کیلو ولت شاهکوه، راه آهن نهبندان - بیرجند و این طرح انتقال گاز است.

قناعت با اشاره به احداث پست ۱۳۲ کیلو ولت و خط انتقال برق به معادن طلای نهبندان گفت: این موضوع در برنامه سند توسعه پیش‌بینی شده که امید است شاهد اجرای آن باشیم.

وی تصریح کرد: تکمیل باند دوم محور نهبندان به بیرجند هم از دیگر خواسته‌های مردم بوده است که دنبال می‌شود.

استاندار خراسان جنوبی افزود: آغاز عملیات اجرایی خط انتقال گاز از دوراهی دشتک به نهبندان نشان می‌دهد که اقدامات جهادی در دولت سیزدهم انجام می‌شود. قناعت افزود: در موضوع آب هم به جد دنبال انتقال آب از خلیج‌فارس و دریای عمان هستیم که اتفاقات خوبی در این حوزه رقم خورده است.

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران در همایش استیل پرایس:

زنگ خطر تامین مالی صنایع معدنی و فولادی به صدا درآمد

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران گفت: با تداوم شرایط موجود، زنگ خطر جدی برای تامین مالی پروژه‌های معدنی و فولادی به صدا درآمده و تا افق سال ۱۴۱۰، صنایع فولادی نیازمند ۱۵ میلیارد دلار برای تامین مالی و سرمایه‌گذاری هستند. به گزارش خبرنگار صمت از استان یزد، به نقل از مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران؛ مجتبی حمیدیان در کنفرانس تخصصی تامین مالی پروژه‌های حوزه معدن و صنایع معدنی با بیان اینکه بسیاری از مدیران بنگاه‌های فولادی کشور با موضوع تامین مالی درگیر هستند، گفت: متاسفانه وقتی به آمار نگاه می‌کنیم نقش بنگاه‌های خصوصی فولادی در تامین مالی بسیار ناچیز است. حمیدیان افزود: در ارائه تسهیلات بانک‌ها به بنگاه‌ها حدود ۷ درصد سهم صنایع فولادی بوده و ۵۹ درصد تسهیلات بانکی به مجموعه‌های دولتی تعلق گرفته است. وی ادامه داد: در حوزه تامین مالی از طریق بازار سرمایه حدود ۵ درصد به صنایع فولادی، ۲ درصد به صنایع معدنی و ۶۰ درصد هم به شرکت‌های دولتی اختصاص یافته است و این موضوع در حالی اتفاق افتاده است که بیش از ۱۲ درصد ارزآوری کشور متعلق به

شرکت‌های فولادی و معدنی است.مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی ایران با بیان اینکه صنایع فولادی و معدنی تا چشم‌انداز سال ۱۴۱۰ حدود ۱۵ میلیارد دلار کمبود سرمایه دارند، گفت: بازار سرمایه نقش مهم و جدی را در تامین مالی بنگاه‌های فولادی و معدنی کشور دارد. رئیس هیات‌مدیره شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان با بیان اینکه از سال ۱۳۹۸ شاهد افزایش نرخ ارز بوده‌ایم اما مبلغ مجموع تسهیلات تجمعی بانکی از همین سال به بعد افزایش نداشته است، گفت: زنگ خطر جدی برای تامین مالی بنگاه‌های فولادی و معدنی کشور به صدا درآمده است.

احداث نخستین شهرک تخصصی صنایع دستی کشور در شیراز

قاسم توانایی: مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس از آغاز فرآیند اجرایی نخستین شهرک تخصصی صنایع دستی کشور در شیراز خبر داد و گفت: این شهرک تخصصی در اراضی‌ای به مساحت ۴۰ هکتار در شمال غرب شیراز ایجاد می‌شود

به گزارش خبرنگار صمت از استان فارس، سیدمصطفی هاشمی در بازدید از اراضی ناحیه تخصصی صنایع دستی گفت: این ناحیه در اراضی نزدیک به شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی فارس احداث و راه‌اندازی می‌شود. وی با بیان اینکه ایجاد شهرک تخصصی صنایع دستی دارای مصوبه از هیات وزیران است گفت: با موافقت کارگروه امور زیربنایی استانداری فارس، ایجاد این شهرک تخصصی وارد فرآیند اجرایی شده و در برنامه‌های اولویت دار این شرکت قرارگرفته است.

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی فارس با قدردانی از حمایت‌های استاندار فارس و فرماندار شیراز و نیز همراهی نمایندگان شیراز در مجلس شورای اسلامی به‌ویژه روح الله نجابت در زمینه تسریع در تملک اراضی و عملیات اجرایی شهرک صنعتی تخصصی صنایع دستی گفت: امیدواریم با همکاری دستگاه‌های اجرایی استان بتوانیم این شهرک صنعتی را آماده واگذاری به متقاضیان کنیم. هاشمی افزود: هم اکنون مراحل نقشه برداری طرح درحال انجام است و پس از آن بر اساس برنامه زمان‌بندی نسبت به ایجاد و تکمیل زیرساخت‌های مورد نیاز اقدام می‌شود. منابع مالی و اعتبارات ایجادزیرساخت‌های این شهرک تخصصی نیز تامین شده و باهمکاری سایر دستگاه‌های خدمات رسان عملیات اجرایی تسریع می‌یابد. وی با بیان اینکه شهرک تخصصی صنایع دستی به دلیل نوع کار، از لحاظ رده بندی زیست محیطی جزء صنایع پاک و غیر آلاینده محسوب می‌شود گفت: طراحی کارگاه‌ها در شهرک صنایع دستی به‌گونه‌ای انجام می‌شود که هم بخش تولید و هم نمایشگاهی و فروش در هر کارگاه در نظر گرفته شود. هاشمی با اشاره به جایگاه شیراز و استان فارس در صنایع دستی و گردشگری گفت: راه‌اندازی این شهرک تخصصی بستر مناسبی برای رونق بیشتر فعالیت‌ها در حوزه صنایع‌دستی و ایجاد اشتغال پایدار در این بخش فراهم خواهد کرد.

یادداشت

تشویق خوش‌مصرف‌ها راه عبور از تابستان

ابوذر صالحی، مدیر روابط عمومی شرکت برق منطقه‌ای تهران

همه ساله همزمان با فرارسیدن نیمه اردیبهشت و گرمتر شدن هوا، موضوع مصرف انرژی برق و عبور ازدوره اوج بار تابستان اهمیت بیشتری پیدا می‌کند و وزارت نیرو با اعلام رسمی برنامه‌های مدیریت بار، اقداماتی را انجام می‌دهد، اما امسال وزیر نیرو از پاداش ۲۰ برابری مشترکان خانگی رونمایی کرد، پاداشی که در نوع خود بی‌سابقه بوده و همه نگاه‌ها را به کم و کیف آن معطوف ساخته است.

براساس این مدل پاداش که با هدف صرفه‌جویی در انرژی برق و کاهش مصرف مطرح شده، در صورتی که مشترکان بتوانند میزان مصرف خود را به نسبت دوره قبل کاهش دهند تا ۲۰ برابر نرخ فروش برق به مشترکان پاداش دریافت می‌کنند، این در حالی است که درصورت توجه جدی مشترکان به مصرف به اندازه در تابستان امسال می‌توانند ارقام قابل توجهی به عنوان پاداش دریافت کنند.

براساس اعلام وزیر نیرو این پاداش به صورت نقدی است در دوره‌های مصرف بعدی مشترکان از مبلغ صورت‌حساب آنها کم می‌شود. به این ترتیب فرصت صرفه‌جویی فرصت ارزشمند رایگان کردن قبض برق به حساب می‌آید و به نظر می‌رسد در این روزهایی که هزینه‌های زندگی به یکی از دغدغه‌های اصلی مردم تبدیل شده است، دریافت پاداش صرفه‌جویی خبر خوشی به حساب آید.

بررسی‌ها نشان می‌دهد این طرح سال گذشته در ابعاد محدودتری اجرا شد که بسیاری از مشترکان تبلیغات ۵=۱را به یاد دارند. در این تبلیغات وعده پاداش ۵ برابری نرخ برق برای صرفه‌جویی به مشترکان داده شد که براساس آمار رسمی وزارت نیرو در مجموع هزار و ۳۵۰ میلیارد تومان پاداش تحت همین عنوان پرداخت شد. وعده‌ای که وفا شد و یقینا عمل به وعده داده شده به مردم، منجر به رغبت بیشتر برای همراهی با دولت می‌شود.

امسال نیز وزارت نیرو علاوه بر اینکه به وعده داده شده خود در همان سال جامه عمل پوشانده، با افزایش ۴ برابری پاداش سال گذشته، شرایط همراهی بیشتر مردم را در تابستان امسال فراهم کرده است، اما نکته‌ای که در این میان حائز اهمیت است، تاثیر مستقیم این پاداش بر مشترکان خانگی و مزایای غیرمستقیم آن بر سایر مشترکان از جمله صنایع است. به بیان دیگر در فصل تابستان به دلیل درمدار قرار گرفتن بارهای سرمایشی شامل انوع کولر در بخش‌های مختلف مصرف و افزایش مصرف چاه‌های کشاورزی در فصل کشت، مصرف برق به میزان چشمگیری افزایش می‌یابد.

پیشنهاد پاداش چشمگیر مشترکان را ترغیب می‌کند تا با وسواس و حساسیت بیشتری برق مصرف کنند و این گونه علاوه بر اینکه مشترکان بدون تاخیر، نتیجه همراهی خود را به شکل پاداش نقدی می‌بینند؛ سایر مشترکان به ویژه صاحبان صنایع نیز که چرخ صنعت و رونق اقتصاد به واسطه همت آنان در جریان است، می‌توانند از ظرفیت‌های حاصل از این صرفه‌جویی، برای رونق و آبادانی میهن استفاده کنند. این گونه است که عایدی پرداخت این پاداش صرفا متوجه مشترکان خانگی نبوده و کل کشور از آن بهره می‌برند.

تجربه کشورهای پیشرو در زمینه بهبود سواد انرژی و نهادینه شدن فرهنگ مصرف بهینه انرژی از جمله برق در جامعه نشان می‌دهد در صورت تعیین مشوق‌های انگیزشی و در برخی موارد جرایم بازدارنده، پس از استمرار طی یک دروه ۳ تا ۵ ساله، منجر به نهادینه شدن مصرف بهینه در فرهنگ عمومی جامعه می‌شود. در این شرایط در صورت اجرای خوب و کارآمد برنامه‌های انگیزشی، پس از مدتی، آموزه‌های مصرف در ذهن افراد جامعه باز تولید شده و بدون نیاز به ایجاد مشوق‌های جدید، به عنوان یک رفتار مورد پسند اجتماعی به مرحله عمل می‌رسد و تایید اجتماعی افراد از رعایت الگوهای مورد پذیرش اجتماعی که به آن «فرهنگ عمومی» اطلاق می‌شود خود نیروی محرک برای استمرار آن است.

به هر حال کشور ما موضوع اصلاح بهینه مصرف انرژی و تغیر عادات بدمصرفی یکی از موضوعات مهمی است که باید به صورت جدی به آن پرداخته شود تا کشور را از قرار گرفتن در بحران بی‌پایان بدمصرفی خارج کند. همگان باید قدر انرژی حیات بخش و بدون جایگزین برق را بدانند، چرا که استمرار تامین این انرژی به خصوص در فصول گرم که ناترازی تولید و مصرف به چشم می‌آید از اهمیت دو چندانی برخوردار شده و همراهی مردم می‌توانند زمینه آرامش و آسایش بیشتر مردم جامعه را فراهم آورد.

شنبه
۱۰ تیر ۱۴۰۲- ۱۲ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ - اول ژوئیه ۲۰۲۳- شماره ۲۳۴۸-پیاپی ۳۶۶۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»

مدیرمسئول: عاطفه خسروی

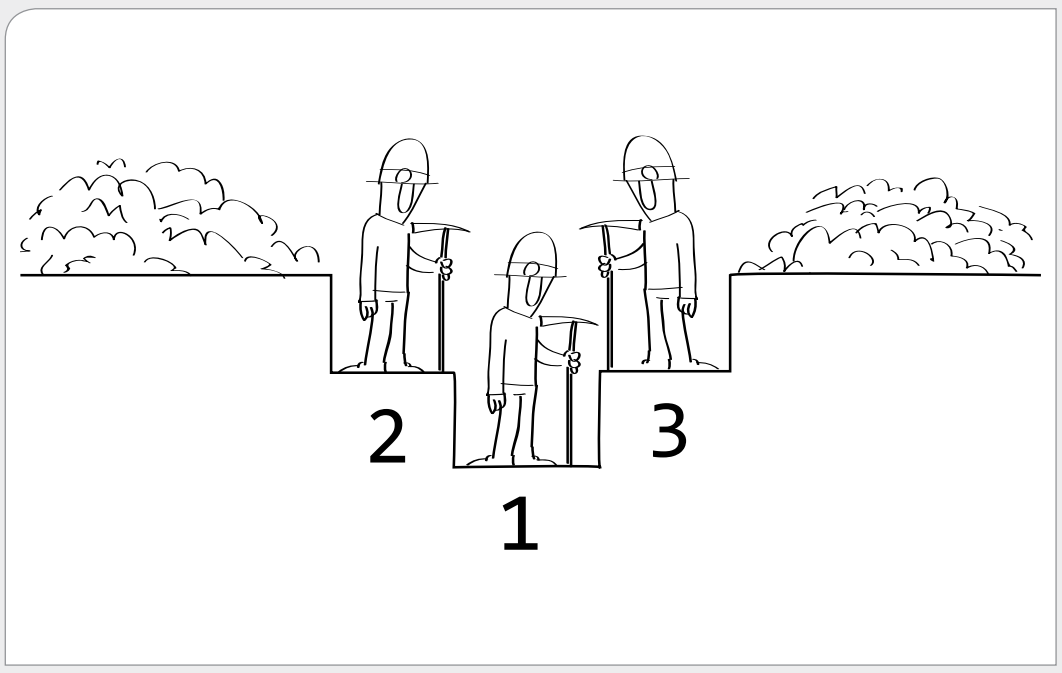
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر:(داخلی-۱۰۴) پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: امید نشر و چاپ ایرانیان

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

رشد تولید در گرو رفع موانع همیشگی

عکس: آیدا فریدی

روز صنعت و معدن امسال با تاکید بر «مهار تورم و رشد تولید» به عنوان شعار سال از اهمیت بیشتری برخوردار است. درحقیقت دو موضوع یاد شده در شعار سال اگر به فعلیت در آیند، می‌توانند علاوه بر رشد اقتصادی، افزایش اشتغال و افزایش صادرات را در بر داشته باشند. اما مسئله اصلی برای رشد تولید، رفع موانع و مشکلات پیش‌روی این بخش مهم اقتصادی است که سعی شده در این نوشتار به برخی از مشکلات و موانعی که حل آنها در گرو تصمیم دولت است اشاره شود. این گزارش با تکیه بر نوشتار عباس جبالبارزی، فعال اقتصادی تهیه شده که بهبود رتبه کسب‌وکار را شاه‌کلید رفع مشکلات یاد شده دانسته و پیشنهاداتی برای ارتقای این رتبه داده است. براساس آخرین رتبه‌بندی بانک جهانی، رتبه کسب‌وکار ایران ۱۲۷ است. بنابراین اصلاح مقررات و انجام اقدامات لازم برای ارتقای رتبه کشور در محیط کسب‌وکار عامل بسیار مهمی در رشد تولید و از خواسته‌های اصلی بخش خصوصی است.

فعالان اقتصادی تاکید دارند برای ارتقای رتبه کسب‌وکار ایران از ۱۲۷ به زیر ۵۰ باید قانون مستمر بهبود فضای کسب‌وکار به درستی اجرا شود. براساس مواد ۲، ۳ و ۲۴ قانون بهبود مستمر فضای کسب‌وکار، دولت، وزارتخانه‌های مربوط و دستگاه‌های مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی باید قبل از صدور هر بخشنامه و تصمیم اقتصادی باید از نظر مشورتی تشکل‌های بخش خصوصی و اتاق‌ها استفاده کرده و از جایگاه قانونی شورای گفت‌وگو نیز بهره ببرند. اجرای این بندهای قانون، عامل مهمی برای رشد تولید و برنامه‌ریزی فعالان اقتصادی خواهد بود. موضوعی که گاهی در بررسی و صدور بسیاری از بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها رعایت نمی‌شود. همچنین براساس ماده ۲۵ قانون مستمر بهبود فضای کسب‌وکار، واحدهای تولیدی باید از فهرست اولویت قطع گاز و برق حذف شوند که در سال‌های اخیر برخلاف این تکلیف قانونی بخش تولید در اولویت قطع گاز در زمستان و قطع برق در تابستان بوده و خسارتی هم جبران نشده است. در ادامه به سایر مشکلات این بخش می‌پردازیم:

تامین سرمایه در گردش

با وجود افزایش شدید نرخ مواد اولیه و نرخ ارز، سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی متناسب با نیاز توسط سیستم بانکی تامین نمی‌شود که این مسئله باعث کاهش تولید به‌خصوص در بنگاه‌های کوچک و متوسط شده است. تمدید سرمایه در گردش در سررسید خودداری می‌کنند که این موضوع علاوه بر افزایش معوقات بانکی و نام بنگاه‌های تولیدی را به لیست سیاه بانک‌ها برده از دریافت خدمات بانکی محروم می‌شوند.

تامین سرمایه برای سرمایه‌گذاری جدید

بخش تولید برای تامین مالی می‌تواند تنها ۲ راه دارد: تامین سرمایه ثابت برای سرمایه‌گذاری جدید یا اجرای طرح‌های توسعه از سوی بنگاه‌های تولیدی موجود. این در حالی است که در چند سال گذشته بانک‌ها پرداخت تسهیلات سرمایه ثابت را به حداقل و در برخی موارد به صفر رسانده‌اند و عملا این موضوع در کنار کاهش سرمایه‌گذاری خارجی و ورود سرمایه‌های سرگردان به فعالیت‌های دلالی (ارز، سکه و...) باعث رشد منفی نرخ تشکیل در سرمایه‌گذاری ثابت شده است. بنابراین تامین سرمایه ثابت طرح‌های دارای توجیه اقتصادی از اساسی‌ترین نیازهای کشور و از وظایف اصلی وزارت صمت و بانک مرکزی است.

حمایت هدفمند از صادرات غیرنفتی

سازمان توسعه و تجارت به‌عنوان مسئول گسترش تجارت خارجی کشور باید با همکاری تشکل‌های بخش خصوصی و با استفاده از تجربیات کشورهای موفق، برنامه و اقدامات لازم را برای توسعه صادرات غیرنفتی به عمل آورد؛ از جمله ایجاد دفاتر ارائه خدمات بازاریابی و مشاوره فروش در کشورهای هدف صادراتی و برنامه‌ریزی و انجام اقدامات لازم برای تشکیل شرکت‌های حرفه‌ای مدیریت صادرات در کلاس جهانی است. همچنین حمایت مالی و ارائه مشوق‌های قابل‌توجه برای شرکت در نمایشگاه‌های خارجی به بنگاه‌های تولیدی که ظرفیت صادرات را دارند از دیگر مواردی است که می‌تواند راهگشای توسعه صادرات باشد. ارائه جوایز صادراتی و انجام توافقات لازم با کشورهای همسایه در خصوص برقراری تعرفه‌های ترجیحی فی‌مابین از دیگر الزامات این بخش به شمار می‌رود.

ثبات نرخ مواد اولیه

یکی از اصلی‌ترین چالش‌های بنگاه‌های تولیدی به‌خصوص SMEها تغییرات شدید نرخ مواد اولیه و همچنین تامین آن است که عمدتا توسط بنگاه‌های دولتی و شبه‌دولتی تولید و توزیع می‌شوند. بی‌ثباتی قیمت‌ها و همچنین دشواری تامین مواد اولیه از بورس کالا منجر به شکل‌گیری بازار دلالی شده که در برخی از موارد تا ۵۰درصد کاهش تولید را در بنگاه‌های کوچک و متوسط به دنبال داشته است.

تخصیص و تامین ارز

درحال‌حاضر فرآیند تخصیص و تامین ارز برای واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات بخش تولید حداقل به ۵ماه رسیده و بانک‌مرکزی به جای حل مشکل با صدور بخشنامه‌های خلق‌الساعه، ازجمله بخشنامه سپرده‌گذاری، واحدهای تولیدی را با چالش نقدینگی مواجه کرده است. تخصیص و تامین ارز نیمایی در حداقل زمان ممکن (کمتر از ۲ ماه) خواسته اصلی بخش خصوصی است.

ثبات نرخ ارز

روند افزایشی نرخ ارز همچنان ادامه دارد و نبود ثبات در نرخ این ارز شاخص، قدرت برنامه‌ریزی از تولیدکنندگان و صادرکنندگان را سلب می‌کند.

از شهریور سال گذشته تاکنون نرخ ارز جهش ۱۰۰درصدی داشته و بانک‌مرکزی به‌جای بررسی و حل مشکل بر کاذب بودن نرخ بازار و استفاده از نرخ ۲۸هزار و ۵۰۰تومانی به عنوان ارز نیمایی اصرار دارد. تغییرات روزانه نرخ ارز امکان برنامه‌ریزی مدیران بخش تولید را به صفر رسانده و عملا برنامه‌ریزی بنگاه‌های اقتصادی از سال به ماه و از ماه به روز رسیده است. بدون شک حذف ارز چندنرخی و ثبات نسبی نرخ ارز از الزامات اولیه رشد تولید است.

اصلاح رویه گمرکی

طبق قانون چنانچه کالای بنگاه‌های تولیدی، اعم از مواد اولیه یا ماشین‌آلات وارد گمرک شده، اما تامین ارز صورت نگرفته باشد که عمدتا مشکل از طرف صرافی‌ها یا بانک‌مرکزی است، واحد تولیدی امکان خروج کامل کالای خود را از گمرک نخواهد داشت. درصورتی‌که عدم‌تامین ارز تعهدی برای گمرک ایجاد نمی‌کند؛ زیرا اصولا گشایش اعتبار اسنادی انجام نشده و واردکننده نیز اسناد مرتبط را به گمرک تحویل می‌دهد.

از سویی عدم‌تامین ارز ارتباطی به بنگاه تولیدی ندارد و مشکل تعلل بانک‌مرکزی در تامین و تخصیص ارز است. بنابراین ترخیص صددرصدی کالا یا ماشین‌آلات با اخذ کامل حقوق و عوارض گمرکی باید انجام شود تا واحدهای تولیدی دچار مشکل نشوند.

همراهی سازمان امور مالیاتی با بخش تولید

اجرای کامل تبصره ۲ ماده ۹۷ قانون مالیات‌ها در رسیدگی‌ها به اظهارنامه‌ها که نهادینه‌کردن مالیات بر مبنای ریسک است، جلوگیری از تعجیل در اجرای سامانه مؤدیان مالیاتی و جلوگیری از سپردن سرنوشت بنگاه‌های کوچک و متوسط به شرکت‌های معتمد که خلاف آشکار محرمانگی و افشای اطلاعات مودیان است. بنابراین پیشنهاد می‌شود این سازمان با هماهنگی تشکل‌های بخش خصوصی با ارائه آموزش لازم، ایجاد زیرساخت کامل و نرم‌افزارهای واسطه‌ای ضمن انجام تکالیف قانونی از گرفتاری واحدهای تولیدی نیز جلوگیری کند. بسیاری از فعالان اقتصادی تاکید دارند بخشنامه شماره ۲۹۳۷/ ۲۰۰/ د مورخ ۱۴۰۱/۰۱/۲۲ سازمان مالیاتی با حمایت از رشد تولید مغایرت دارد و باید ابطال شود.

تعدد سامانه‌های گزارش‌گیری

درحال‌حاضر بنگاه‌های تولیدی موظف به ارائه گزارش در سامانه‌های مختلف ازجمله سامانه ماده ۱۶۹، سامانه جامع انبار و... هستند و هر دستگاهی با ایجاد سامانه خاص خود بنگاه‌های تولیدی را وادار به ارائه گزارش و ثبت اطلاعات کرده و هزینه اضافی به این بنگاه‌ها تحمیل می‌کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود این دستگاه‌ها ضمن هماهنگی با یکدیگر یک سامانه مرکزی برای اخذ اطلاعات طراحی کرده و تولیدکنندگان صرفا اطلاعات را در این سامانه بارگذاری کنند و هر دستگاهی به فراخور نیاز خود اطلاعات را برداشت کند.

واگذاری اختیارات به مدیران استانی

مدیران استانی اختیارات کافی برای تصمیم‌گیری در خصوص حل مشکلات بنگاه‌های تولیدی به‌خصوص در حوزه‌های بانکی ندارند و عمدتا کارگروه‌های رفع موانع استانی فاقد کارآیی لازم هستند و بخشی از مصوبات این کارگروه‌ها به دلیل نداشتن اختیار لازم در عمل اجرا نمی‌شود.

حمایت از SMEها

واگذاری زمین با حداکثر ۲۰درصد پیش‌پرداخت و اقساط ۶۰ماهه پس از به بهره‌برداری رسیدن بنگاه تولیدی، حمایت مالی از ایجاد شعبه توسط بنگاه‌های SME در کشورهای هدف صادراتی توجیحی ندارد.

اصلاح قانون کار

قانون کار فعلی توانایی لازم برای حمایت از نیروی کار و کارآفرینان را ندارد و بیشتر قانونی یک‌طرفه است که در عمل به جای حمایت از کارگر، افزایش اشتغال و به‌تبع آن افزایش تولید، باعث سوق دادن کارفرمایان به سمت کاهش نیروی کار و در برخی موارد استفاده از خدمات بازنشستگان شده است. اصلاح این قانون با هماهنگی تشکل‌های کارفرمایی و کارگری از موضوعات مهم و حائز اهمیت است.

ضرورت توجه به فناوری اطلاعات

اینترنت جزء جدایی‌ناپذیر یک اقتصاد پیشرفته به شمار می‌رود. در سال‌های اخیر رشد قابل توجه کسب‌وکارهای اینترنتی در ایران و جهان این نکته را گوشزد می‌کند که برای داشتن رشد اقتصادی قابل توجه، باید از ظرفیت اینترنت کمال بهره را برد و این به آن معناست که سیاست‌گذاران کشور باید توجه خود را به توسعه اینترنت و سرعت آن و افزایش سرعت پلتفرم‌ها اختصاص دهد. این در حالی است که رویکرد سیاست‌گذار در سال‌های اخیر به گونه‌ای بوده که این نکته مورد غفلت قرار گرفته است.

سخن پایانی

مهار تورم و رشد اقتصاد در گرو حمایت از تولید است. سال گذشته برای تولیدکنندگان سال دشواری بود و به نظر می‌رسد نخست باید زیرساخت‌ها به نفع تولید در کشور مهیا شود سپس انتظار ایجاد گشایش در اقتصاد را داشته باشیم. از سوی دیگر به نظر می‌رسد راه رشد تولید تنها از راه صنعت نمی‌گذرد. در واقع مسئولان باید به این نکته توجه داشته باشند که بخش‌های دیگری از اقتصاد مانند خدمات و معدن نیز از ظرفیت‌های سرشاری برخوردارند و رشد اقتصادی تنها با حمایت همه‌جانبه از صنعت و غفلت از دیگر بخش‌ها محقق نمی‌شود.

نظرگاه

رابطه معنادار بانک و تولید

تامین نقدینگی یکی از مشکلات مهم واحدهای تولیدی به‌شمار می‌آید به‌نحوی که بخش زیادی از تولیدکنندگان نمی‌توانند این نیاز را از محل فروش محصول در بازار یا از طریق سیستم بانکی تامین کنند. از سوی دیگر عدم امکان مبادلات ارزی و مالی تولیدکنندگان با شرکای خارجی به یکی دیگر از مشکلات تولید بدل شده و این موضوع بر کاهش صادرات و حتی تامین مواد اولیه تولیدکنندگان اثر منفی گذاشته است. بدهی‌های معوق واحدهای تولیدی به سیستم بانکی را نیز باید به این فهرست اضافه کرد که به مانعی جدی در برابر عدم رونق تولید بدل شده است. چرخه معیوب اخذ مالیات بر ارزش افزوده، قوانین و مقررات ضدونقیض و روند صعودی نرخ ارز همگی بر مشکلات تولید افزوده است. صمت در این گزارش به بررسی مشکلات بانکی فعالان صنعتی و معدنی پرداخته است.

نرخ سود تسهیلات به‌صرفه نیست

امیررضا شاهانی، کارشناس اقتصاد درباره اعطای تسهیلات در حوزه صنعت و معدن به صمت گفت: نسبت تخصیص تسهیلات بانکی به تولید ناخالص داخلی در ایران در مقایسه با سایر کشورها، از جمله کشورهای خاورمیانه بسیار پایین است. بخش صنعت به‌عنوان محرک اقتصاد در سال‌های اخیر با مشکلات زیادی روبه‌رو بوده که کمبود نقدینگی، نوسان نرخ ارز و تغییرات سیاست‌ها از مهم‌ترین این مشکلات هستند.

امیررضا شاهانی با اشاره به گلایه صنایع و معادن از سهم این بخش در دریافت تسهیلات بانکی گفت: نرخ سود تسهیلات بانکی نیز برای صنعت و معدن معقول نیست. گرچه برخی صنعتگران و معدنداران سراغ تسهیلات بانکی می‌روند، اما واقعیت این است که صنعت کشور با نرخ سود بالا نمی‌تواند به فعالیت خود ادامه دهد.

وی با اشاره به اینکه به‌طور اسمی نرخ سود تسهیلات ۱۸ درصد است اما بانک‌ها انتظار سپرده‌گذاری بدون سود از تسهیلات‌گیرنده دارند، بیان کرد: الزام سپرده‌گذاری برای دریافت تسهیلات، نرخ سود تسهیلات دریافتی صنعتگران را به ۲۳ درصد می‌رساند.

این کارشناس اقتصاد در سال‌های اخیر صنعتگران با مشکل بهره‌ها و جریمه‌های معوق بانکی روبه‌رو هستند، اظهار کرد: در برخی موارد مشاهده شده بانک‌ها علاقه‌ای به پرداخت تسهیلات به صنعتگران و معدنداران ندارند. از سوی دیگر باتوجه به بالا بودن نرخ سود، صنعتگرانی که مجبور به دریافت تسهیلات بانکی هستند، بازنده نهایی این دور باطل خواهند بود.

امیررضا شاهانی با اشاره به مشکلات عدم بازپرداخت تسهیلات بانکی افزود: یکی از دلایلی که بانک‌ها ، تمایلی به پرداخت تسهیلات به بخش صنعت و تولید ندارند، وجود ریسک بالا در بازپرداخت بوده و بانک‌ها ترجیح می‌دهند تسهیلات را بیشتر به حوزه‌های کم‌ریسک‌تر اعطا کنند.

شاهانی با اشاره به اعطای تسهیلات به بخش معدن افزود: فعالیت در بخش معدن هزینه و ریسک بسیار زیادی دارد و مرحله اکتشاف و بهره‌برداری نیازمند سرمایه‌گذاری بسیار است؛ با این حال فعالیت در این بخش، مزایای بسیاری دارد، زیرا علاوه بر کمک به اقتصاد و اشتغال، سرمایه اولیه را چند برابر می‌کند که سود آن به‌مراتب از بهره‌های بانکی بیشتر است.

این کارشناس اقتصاد افزود: رونق بخش معدن مستلزم تامین امنیت سرمایه‌گذاری، ثبات قوانین و مقررات، شفاف‌سازی اطلاعات معدنی، ارتقای دانش فنی و تکنولوژی، معرفی و ترویج فرهنگ معدنکاری، ایجاد انگیزه و سرمایه‌گذاری در بخش معدن، اختصاص تسهیلات برای بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی با بهره کم و بازپرداخت طولانی‌مدت و تامین سرمایه در گردش است.

تعامل دوجانبه تولید و نظام بانکی

یوسف کاووسی، کارشناس امور بانکی درباره نقش تسهیلات بانکی در حوزه صنعت و معدن به صمت گفت: بالا بردن توان تولید در بخش صنایع و معادن مستلزم فراهم آوردن تمامی عوامل و زیرساخت‌های لازم است. یکی از نیازهای اصلی بخش تولید تامین مالی تولیدی است.

وی با اشاره به اینکه بخش صنایع و معادن در واقع مشتری همیشگی سیستم بانکی کشور هستند، اظهار کرد: در این فرآیند نظام بانکی نیز باید اطمینان پیدا کند که در موعد مقرر اقساط تسهیلات پرداختی را دریافت خواهد کرد تا بتواند به فعالیت خود ادامه دهد و پاسخگوی تعهدات مالی خود در برابر سپرده‌گذاران و سهامداران بانک‌ها (به‌ویژه در زمینه بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی) باشد.

وی بیان کرد: در سیستم تسهیلات‌دهی بانک‌ها، بحث بازپرداخت ازسوی صنعتگران و معدنداران حائز اهمیت بوده و بخش تولید به‌شدت در برابر پدیده بی‌ثباتی وضعیت بازار آسیب‌پذیر است.

کاووسی درباره سهم اندک صنایع کوچک و متوسط از تسهیلات بانکی گفت: در جهان صنعتی به‌ویژه در کشورهایی مانند سوئیس، ایتالیا، ژاپن و اتریش توجه خاصی به واحدهای صنعتی و بنگاه‌های اقتصادی متوسط و کوچک می‌شود؛ به‌دلیل اینکه این واحدها نیاز به سرمایه کمتری برای احداث و فعالیت دارند و از طرفی سرمایه در گردش کمتری می‌خواهند و می‌توانند به‌عنوان تامین‌کننده قطعات واحدهای بزرگ‌تر خدمات ارائه دهند.

کاووسی معتقد است در نتیجه التهاب بازار، بخش تولید نه‌تنها با مشکل مواجه می‌شود، بلکه از بازپرداخت بدهی خود به سیستم بانکی نیز ناتوان می‌شود. این کارشناس امور بانکی یادآور شد: از نظر مدیریتی نباید برای حل مشکل یک بخش (تولید) مشکلات بخش دیگر (سیستم بانکی) را افزایش داد، زیرا اگر بانک‌ها توانایی پرداخت تسهیلات را نداشته باشند، در واقع متضرر اصلی بخش تولید خواهد بود که در اثر تضعیف قدرت تسهیلات‌دهی بانک‌ها از تسهیلات بانکی محروم خواهد شد.

م الف ۱۲۷

آگهی فقدان سند مالکیت

نظر به اینکه آقای علیرضا نوروزی به استناد دو برگ استشهادیه گواهی امضاء شده منظم به تقاضای کتبی جهت دریافت سند مالکیت المثنی نوبت اول به این اداره مراجعه و مدعی است که سند مالکیت پلاک ۷۴۳ فرعی از ۱۸۶ اصلی بخش ۱۰ مشهد به علت سهل‌انگاری در دفترخانه ۳۶ مشهد مفقود گردیده است. با بررسی سیستم جامع املاک معلوم شد ششدانگ عرصه و اعیان سند مالکیت یک قطعه زمین با شماره دفتر الکترونیک ۱۴۰۱۲۰۳۰۶۲۷۲۰۲۷۱۱۱ به نام وی ثبت و سند مالکیت تک‌برگ به شماره ۶۴۷۰۴۹ و ۱۴۰۰ صادر و تسلیم شده است. سیستم جامع املاک بیش از این حکایتی ندارد. لذا به استناد مفاد ماده ۱۲۰ آئین‌نامه قانون ثبت مراتب یک نوبت آگهی و متذکر می‌گردد هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله انجام داده یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود باشد، بایستی ظرف ده روز از تاریخ انتشار این آگهی اعتراض کتبی خود را به پیوست اصل سند مالکیت یا سند معامله به این اداره تسلیم نماید بدیهی است در صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر و یا وصول اعتراض بدون ارائه سند مالکیت یا سند معامله رسمی نسبت به صدور سند مالکیت المثنی و تسلیم آن به متقاضی اقدام خواهد شد.

هادی ریحانی، رئیس اداره ثبت اسناد و املاک منطقه ۶ مشهد